

Novo obdobje za Trst

ALJOŠA GAŠPERLIN

Za Trst se začne novo obdobje. Prihod družbe Arvedi pomeni dejansko preporod območja pod Škedenjem, kjer bodo poleg proizvodnje litiga železa pomembne tudi pristaniške dejavnosti, prek katerih se bo skupina iz Cremona še bolj razširila na mednarodni trg. Pri tem bo seveda potrebno zaposliti nove ljudi, poglavito pa bo upoštevanje okolja. Podjetnik Giovanni Arvedi je družbi Siderurgica Triestina, ki je v njegovem imenu odkupila škedenjsko železarno, naročil, da »njena dejavnost ne sme vplivati na okolico«.

Prihod Arvedija predstavlja po napovedih novo fazo za železarno. Če se bo vse izteklo po načrtih, bodo proizvodna preobrazba železarne in nove dejavnosti odskočna deska za ponovno rast tržaške industrije in razcvet Trsta. Prihod pomembnega podjetnika, ki napoveduje naložbe in ne špekulacij, je namreč v kriznem obdobju izredna priložnost, ki jo mora Trst zagrabiti in izkoristiti.

Skupina Arvedi se je včeraj, ko maj dan po podpisu kupoprodajne pogodbe, v Trstu soočila z javnostjo - in okoljevarstveniki. Bolj kot marketinška poteza je to bil dokaz, da so bila številna pričevanja o zanesljivosti podjetnika na mestu. Okoljevarstveniki so upravičeno zahtevali zagotovila glede upoštevanja okolja in zaprtja onesnažujoče koksarne. Novi lastnik je razložil, da bo upravljanje železarne odslej popolnoma drugačno, in pozval občane, naj zaupajo Arvediju.

Skratka, potrebno je gledati naprej in pozabiti na preteklost, pravi Arvedi. Z njim so soglašali tudi tržaški župan Roberto Cosolini in sindikati, ki očitno verjamejo v njegov poslovni načrt. Drugega jim tudi ne preostane, razen zaprtja železarne in odpusta zaposlenih.

RIM - Zakon o delu »Jobs Act«

Bo vlada danes dobila zaupnico?

ANKARA - Po izjavah premierja Erdogana **Turčija za kopenski napad na džihadiste**



RIM - Predsednik vlade Matteo Renzi se je včeraj v palači Chigi skupaj z ministrom za delo Giulianom Poletijem sestel s predstavniki sindikatov. Srečanje je kot po napovedi trajalo eno uro, Renzi pa je sindikatom obrazložil vladni predlog reforme dela, s katerim bo vlada danes v senatu šla po zaupnico.

Srečanje ni obrodilo bistvenih premikov, kot je ocenila glavna sekretarska sindikata CGIL Susanna Camusso, ki je vladni dekret ocenila kot negativen in potrdila vse napovedane protestne akcije CGIL. Sindikata CISL in UIL sta s tajnikom Anno Mario Furlan in Luigiem Angelettijem pokazala večjo odprtost do vladnih predlogov. Kot pomembno sta ocenila dejstvo, da je vlada bolj kot v preteklosti pripravljena na soočanje.

Na 11. strani

OBČINSKI SVET
Trst: kdaj
slovenščina
na skupščini?

TRST - Tržaški občinski svet je - poleg miljskega - edina izvoljena skupščina na pokrajinski ravni, kjer ni dovoljena raba slovenščine. Slednje ob simultanim prevajanju lahko uporabljajo v dolinskem, repentabskem, zgoniškem in devinsko-nabrežinskem občinskem svetu, v slovenskem jeziku se lahko na sejah izražajo tudi v pokrajinskem svetu. Trst in Milje sta torej negativni izjemi, potem ko so slovenščino uvedli v goriškem občinskem svetu, kjer je na oblasti desna sredina.

Na 4. strani

ČRNA KRONIKA - Čezmejna preiskava

Tihotapili kokain med Trstom in Ankaranom



TRST - Srečanje
Škedenjska
železarna nova
priložnost za Trst

TRST - Škedenjska železarna je stopila v novo fazo, ki bo osnova za razvoj vsega mesta. Skupina Arvedi iz Cremona, ki je v ponedeljek dokončno odkupila tovarno od izrednega komisarja skupine Lucchini Piera Nardija, napoveduje pomembne naložbe ter upoštevanje okolja in vseh predpisov novega okoljskega dovoljenja AIA. To je izšlo s srečanja o železarni, ki je bilo včeraj popoldne v Novinarskem krožku s tržaškim županom Robertom Cosolinijem in predstavnikom družbe Arvedi Francescom Rosatom.

Na 4. strani

TRST - 40-letnica
Sergij Lipovec
o začetkih
delovanja Slorija



TRST - V petek bo v Narodnem domu v Trstu svečanost ob 40-letnici ustanovitve Slovenskega raziskovalnega inštituta. Ob tej priložnosti smo se pogovorili s sedanjim predsednikom nadzornega sveta te raziskovalne ustanove Sergijem Lipovcem, ki je bil pred štiridesetimi leti tudi med snovalci tako Slorija kot mednarodne manjšinske konference, ki je potekala v Trstu leta 1974 in je predstavljala odskočno desko za novonastali inštitut.

Na 3. strani

»Pustita nam rože
po našim sadit«

Na 2. strani

Nejasna usoda
štivanske papirnice

Na 4. strani

V DSI o tem, zakaj
Slovenija ni Švica

Na 8. strani

»Ni bila ženska,
bila je banditka«

Na 10. strani

Na Goriškem znatno
več raka dojk

Na 12. strani

GORICA - Gospodarska misija

V Sloveniji iščejo poslovne partnerje



12

PAHOR
HOTEL & RESTAURANT



Petek, 10. oktobra - Večer Zidarič & Zidarič

Degustacijski večer z vencem vin: Vitovska, Malvazija, Prulke, Teran, Ruje in novo sušeno Martina.

Izbrani priloženi krožniki obogateni z Jamarjem in Taborjem.

Vina bo osebno predstavil g. Benjamin Zidarič.

Celoten meni si lahko ogledate na naši spletni strani.

Informacije in rezervacije: 335 8006548

Ul. 1. Maja 14, Jamlje - 34070 Doberdob, Italija

tel. +39 0481 410121 - mob. +39 335 8006548

www.hotelpahor.com - info@hotelpahor.com



BRUSELJ - Po zaslišanju Alenke Bratušek v pristojnih odborih

Juncker pred ukrepanjem čaka na oceno Evropskega parlamenta

V primeru popolne zavrnitve se po neuradnih virih govori o možni zamenjavi s Fajonovo

BRUSELJ - Prihodnji predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker nastopa kandidatke za podpredsednico, pristojno za energetske unije, Alenke Bratušek za zdaj ne komentira, ker čaka na oceno odborov, ki sta jo zaslišala. »Po oceni pristojnih odborov, bo prihodnji predsednik Juncker o tej oceni razpravljajal z vodstvom Evropskega parlamenta,« je pojasnila Junckerjeva tiskovna predstavica Natasha Bertaud.

Na vprašanja v povezavi z Bratuškovo je Bertaudova pozneje odgovarjala tudi na redni dnevni novinarski konferenci Evropske komisije v Bruslju. Na vprašanje, ali lahko potrdi ali zavrne informacije, ki so zakrožile po Bruslju, da naj bi Juncker oziroma njegov kabinet po ponedeljkom zaslišanju Bratuškove že govoril s slovenskim premierjem Mirom Cerarjem, je odgovorila: »Absolutno ne.« Juncker bo o splošni oceni kandidatov po njenih besedah po koncu zaslišanj govoril s predsedniki političnih skupin v Evropskem parlamentu in »na tej stopnji ne išče nobenih načrtov B«.

Tako uradno od predsednika odbora za okolje Giovannija La Vie kot neuradno iz več virov sicer prihajajo informacije, da je zelo verjetna popolna zavrnitev Bratuškove. V tem primeru bi lahko Juncker s seznama, ki ga je Slovenija konec julija poslala v Bruselj, izbral drugo kandidatko ali kandidata, ali pa bi Cerarjeva vlada predlagala novo ime.

Na seznamu, ki ga je Slovenija poslala v Bruselj, sta bila poleg Bratuškove evropska poslanka Tanja Fajon in zunanji minister Karl Erjavec, ki ju je Cerar v pogovorih z Junckerjem v preteklosti že podprl, preden je dal Luksemburžanu proste roke pri izbiri. Prav tako je Cerar v preteklosti kot komisarjskega kandidata podprl sedanjega komisarja za okolje Janeza Potočnika.

V Cerarjevem kabinetu so v povezavi s slovensko komisarjsko kandidaturo včeraj povedali, da slovenska vlada čaka na odločitev pristojnih odborov v Evropskem parlamentu glede Bratuškove, šele nato bodo sprejeli odločitve. Pristojna odbora sta se sestala včeraj zvečer, vendar bosta o Bratuškovi predvidoma glasovala šele danes zvečer.

Glede na to da Juncker vztraja pri zadostnem številu žensk, naj bi imela po

napovedih več virov v Bruslju v primeru zavrnitve Bratuškove največ možnosti za njegovo podporo Fajonova. Po navedbah več virov v Evropskem parlamentu lahko računa tudi na podporo v dveh najmočnejših političnih skupinah v Evropskem parlamentu, v EPP in pri evropskih socialistih.

Slovenija bi sicer v primeru zavrnitve Bratuškove izgubila podpredsedniški položaj. Neuradno se omenja možnost, da bi lahko nova slovenska kandidatka ali kandidat dobila resor za izobraževanje, kulturo, mlade in državljanstvo. Fajonova o morebitnih scenarijih pravi le, da se ji ne zdi primerno komentirati ugibanj o izidu, dokler ne bo znana ocena pristojnih odborov. Da bi bila verjetno kandidatura Fajonove najkrajša pot, ki bi v celotnem procesu vzela najmanj energije, je včeraj v Bruslju ocenil evropski poslanec Milan Zver (EPP/SDS). (STA)



Alenka Bratušek bo za svojo usodo zvedela danes zvečer

ANSA

CELOVEC - Podelitev bo 6. novembra

Einspielerjeva nagrada Hellwigu Valentinu

CELOVEC - Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) in Krščanska kulturna zveza (KKZ) sta letošnjo Einspielerjevo nagrado podelila dr. Hellwigu Valentinu kot zahvalo za njegovo delo, s katerim je kot zgodovinar, novinar in politik prispeval in še prispeva k prizadevanjem za enakopravnost koroških Slovencev, istočasno pa je to tudi nagrada za ves trud, ki ga je vložil v premoščanje nacionalnih in drugih nasprotij v Alpsko-jadranskem prostoru, s čimer je naredil družbo bolj razumevajočo in miroljubno.

Podelitev bo v četrtek, 6. novembra, ob 19. uri v Tischlerjevi dvorani Slomškovega doma v Celovcu (10. Oktoberstraße 25/I). Slavnostni govornik bo univ. prof. dr. Walter Lukan.

NSKS in KKZ podeljujeta Einspielerjevo nagrado od leta 1988 dalje osebnostim iz večinskega naroda, ki so



Hellwig Valentin

ARHIV

si pridobile zasluge tako za slovensko narodno skupnost na Koroškem kakor tudi za vsestransko sodelovanje med Koroško in Slovenijo.

SPOROČILO SSK

Jutri v poslanski komisiji o težavah slovenske šole

TRST - Iz pravnega urada poslanske skupine SVP so v prejšnjih dneh vodstvu SSK sporočili, da bo jutri dopoldne pristojna komisija obravnavala vsebino vprašanja, ki je bilo naslovljeno na šolsko ministrstvo. V komisiji bo prisoten predstavnik ministrstva in bo podal odgovore na zastavljena vprašanja. Kot navaja SSK v tiskovnem sporočilu, je SSK na podlagi tiskovnega sporočila, s katerim je Sindikat slovenske šole opozoril na težave, parlamentarne predstavnike SVP seznanila z zaskrbljujočim stanjem slovenskih šol na Goriškem in Tržaškem ter dvojezične šole v Špetru. Gre za pomanjkanje ravnateljev in glavnih tajnikov, za vprašanje prihodnosti goriškega pokrajinskega urada za slovenske šole, za priznanje sindikata ter spoštovanje mednarodnih obvez. Interpelacijo so podpisali poslanci Daniel Alfreider, Mauro Ottobre, Plangger Albrecht, Schullian Manfred in poslanka Gebhard Renate.

EVROPSKA UNIJA - Zaradi njihovega odnosa do Bratuškove

Evropski poslanec Vajgl zelo kritičen do slovenskih in hrvaških kolegov

BRUSELJ - Slovenski evropski poslanec Ivo Vajgl je poslal ločeni pismi slovenskim in hrvaškim kolegom, v katerih je zelo kritičen zaradi njihovega odnosa do komisarjske kandidatke Alenke Bratušek. Vprašanje hrvaške kolegice o prepevanju komunističnih pesmi je označil za nizkotno potezo, ravnanje slovenskih kolegov pa za nepatriotično, slaboumno in skrajno neodgovorno.

Vajgl v pismu hrvaškim kolegom piše, da tudi sam nikakor ni bil zadovoljen z nastopom slovenske kandidatke za podpredsednico energetske unije, a obenem poudarja, da blatenje sosednje države, njenih ljudi in običajev - kot je večinsko pozitiven odnos do antifašizma in upora v času narodnoosvobodilnega boja - ne bi smelo biti sprejemljivo in običajno.

»Osebnost nikdar ne bi uporabil argumenta prepevanja ustaških pesmi kot korektnega pokazatelja javnega razpolo-

ženja na Hrvaškem. Precej dobro poznamo drug drugega in verjamem, da je bolje, da si vzajemno pomagamo pri posredovanju pozitivne slike o nas svetu. To potrebujemo,« je zapisal Vajgl. Ob tem je poudaril, da Slovenci nikoli niso preštevali Hrvatov, ki so se udeleževali festivalov in dogodkov, na katerih so prepevali ustaške pesmi. »Verjamem, da je zelo malo hrvaških politikov, ki bi se v takšnih situacijah obnašali, kot bi pričakovali od pravih demokratov, zato je to zadnja država, ki ima v zvezi s tem nekaj očitati slovenski politiki,« je bil oster.

Povod za Vajglovo pismo je vprašanje o prepevanju komunističnih pesmi, ki ga je v ponedeljek na zaslišanju Bratuškove zastavila evropska poslanka iz Hrvaške Dubravka Šuica iz vrst desnorsredinske Evropske ljudske stranke (EPP). To vprašanje je bilo po Vajglovem mnenju zastavljeno na podlagi argumentov, ki so jih

»servirali« slovenski člani EPP. »Šuica je bila očitno spodbujena k temu, da postavi to vprašanje, in se je potem na skrajno primitiven način režala,« je na novinarski konferenci v Bruslju dejal Vajgl.

Slovenske kolege pa Vajgl v podobno kritičnem pismu sprašuje, ali se zavedajo, kakšno škodo so storili svoji državi, samo zaradi zadovoljstva, da so osramotili svojo kandidatko. »To je nepatriotično, slaboumno in skrajno neodgovorno dejanje,« je bil kritičen na novinarski konferenci. Ob tem izpostavlja, da zaslišanje slovenske kandidatke »ni bila promocija, kakršno bi si v Sloveniji želeli ob takšni priložnosti«, in da verjame, da nihče izmed njih nima razloga za zadovoljstvo.

Ob tem Vajgl v pismu poudarja, da bi izbira kandidatke ali kandidata za najvišje položaje v mednarodnih institucijah morala biti izraz skupne skrbi za to, da bo naša država v svetu zastopana in predsta-

vljena karseda kvalitetno in odgovorno, da torej strankarski in ideološki razlogi ne smejo biti odločilni dejavnik pri izbiri.

Izpostavil je tudi, da iskreno upa na politično katarzo in na to, da se bodo v prihodnje kot predstavniki svoje države lahko uprli skušnjavam po kompromitaciji ter pomagali graditi politično strpnost, sodelovanje in sočutje, kot ga srečujemo v evropskem krogu. »Slovenija to potrebuje in verjamem, da je to tudi sestavni del naše misije v Evropskem parlamentu,« je sklenil.

Vajgl ni želel napovedovati, kaj se bo zgodilo z Bratuškovo, ki ima kot predstavnica evropske liberalne družine še vedno njegovo podporo, češ da je treba počakati na glasovanje v pristojnih odborih. Nujno pa se mu zdi, da bi se predsednik vlade Miro Cerar sestel s prihodnjim predsednikom komisije Jean-Claudom Junckerjem. (STA)

Cerno novi odgovorni urednik Messaggera Veneta

VIDEM - Grupa Espresso je za novega odgovornega urednika Messaggera Veneta včeraj imenovala Tommasa Cerna (na sliki),



ki je svoj čas že služboval v osrednjem furlanskem časniku. 39-letni Cerno (njegova družina izhaja iz Barda v Terskih dolinah, oče je bratranec slovenskega javnega delavca Viljema Černa) je znan tudi kot borec za pravice homoseksualcev in je bil nekoč v vodilnih organih združenja Arcigay. Svojo poklicno pot je začel pri Messaggeru Venetu (novo zadolžitev bo prevzel 20. oktobra), kjer je skrbel za deželno politično kroniko, nato se je zaposlil pri Espresso, kjer je tudi pisal o politiki, tokrat vsedrjavni. Napisal je več političnih esejev in knjig, zaradi svojih člankov in novinarskih raziskav je bil Cerno večkrat nagrajen. Redno nastopa v televizijskih oddajah o političnih zadevah, velja za zelo dobrega poznavalca politične stvarnosti Furlanije-Juljske krajine. Cerno je za krmišom videmskega časnika prevzel mesto Omarja Monestierja, ki je bil ravno včeraj imenovan za odgovornega urednika dnevnika Tirreno iz Livorno, ki tudi sodi v založniški koncern Espresso.

Osumljenec za umor pred prihodom policistov storil samomor

LJUBLJANA - Osumljenec za umor 56-letnega moškega v enem izmed ljubljanskih stanovanj je v brunarici na območju Dobrove pred prihodom policistov storil samomor. Kot so sporočili s ljubljanske policijske uprave, preiskava primera še vedno poteka, tako da motiv za dejanje še ni znan. V ponedeljek jutraj so namreč v enem izmed ljubljanskih stanovanj našli mrtvega 56-letnega moškega. Ob njem so v stanovanju našli tudi otroka, ki pa ni bil poškodovan. Z ogledom kraja dogodka in po opravljeni obdukciji so ugotovili, da je moški, sicer nemški državljan, umrl nasilne smrti.

Po do sedaj zbranih obvestilih je znano, da je 34-letni osumljenec Zgago Puntar, ki je žrtev poznal, v noči na ponedeljek vstopil v stanovanje žrtve. Nato pa je storilec postal nasilen, žrtvi je zadal več hujših poškodb s trdim predmetom po glavi ter jo zadušil. Kot so še ugotovili policisti, se je osumljenec do jutra zadrževal v stanovanju, nato pa se je odpeljal z osebnim vozilom. Policija je nato začela iz iskanjem 34-letnika, v večernih urah pa je pridobila podatek, da se njegovo vozilo nahaja na območju Dobrove. Osumljenec se je nahajal v brunarici v gozdu, pred prihodom policije pa je storil samomor s strelnim orožjem.



ŠTIRIDESET LET SLORIJA - Sergij Lipovec o začetkih delovanja in o pomenu znanja

Za avtoriteto argumenta, ne pa za argument avtoritete

TRST - Sedanji predsednik nadzornega odbora Slovenskega raziskovalnega inštituta Sergij Lipovec je edini še živeči član ožje ekipe, ki je v 70. letih prejšnjega stoletja snovala mednarodno manjšinsko konferenco v Trstu in novi Sloriji. V priložnostni publikaciji ob 40-letnici ustanove je prispeval uvod o genezi Slorija ter pomenu znanja in znanstvenikov za manjšinsko skupnost, o čemer je spregovoril tudi za naš dnevnik.

Sergij Lipovec, kako se je porodila potreba po raziskovalni ustanovi?

Potem ko se je znašla v italijanski državi, se je morala manjšina soočiti z vrsto problemov, ki niso bili več samo zakonski osnutek ali uveljavitev Londonskega sporazuma, ampak tudi procesi urbanizacije in razlašanja zemlje, komunikacije pa so bile čisto pretrgane. Vse to se je nagrmadilo in nismo znali strokovno in kakovostno odgovarjati. Imeli smo tudi zelo slab pogoj: mi nismo imeli več inteligence, nismo imeli tehnikov in inženirjev. Od tod potreba po strokovnosti v prvi vrsti in s tem tudi po raziskovanju tega, kaj se dogaja s to družbo.

Kako je dotlej potekala raziskovalna dejavnost oz. ali sploh lahko govorimo o tovrstni dejavnosti pred nastankom Slorija?

Do nastanka Slorija ne moremo govoriti o institucionalnem, organiziranem načinu raziskovanja. Bili so posamezniki, razprave, debate, vse to vrenje pa je bilo v Italiji, kjer ni bilo nikakršnega poslušala ali znanja o jezikovnih skupinah. Kot manjšinska skupnost smo se znašli v okolju, ki ni bilo samo sovražno, ampak tudi ignorantsko. Na drugi strani pa smo imeli Jugoslavijo, ki se je s to problematiko ukvarjala na vseh mogočih ravneh. To smo mi izkoristili, da smo se začeli učiti spoznavati, kako je z manjšino v Sloveniji, na Hrvaškem ...

Kako so potekale priprave na ustanovitev?

Bil sem delovodja v tiskarni, v četrtem nadstropju pa je Karel Šiškovč pisal zakonske osnutke v okviru referata za raziskave SKGZ. Zaradi tega sva se takrat večkrat srečevala in debatirala. Tudi zaradi vseh teh debat sem šel študirat v Ljubljano, prav tako je šel v Ljubljano tudi Šiškovč, ki je bil najprej na Inštitutu za narodnostna vprašanja, potem pa pri Socialistični zvezi delovnega ljudstva, v komisiji za manjšine. Takrat se je začelo tudi politično vrenje na tržaški pokrajini, da je treba do manjšine, Slovenije in Jugoslavije imeti drugačen pristop in drugačno obravnavati manjšinsko problematiko. Za to je bila v prvi vrsti demokristjanska morotejska skupina, da se pripravi mednarodna manjšinska konferenca pa je bil bistven politični premik in to tudi z veliko težavo. Pri tem je imel pomembno vlogo Lucijan Volk, ki je bil takrat pokrajinski odbornik in eden od motorjev priprave konference. Priprave so potekale dve leti, s tem, da je morala manjšina sama nastopati s svojimi argumenti in utemeljitvami. Zaradi tega je nastala potreba po ustanovi, ki bi ne bila samo referat za raziskave, ampak bi sama nastopila na konferenci z uveljavitvijo manjšine in njenih pogledov in bi delo potem nadaljevala. Ob koncu leta 1973 sva se vrnila najprej Šiškovč, kak mesec pozneje pa še jaz, stanovala sva skupaj v istem stanovanju,



Sergij Lipovec

FOTO DAMJAN

prva pisarna Slorija je bila v nekem kletnem prostoru v Ul. Geppa, tako da sva v tistem prvem obdobju živela skupaj tako doma kot v pisarni.

Mednarodna manjšinska konferenca je bila pomemben mejnik, pravzaprav odskočna deska za zagon delovanja inštituta. Kaj je pomenila in do kakšnih zaključkov ste tedaj prišli?

Osnovni cilj konference je bil, da poseže čim večji krog naših ljudi in iz vseh pokrajin. To nam je uspelo, seveda je bilo to treba tudi že prej razmnožiti in prevesti, ker je bilo treba prodreti v samo italijansko sfero, v širšo javnost. Konferenca je imela zelo velik odmev, zaradi take odmevnosti smo z našimi nastopi uspeli ustvariti nemajhno resonančno škato. Uspeli smo tudi spraviti italijanski in tržaški politični del do spoznanja, da ne poznata te problematike, kar ju je v debati spravilo v določen podrejen položaj. V odnosu do matice pa se je pokazalo, da manjšina zna biti subjekt lastne usode in je lahko nosilka odločanja o sami sebi.

Med ožjimi snovalci Slorija in manjšinske konference ste menda edini še živeči. Od ostalih ne moremo mimo imen Karla Šiškovč, Vladimirja Klemenčiča in Pavla Stranja. Kako se jih spominjate? Kakšen pristop do raziskovalne dejavnosti pa so prinesle te osebnosti?

Vsak je bil nosilec, Šiškovč s političnega in pravnega vidika. Pravo je študiral v Padovi, poznal je razne pravnike, ki nam niso bili naklonjeni, na drugi strani pa je imel nemajhne politične izkušnje, saj je vrsto let sedel v centralnem komiteju Komunistične partije Italije skupaj z Enricom Berlinguerjem, poznal je torej zakonodajo, politični sistem in osebnosti. Vlado Klemenčič je bil nosilec drugega pristopa, pristopa teritorialnosti in socio-geografskega pristopa. Poudaril bi, kako je jasno opozoril, da je obrobje Slovenije najbolj osiromašeno, da se njena obmejna območja gospodarsko in socialno nepravilno razvijajo, to pa oško-

duje rast in odnos samih manjšin na drugi strani meje. Pavelj Stranj pa je bil eden od zelo človeških primerov, kako so bili pri nas procesi, po katerih je nekdo postal raziskovalec in na kakšen način je to postal, zelo težavni. On, ki se je že kot dijak ukvarjal s šolsko in družbeno problematiko, je potem na univerzi vpisal kemijo! To je bilo neverjetno protislovje: leta in leta je študiral kemijo, dokler ga niso prepričali, da se prepiše. Omenil bi še Darka Bratino, ki je doštudiral v Trentu, potem je bil pri Fundaciji Agnelli, predaval je zunaj naše dežele, ampak se je spoznal in sprijateljel z današnjim turinskim županom Pierom Fassinom. Vse te povezave so bile koristne za manjšino in to vse na osnovi znanja, poznanja in argumentov. Da smo izgubili take osebe po poti, je bil zelo težak davek za inštitut, daleč najtežji, ker to so bili vsi ljudje, ki so odšli v zrelih letih, ko so obvladali znanje, bili že uveljavljeni v družbi in manjšini, njihov kapital pa je bil še neizkoriščen.

Za katero od področij (zemljepisnih in tematskih) je bilo oz. je delovanje Slorija še posebej pomembno?

Eden od temeljnih mejnikov je raziskava Emidija Susiča in Danila Sedmaka Tiha asimilacija, zato, ker je šla v identiteto. Inštitut je s takim pristopom zaoral še kje drugje. Zelo pomemben je bil odnos do Benečije, ki je lahko razvila najprej zasebno, pozneje še državno priznano šolo, kjer pa je bilo treba doseči tudi, da ljudje ostanejo oz. se vrnejo. Analize prostora in gospodarskega razvoja je opravil inštitut in jih posredoval, da so se laže usmerjali v dejavnosti, ki so bile povezane z maloobmejnimi prometom in sodelovanjem z matico in so potem prispevali, da so se delno vrnil izseljenci in tudi intelektualci.

Inštitut je zaoral tudi na drugih področjih, seveda vedno v skladu s svojimi zmogljivostmi. Raziskovalna dejavnost ne daje takojšnjih rezultatov, družbi daje na razpolago analize in smernice alternativ, da se za nekaj odloči. Seveda so roki dolgi, lahko nastanejo tudi konflikti, vsekakor mora raziskavo prebaviti, prebrati in analizirati tisti, ki bo to uresničil. Če večina v manjšini ali lep del manjšine ne prebere in pregleda raziskav, le-te ostanejo neizkoriščene. V začetku 90. let je inštitut odpustil deset delovnih moči, zato da je lahko sploh obstal in je v vseh 90. letih bil v velikih težavah. Danes lahko rečemo, da je po zaslugi vseh, ki so odgovarjali za inštitut, ponovno pridobil mlade raziskovalce, ki so že doktorji znanosti in so odskočna deska za nadaljnji razvoj.

Kako pa so slovenska javnost, družba in politika sprejele delovanje inštituta? V svojem uvodu k jubilejni publikaciji ste zapisali, da se pomena potrebe po znanstvenikih in znanju večkrat ne zavedajo.

Če bo manjšina znala vse omenjeno obdržati, se bomo lahko mi razvijali, bo pa morala upoštevati eno stvar. Inštitut namreč nosi v sebi neko poanto: v vseh teh letih je v svojem okviru imel vse komponente ne glede na strankarsko opredelitev, ker je znal delati z argumenti in znanjem, praktično v skladu s klasičnim rekom, ali velja argument avtoritete, se pravi moči, ali pa avtoriteta argumenta.

Ivan Žerjal

SKS PLANIKA - Delavnica Jezikovni priročniki in drugi viri za slovenski jezik

UKVE - Slovensko kulturno središče Planika pod okriljem Službe za slovenski jezik na Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije organizira enodnevno strokovno delavnico z naslovom: Uporaba jezikovnih priročnikov ter drugih jezikovnih virov in tehnologij za slovenski jezik, ki bo potekala v občinskem kulturnem centru na Trbižu, ulica Papa Giovanni XXIII., in sicer v petek, 24. oktobra, ali v soboto, 25. oktobra 2014, od 9.30 do 13. ure. Udeleženci lahko izbirajo med dvema datuma, saj bo izveden enak program.

Na delavnici se bodo seznanili z izbranimi novostmi na področju jezikovnih priročnikov ter drugih jezikovnih virov in tehnologij za slovenski jezik. Osrednji poudarek bo na praktičnih znanjih in uporabi e-virov. Delavnica bo vključevala samostojno delo z izbranimi priročniki in tehnološkimi viri ter sodobne pristope in tehnike, zato naj imajo udeleženci s seboj prenosni računalnik, organizator pa bo zagotovil dvorano z wi-fi povezavo.

Strokovna delavnica je namenjena posameznikom, društvom, knjižnicam, šolam in širši skupnosti, ki ji zanimajo novosti na področju jezikovnih priročnikov ter drugih jezikovnih virov in tehnologij za slovenski jezik in njihova praktična uporaba (tudi glede na specifične potrebe posameznikov).

V popoldanskem času (od 14. do 17. ure) bo za vse zainteresirane organiziran vođen izlet po Kanalski dolini z osebnimi avtomobili. Izlet bo vključeval ogled naselij z nekoč najštevilčnejše poseljenim slovenskim prebivalstvom ter kratko predstavitev Slovenskega kulturnega središča Planika in njegovih dejavnosti.

Za zainteresirane lahko lahko organizatorji v odmoru med 13. in 14. uro organizirajo tudi skupno kosilo.

Podrobnejše informacije in prijavnica so na razpolago na spletni strani www.planika.it.

prej do novice

www.primorski.eu



HLODIČ - Tretja zbirka besedil pesmi s Sejmov

»Pustita nam rože po našim sadit«

HLODIČ - »Nove generacije imajo jasno pred sabo pot, po kateri hočejo hoditi. Radi bi, da tiste rože, ki smo jih mi posadili, ne bi usahile, in da bi naši mladi blizu njih vsadili še nove rože.« S to mislijo je Margherita Trusgnach zaključila prvi del predstavitve tretje zbirke »Pustita nam rože po našim sadit«, v kateri so objavljena besedila pesmi z zadnjih desetih Sejmov beneške pesmi, priljubljenega beneškega glasbenega festivala. Knjigo, ki sta jo izdala KD Rečan in KD Ivan Trinko, so predstavili v petek v Hlodiču.

Predsednik društva Rečan, ki že od vsega začetka prireja Senjam beneške pesmi, Gianni Floreancig, se je v svojem uvodnem pozdravu zahvalil Margheriti Trusgnach, Aldu Klodiču, Lucii Trusgnach in Živi Gruden, ki so pomagali urediti zbirke, še zlasti pa Aldu, ki je bil glavni pobudnik Sejma. Margherita Trusgnach je obnovila dolgo pot beneškega glasbenega festivala, od njegove prve izvedbe leta 1971, ko je bila zmagovita pesem prav tista z naslovom »Pustita nam rože po našim sadit«, po kateri nosijo naslov vse

tri zbirke (ena za vsakih deset let Sejma). Mini-lo je že 43 let, organizatorji so se morali v določenih obdobjih braniti pred nasprotniki in so morali premagati marsikatero težavo. »Takrat tudi ni bilo dvojezične šole, toda tisti, ki so se podali na to pot, so vedeli, da je bila prava,« je med drugim povedala Trusgnachova.

V tem času pa je društvu Rečan uspelo prirediti že trideset festivalov. Skupno je bilo napisanih 347 pesmi v različnih narečjih, ki se govorijo v Nadiških in Terskih dolinah ter v Reziji, njihova besedila pa so zbrana v treh knjigah. Vsaka vsebuje tudi majhno analizo, ki priča o tem, kako se je v tem dolgem obdobju marsikaj spremenilo. Zadnja zbirka zaobjema 117 pesmi, ki jih je napisalo 57 avtorjev. »Danes so mladi izobraženi, hodili so v dvojezično šolo in so obiskovali ali še obiskujejo Glasbeno matico,« je poudarila Margherita Trusgnach in dodala, da »nam lahko prav zato pomagajo in od njih veliko pričakujemo.«

Po pozdravih županje Grmeko Eliane Fabelo in predsednika Kuturnega društva Ivan Trinko



Predstavitve zbirke besedil pesmi z zadnjih 10 Sejmov je popestril nastop skupine BK evolution

NM

Mihe Obita pa so v ospredje stopili prav mladi. Skupini BK evolution in Blue fingers ter Denis Pascolo so zaigrali in zapeli nekaj starih pesmi beneškega glasbenega festivala, nekateri izmed avtorjev pa so prebrali svoja besedila. Za lepo presenečenje je po-

skrbela tudi zmagovalka zadnjega Sejma, Beti Strgar, ki je zapela svojo pesem »Narobe dan«. Kulturni večer je bil tako pravzaprav lep uvod v letošnji Senjam beneške pesmi, ki bo 8. in 9. novembra v telovadnici na Lesah. (NM)



AKTUALNO - Mnenji Iztoka Furlaniča in Igorja Švaba

Kdaj slovenski jezik tudi v tržaškem občinskem svetu?

Slovenščina odsotna le v tržaški in miljski občinski skupščini

Tržaški občinski svet je - poleg miljskega - edina izvoljena skupščina na pokrajinski ravni, kjer ni dovoljena raba slovenščine. Slednjo ob simultanjem prevajanju lahko uporabljajo v dolinskem, repentabskem, zgoniškem in devinsko-nabrežinskem občinskem svetu, v slovenskem jeziku se lahko na sejah izražajo tudi v pokrajinskem svetu. Trst in Milje sta torej negativni izjemi, potem ko so slovenščino uvedli v goriškem občinskem svetu, kjer je na oblasti desna sredina. V Trstu vlada leva sredina, zato bi morale biti stvari politično gledano precej bolj enostavne kot v Gorici, v resnici pa ni tako.

To priznava tudi Iztok Furlanič, ki v svojstvu predsednika občinskega sveta vodi komisijo za oblikovanje novega skupščinskega poslovnika. V komisiji so načelniki vseh svetniških skupin. »Večinska koalicija nima predsodkov do slovenščine, vtis imam, da tudi desnosredinska opozicija temu ne nasprotuje,« ugotavlja Furlanič. Uvedba simultanege tolmačenja bi finančno obremenila Ob-



IZTOK FURLANIČ

čino, a tudi v tem predsednik ne vidi večjih ovir. Pri tem bi ji namreč priskočila na pomoč država, ki iz skladov zaščitnega zakona financira slovenščino v lokalnih upravah.

In kje se potem zatika? »Glavna ovira je čas. Oblikovanje novega poslovnika zahteva veliko dela,« dodaja Furlanič, ki obljublja pospešitev dela omenjene komisije. Predsednik računa, da bo nov poslovnik z uvedbo rabe slovenščine zagle-



IGOR ŠVAB

dal luč prihodnje leto. V vsakem primeru pred občinskimi volitvami leta 2016.

To je tudi želja občinskega svetnika Igorja Švaba, ki v sklopu svetniške skupine Demokratske stranke zastopa Slovensko skupnost. »Naša stranka je v preteklosti že večkrat predlagala vključitev pravice do rabe slovenščine v občinski pravilnik. Očitno neuspešno,« priznava Švab. Prepričan je, da vsi svetniki DS podpirajo slovenščino in da tudi v desni sre-

dini marsikdo tako misli, čeprav si morata tega ne upa povedati na glas.

Če sodimo po besedah Furlaniča in Švaba, je slovenščina v mestni skupščini stvar časa in postopkov, ter ne takšne ali drugačne politične volje. Boljše pozno kot nikoli, postavlja pa se vprašanje, zakaj ni leva sredina, ki je bila z županom Riccardom Illyjem skoraj deset let na oblasti, prej rešila to kočljivo zadevo. Tudi takrat so bili vsaj na papirju za to politični pogoji, pa tudi številke v občinskem svetu.

Slovenski občinski svetniki so se doslej omejevali na krajše pozdrave v slovenščini, ki so bili le simbolne narave. V časih ko je bila na oblasti Lista za Trst so predstavniki desnice dvignili vik in krik vsakič, ko so v sejni dvorani slišali slovenščino. Z demokristjanskim županom Francom Richettijem ni bilo nič boljše, tudi z Illyjem in Robertom Dipiazzo se glede tega ni nič spremenilo. Le da protesti so bili manj glasni oziroma s časom jih ni bilo več.

S.T.

SLABO VREME Pomoč FJK poškodovani zgoniški šoli

Deželna uprava je uvrstila zgoniško šolo med šolske stavbe, ki so potrebne nujnih popravil in zato izredne finančne pomoči. Na ta seznam je odbornica Maria-grazia Santoro, poleg zgoniške, uvrstila še šole v Miljah, Krminu, Gorici in Gradežu. Dežela je za ta nujna obnovitvena dela na omenjenih šolah namenila skupno 1,5 milijona evra.

Slabo vreme z zračnim vrtnicem je avgusta močno poškodovalo streho šolskega poslopja. Občinska uprava, ki jo vodi županja Monica Hrovatin, je takoj opozorila, da ima šola prednost pred ostalimi posegi, njeno stališče je sedaj potrdila deželna uprava.

Sprva je kazalo, da se bo moral šolski pouk vsaj za nekaj časa »preseliti« v Salež, gasilci pa so s požrtvovalnim in strokovnim delom začasno popravili poškodovano streho, tako da se lahko pouk nemoteno odvija v Zgoniku. Deželni prispevek, kot nam je povedala županja, na srečo ne sodi v t.i. stabilizacijski (varčevalni) pakt, tako da ga bo lahko Občina Zgonik takoj izkoristila.

NOVINARSKI KROŽEK - Javno srečanje o škedenjski železarni

Potrebno je gledati naprej

Soočanje s tržaškim županom Robertom Cosolinijem in predstavnikom družbe Arvedi Francescom Rosatom



Javno srečanje je bilo v Novinarskem krožku

FOTODAMI@N

Potrebno je gledati naprej. Škedenjska železarna je namreč stopila v novo fazo, ki bo osnova za razvoj vsega mesta. Skupina Arvedi iz Cremona, ki je v ponedeljek zvečer dokončno odkupila tovarno od izrednega komisarja skupine Lucchini Piera Nardija, napoveduje namreč pomembne naložbe ter temeljito upoštevanje okolja in sploh vseh predpisov novega okoljskega dovoljenja AIA, ki ga bo izdala v prihodnosti deželna uprava. Okoljevarstveniki in prebivalci Škedenja in okolice pa naj pokažejo malo zaupanja in počakajo vsaj nekaj časa pred morebitnimi kritikami, saj družba Arvedi ni odgovorna za dogajanje v preteklosti.

To je izšlo s srečanja o škedenjski železarni, ki je bilo včeraj popoldne v Novinarskem krožku, kjer sta o dosedanjem opravljenem delu in perspektivah govorila tržaški župan Roberto Cosolini in pooblaščenec upravitelja družbe Siderurgica Triestina (ki je last skupine Arvedi) Fran-

cesco Rosato. Le-ta in izredni komisar Piero Nardi sta namreč v ponedeljek zvečer v Livornu podpisala pogodbo, s katero je skupina Arvedi dokončno odkupila tovarno pod Škedenjem. Zanj je baje odštela 18 milijonov dolarjev (približno 14,2 milijona evrov), točno vsoto bo vse- kakor objavil notar.

Soočanje v Novinarskem krožku je bilo prvo javno srečanje z novim lastnikom, napovedujejo pa še druga. Srečanje je povezoval novinar dnevnika Il Piccolo Silvio Maranzana, med občinstvom pa so bili med drugim tako predstavniki sindikatov kot okoljevarstvenih organizacij in škedenjskih prebivalcev. Okrogla miza je sprva potekala umirjeno, nato se je mestoma razgrela, ko so nekateri (ne vsi) naravovarstveniki vpadali v besedo. Ti so zatrjevali, da se ne bo nič spremenilo in da so dejavniki, ki obljublajo razvoj, vselej eni in isti.

Rosato je na natančno vprašanje predsednice združenja Nosmog iz Šked-

nja Alde Sancin, ki je ugotovila, da ne kaže na velike spremembe (vsaj v začetni fazi), odgovoril, da se bo spremenil način upravljanja oziroma proizvodnje. Če je bil v preteklosti glavni namen lastnika proizvajanje plina prek proizvodnje litega železa (pri čemer je koksarna močno onesnaževala), bo v prihodnosti narobe. Arvedija zanima namreč proizvodnja litega železa (ki ga bo v prihodnje težko dobiti na trgu), za to potreben koks pa bo mogoče kupovati na tujih trgih, če bo koksarna problem, je dejal Rosato. Cosolini je temu dodal, da je njegova občinska uprava utišala vse tiste, ki so zatrjevali, da se ne bo Arvedijev načrt nikdar obnesel, da ne bo nobenih naložb in da bo Trst osamljen. Dejstvo pa je, da je samo za okoljevarstvene ukrepe že na mizi 66 milijonov evrov, je poudaril Cosolini, pri projektu pa je sodelovalo kar pet ministrstev.

A.G.

ŠTIVAN - Nejasna usoda tovarne

Ali bodo zaprli papirnico Burgo?



Usoda štivanske papirnice Burgo je še vedno nejasna. Po številnih težavah v zadnjih letih ter mnogih pogajanjih med vodstvom skupine Burgo, lokalnimi upravami in sindikati je prihodnost tovarne ponovno pod vprašajem. Skupina Burgo, ki razpolaga tudi s papirnicama v kraju Verzuolo blizu Cune in v kraju Villorba pri Trevisu, je pripravila poslovni načrt, ki predvideva povečanje proizvodnje do leta 2020, vendar le nekaterih vrst papirnatih proizvodov, medtem ko naj bi se zmanjšala proizvodnja drugih.

Glede tega se je razširila vest, da naj bi zaprli eno proizvodno linijo v Štivanu, nekateri pa so izrazili bojazen, da bi lahko zaprli celotno tovarno. Dejstvo je, da niso podrobnosti poslovnega načrta še znane, dobro obveščeni viri pa pravijo, da je skupina Burgo že pred mesecem prosila za srečanje z deželno

predsednico Deboro Serracchiani, a zaman. Srečanje z deželno vlado so zahtevali tudi sindikati, ki so včeraj sklicali skupščino. Na to je včeraj opozoril tudi deželni svetnik Igor Gabrovec. Spomnil je, da je papirnica pomembna realnost ne le za občino Devin-Nabrežina, iz katere izhaja veliko tamkaj zaposlenih, temveč tudi za širšo goriško okolico, saj šteje obrat približno 400 uslužbencev oz. 600 s povezanimi dejavnostmi. Dalje je Gabrovec ocenil, da je nezaslišano in nesprejemljivo dejstvo, da lastnik najavlja svoje izbire po kapljicah in to preko medijev. Tako ravnanje prav gotovo ne koristi v trenutku, ko nekateri že namigujejo, da je štivanski papirnici usojeno zaprtje, je še dodal svetnik SSK in pozval deželno upravo, da takoj nastopi kot posrednik med lastništvo in družbe in sindikati ter prispeva pri iskanju rešitve.



KRIMINALNA ZDRUŽBA - Skupen uspeh italijanskih in slovenskih preiskovalcev

Kokain za Tržačane skrit v gozdu, avtih in pločevinkah



Z leve šef koprskih kriminalistov Dean Jurič, koprski tožilca Janja Hvala, glavni tožilec v Trstu Carlo Mastelloni in namestnik vodje mobilnega oddelka Fabio Soldatic; desno posoda s kokainom, ki so jo zakopali v gozdu na Frnedu

FOTODAMJ@N

Člani albansko-italijanske kriminalne združbe so v Trstu dalj časa razpečevali kokain, ki je prihajal iz Albanije. Ko je policija odkrila nekaj skrivališč in zaplenila drogo, so se kriminalci previdno umaknili v Ankaran, kjer so si v najetem stanovanju uredili logistični center za hrambo in distribucijo večjih količin kokaina. V Trst so se še naprej redno odpravljali s slovenskim taksistom, ki je z njimi sodeloval. Naposled pa so se ujeli v mrežo, ki so jim jo skupaj nastavili preiskovalci z obeh strani meje. Aretirali so devet ljudi (zadnjega v ponedeljek, v Trstu pa so nekatere že izpustili na prostost) ter zaplenili več kot 1,5 kilograma kokaina in 750 gramov hašiša.

»Še enkrat potrjujemo močno sodelovanje med tožilci in policisti iz Italije in Slovenije,« je dejal glavni tožilec v Trstu Carlo Mastelloni na novinarski konferenci na tržaški kvesturi. S koprsko tožilko Janjo Hvala,

šefom koprskih kriminalistov Deanom Juričem in namestnikom tržaškega mobilnega oddelka Fabiom Soldaticem (navzoč je bil tudi tožilec Federico Frezza, ki je koordiniral italijanski del preiskave) je številnim medijem iz obeh držav predstavil preiskavo, ki se je začela maja letos z zaplenbo 200 gramov kokaina pri Tržačanu Andrei Toniniju.

Preiskovalci so v Trstu opazovali razpečevalce ter zmenke s kupci, odkrili so več skrivališč za mamila: preprodajalci so kokain puščali v prtljažniku ukradene vespe, parkirane pri glavni bolnišnici, pa tudi v dveh avtomobilih, ki so ju vsakič parkirali v drugem kraju (v vozilu v Ul. Buonarroti je bilo 110 gramov kokaina). Razpečevalci so odprli vrata vozila, vzeli drogo in odšli. Drogo naj bi hranili v stanovanju v Ulici Vignola 4. Med sledenjem 28-letnemu Albancu Spartaku Mucollariju pa so policisti prispeli do goz-

da na Frnedu, kjer je bilo zakopanih 310 gramov bele droge. Vodilna člana združbe - 28-letni Francesco Scovino in 26-letni Ibrahim Rezi - sta se po prvih zaplenbah preselila v Ankaran. V Trst in nazaj sta se vozila z 62-letnim slovenskim taksistom, prekupčevalci so po mestu hodili z navadnimi plastičnimi vrečkami v rokah. V njih so bile pločevinke kokakole. »To so bile pločevinke z dvojnimi dnom za skrivanje kokaina, kakršne lahko kupimo po spletu,« je razložil Soldatic. »Italijanski kolegi, s katerimi vsakodnevno sodelujemo, so nam sporočili, da so osumljenci v Sloveniji. Z dovoljenjem koprškega tožilstva smo jih začeli preiskovati s prikritimi ukrepi in na koncu identificirali vse člane ter definirali njihove vloge,« je povedal Dean Jurič. V Ankaranu je živel šest neprijavljenih moških: stanovanje je najela neka ukrajinska državljanka. Ibrahim Rezi je iz Trsta v Ankaran pre-



tihotapil večje količine kokaina in ga prepiral v ovitke do 100 gramov. Skril jih je v naravi in ko je prejel naročilo, je drogo s sodelavci prethotapil v Trst ter jo tam prodal. Koprski kriminalisti so v sodelovanju s tožilstvom pridržali tako Rezija kot slovenskega taksista, slednji je bil po zaslišanju ovaden in izpuščen. Slovenska policija je zaplenila 717 gramov kokaina (v Italiji bi s prodajo na drobno zaslužili do 65.000 evrov) in 27.000 evrov v gotovini. V Trstu so zaplenili podobno količino kokaina (kakovost se je s časom večala in cena je s 70 evrov za gram poskočila na 120 evrov) ter 500 gramov hašiša, ki ga je hranil Scovino. Poleg teh dveh so se znašli v priporu Davide Crippa, Franco Di Matola, Spartak Mucollari, Ilmi Qamo, Luigi Mantese in Alessandro Aleister Schiafini. »Kriminal ne pozna meja, zato moramo še naprej sodelovati, da mu bomo vsaj delno kos,« je dejala tožilka Janja Hvala. (af)

Srečanja z občani dolinske občine

Občina Dolina prireja danes informativna sestanka o pravilnem zbiranju organskih odpadkov. Ob 17.30 bo v sprejemnem centru v Boljuncu sestanek za vasi Boljunec in Gornji konec, ob 19. uri pa bo v dvorani občinskega sveta v Dolini sestanek za občane Doline, Krogelj, Suhorjev in Žavelj. Na razpolago bodo kante za ločevanje odpadkov.

Razstava ob 50-letnici RAI

V Palači Gopčević bodo danes ob 12. uri odprli razstavo ob 50-letnici delovanja deželnega sedeža RAI. Razstava, ki bo odprta do 3. novembra, bo na ogled od jutri dalje.

Svevovo delo v ironični obliki

V gledališču Miela bo danes, jutri in v petek gledališka predstava La coscienza di Zenò. To ne bo klasična, temveč ironična uprizoritev znane dela Itala Sveva. Začetek ob 21. uri.

Režiser Moroni v Aristonu

V kinodvorani Ariston bo drevi ob 20.30 režiser Vittorio Moroni predstavil svoj film Se chiudo gli occhi non sono più qui (Če zaprem oči, nisem več tukaj). Film bodo predvajali ob 18.45 in ob 21. uri.

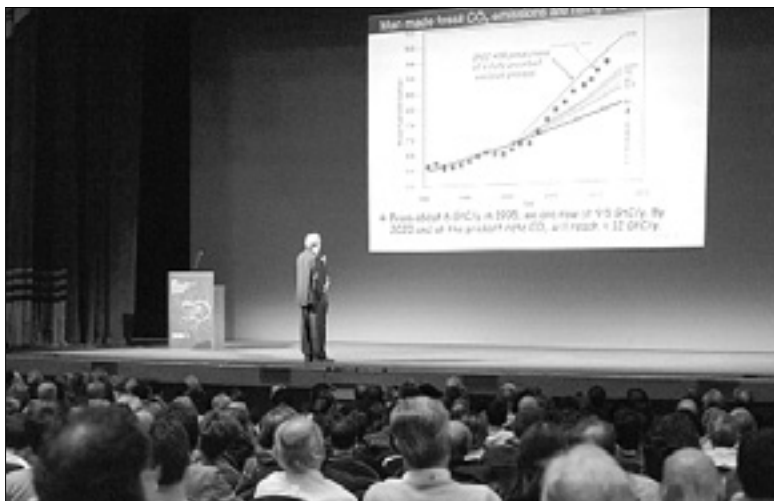
Prvič muzikal v kinu

Prenosi uprizoritev iz najprestižnejših opernih hiš so že priljubljena stalnica, The Space Cinema (Torri d'Europa) pa ponuja prijetno novost, saj bo danes ob 20.30 prvič ponudil ogled muzikala - eno največjih uspešnic londonskih odrov, muzikal Billy Elliot z glasbo Eltona Johna, ki je do pred kratkim polnil dvorane gledališča Victoria Palace. Od leta 2005 je muzikal, ki je nastal na podlagi filmske uspešnice o rudarjevem sinu, ki izpolni navidezno nemogočo željo in postane plesalec, vsak večer zaživel v razprodani dvorani in prejel nad osemdeset nagrad za umetniške dosežke.

Ogled muzikala (brez nadnapisov) bo priložnost za občudovanje vrhunske londonske uprizoritve, v kateri se s plesnimi, pevskimi in igralskimi vrlinami odlikujejo tudi posebno nadarjeni otroci. (rop)

ICTP PRAZNUJE 50 LET - Okrogle mize

Podnebne spremembe, energija, razvoj in še kaj



Nobelovec Carlo Rubbia je sinoči v gledališču Rossetti v okviru praznovanj ob 50-letnici Mednarodnega centra za teoretično fiziko (ICTP) Abdus Salam pred številnimi slušatelji predaval o energiji in prihodnosti (*fotoDamj@n*).

Dopoldne se je na sedežu mednarodnega centra razvila zanimiva razprava o podnebnih spremembah. Predstavniki Svetovne meteorološke organizacije (WMO) in Medvladnega foruma za podnebne spremembe (IPCC) so opozorili na taljenje ledu na arktičnem pasu ter dejala, da je treba ubrati novo strategijo na svetovni ravni.

Podnebje bo v ospredju tudi danes ob 9. uri, ko bosta o ekstremnih pojavih in naravnih katastrofah govorila Tim Pal-

mer z univerze v Oxfordu in Roger Bingham z univerze v ameriškem Boulderju. Ob 9.30 bodo na vrsti obnovljivi viri energije, na sedežu ICTP se bodo srečanja nadaljevali do večera. Ob 11.30 bo npr. nastopil direktor tržaškega centra ICGB Mauro Giacca, ki bo govoril o »biotehnologiji za globalni razvoj«, od 14. ure do 15.45 pa bosta v razpravi o teoretični fiziki sodelovala tudi Nobelovec iz leta 2005 Roy Glauber in mlada iranska raziskovalka Yasaman Farzan, letošnja dobitnica nagrade ICTP skupaj s Tajko Patchanito Thamnyongkit. V drugem delu okrogle mize (od 16.15 do 18.15) bosta sodelovala tudi angleška fizika Michael Berry in Thomas W. B. Kibble. Program se bo zaključil jutri.

KULTURA - Prihodnjo nedeljo, 19. oktobra

Tretji maraton FAI o Trstu, mestu trgovine



V nedeljo, 19. oktobra, bo v Trstu potekal že tretji t.i. maraton Italijanskega sklada za okolje FAI, ki ima namen širiti zavest o pomenu bogate kulturne in zgodovinske dediščine (na arhivskem posnetku pomladna pobuda izpred nekaj let). Tržaški kulturni maraton prireja mladinska sekcija sklada FAI za FJK, geslo letošnje pobude pa je Trst, mesto trgovine, pri čemer ne bo šlo samo za prikaz razvoja klasične trgovine, ampak predvsem za prikaz tega, kako je s trgovino prišlo do srečanja med ljudmi, idejami, jeziki in običaji.

Maraton, pravzaprav sprehod, se bo začel ob 11. uri na griču sv. Justa, nadaljeval pa pri zastavljalnici v Ul. Silvio Pellico in na Goldonijevem trgu, Trgu stare mitnice in zelenjadni tržnici, pri palači zavarovalnice RAS na Trgu republike, srbsko-pravoslavni cerkvi, kanalu in tržnici na Ponterošu, palačah Tržaške

hranilnice, Gopčević in Carciotti, grško-pravoslavni cerkvi in muzeju, palačah Trgovinske zbornice, borze in Tergesteo ter ob vhodu v bivši geto, pri bivši ribarnici in palači Revoltella. Zainteresirani se lahko prijavijo do 17. oktobra na spletnih straneh www.fondoambiente.it in www.faimarathon.it, dalje pri točki FAI na potovalni agenciji Cividin v Ul. Imbriani od ponedeljka do sobote, pri stojnici FAI v naselju Barcolane od jutri do nedelje, pri stojnici FAI pri kavarni Verdi na Verdijevem trgu od 13. do 17. oktobra med 10. in 12. uro ter na dan pobude pri stojnicah FAI ob startu med 9.30 in 10.45, možna pa bo tudi prijava preko posebne aplikacije za pametni telefon. Za informacije sta na voljo tudi tel. 040-3476081 (med 9.30 in 12. uro ter med 15. in 18. uro) in naslov elektronske pošte faigiovani.friulive-neziagiulia@fondoambiente.it.

Izredno zanimanje za Lepotico in zver

Pri blagajni gledališča Rossetti je včeraj stekla predprodaja abonmajev. Izkupicek je bil nadvse uspešen: dnevni inkaso je znašal milijon evrov. Med predstavami, za katere je vladalo največje zanimanje, je bil Disneyev muzikal Lepotica in zver, za katerega so prodali 3000 stopnic. Oboževalci te zvrsti pa naj ne obupajo, saj je vstopnic še na pretek. Predprodaja za neabonante se prične jutri.

Zaprtje trgovinske zbornice

Trgovinska zbornica sporoča, da bodo zaradi sindikalne skupščine njeni uradi danes obratovali le do 11. ure.

Nočna prometna nesreča na Greti

V noči na torek sta se na Greti hujše poškodovala avtomobilist in njegova sopotnica. Voznik avtomobila volksvagen golf naj bi vozil dokaj hitro, iz nepojasnjenih vzrokov pa je naposled trčil in uničil prednji del vozila. Karabinjerji včeraj niso pojasnili, ali je bilo v nesrečo vpleteno še kako vozilo. Reševalci službe 118 so dvojico prepeljali v katarinsko bolnišnico, na prizorišču so bili tudi gasilci.



GLASBA - V Cortoni, Montalcinu in Arezzu

Godbeno društvo Prosek na gostovanju v Toskani

Zadnji konec tedna so bili člani Godbenega društva Prosek na tridnevnem gostovanju v Toskani. Že v jutranjih urah so z avtobusom krenili proti Cortoni, nekdanjemu etruščanskemu mestu v dolini Val Di Chiara. Godbeniki so v Cortono prispeli v petek popoldne in po namestitvi v Casa Betonia so si v spremstvu prijazne vodičke ogledali zanimivosti tega mesteca, ki s svojih 495 metrov nadmorske višine ponuja krasen razgled na spodnja naselja vse do umbrijskega jezera Trasimeno, največjega jezera v srednji Italiji.

V soboto zjutraj so se godbeniki odpravili na izlet do priznanega vinorodnega kraja Montalcino in si ogledali Loackerjevo klet Corte Pavone, kjer je bila pravkar v teku trgatva, tako da so lahko sami prisostvovali, kako poteka pridelava znamenitega vina Brunello di Montalcino. Prijazni gostitelji so poleg pokušnje vin pripravili godbenikom tudi zakusko, tako da je bil povratek v Cortono bolj prijeten. Zvečer je imela godba pod pokroviteljstvom občine Cortona pred palačo Casali na trgu Signorelli koncert ob odprtju III. Mednarodne razstave vizualnih umetnosti (Poklon Ginu Saveriniju, Nagrada mesta Cortona).

Kljub nadležnemu vetru se je na trgu zbralo številno občinstvo, ki je spremljalo koncert in nagradilo nastopajoče z aplavzom. Pod večšo roko dirigenta Iva Basiča so godbeniki iz svoje bogate zakladnice zaigrali nekaj skladb slovenskih in medna-

Nastop proseških godbenikov v Toskani



rodnih pop uspešnic ter končali program s Struclovo skladbo Zlatorog.

V nedeljo zjutraj so se godbeniki poslovili od vljudnih upraviteljev Casa Betonia (glavnih pobudnikov tega gostovanja) ter se podali v Arezzo na povabilo simfoničnega orkestra Filarmoniche Guido Monaco iz Arezza. Tam je godba imela že zjutraj promenačni koncert ob znamenitem sejmu starin mesta Arezzo, ki se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu že od leta 1969. Ob izvajanju živahnih polk, valčkov in koračnic je godba pritegnila pozornost mimoidočih, ki so nagradili godbenike s toplim aplavzom. Po koncertu so se godbe-

niki sprostili z ogledom številnih stojnic s starinskimi predmeti vse do konca, ko so jih na sedežu sprejeli gostitelji Filarmoniche Guido Monaco. Ob prijetnem klepetu in poglobitvi prijateljskih vezi, so si zadali obljubo, da to prvo srečanje naj ne bo zadnje ampak začetna vez, za bodoča srečanja.

Kljub sončnemu in prijetnemu vremenu pa so se morali godbeniki posloviti od Arezza, saj jih je čakala dolga pot do doma. Ob povratku, kljub utrujenosti je v avtobusu vladalo dobro razpoloženje, saj je bilo tridnevno gostovanje nadvse uspešno in pozitivno. Kot je bilo slišati v

avtobusu, pa bodo sedaj godbeniki brez oddiha že v tem tednu začeli z vajami za nov program tradicionalnega celovečernega koncerta za Štefanovo 26. decembra na Proseku.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 8. oktobra 2014

BRIGITA

Sonce vzide ob 7.12 in zatone ob 18.33
- Dolžina dneva 11.21 - Luna vzide ob 18.34 in zatone ob 8.14.

Jutri, ČETRTEK, 9. oktobra 2014

ABRAHAM

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19,3 stopinje C, zračni tlak 1016,7 mb ustaljen, vlaga 64-odstotna, veter 8 km na uro severovzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 20,9 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 11. oktobra 2014:

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Garibaldi, 6 - 040 368647, Ul. Stock 9, - 040 414304, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Trg Garibaldi 6, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Roma 16 - 040 364330.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14.

OBČINA DOLINA - Štirje vodeni izleti, prvi na vrsti to nedeljo

Jesen v dolini Glinščice: odkrivajmo naravo in zgodovino

Tudi letošnja jesen predstavlja bogat koledar naravoslovnih izletov po Rezervatu doline Glinščice. Na seznamu so štirje izleti: prvi bo na vrsti to nedeljo, zadnji pa konec novembra ob državnem dnevu dreves.

Naravoslovne pobude za ovrednotenje naravnega Rezervata doline Glinščice, ki jih prireja Občina Dolina v sodelovanju z morskim naravnim rezervatom v Miramaru, bodo potekale v italijanskem in slovenskem jeziku, bodo brezplačne in namenjene tako domačinom kot turistom. Vsak izlet bo trajal približno tri ure, skupine bodo šteje največ 25 udeležencev, izletniki pa bodo odkrivali razne dele rezervata ter spoznavali botanične, živalske, zgodovinske in kulturne značilnosti doline Glinščice.

V nedeljo bo led prebil razgledni sprehod »po kraški gmajni s pogledom na morje«, med katerim bo govor o kraški gmajni - napol naravnem okolju, ki je bilo nekoč zelo razširjeno po Evropi in danes propada zaradi opuščanja kmetijskih, gozdarskih in pastirskih dejavnosti, kot sta paša in košnja. Med sprehodom bodo udeleženci opazovali in se učili prepoznavati travniške rastline, ki obarvajo jesensko gmajno v modro in vijolično barvo, kot na primer zvezdastodlakavi rdeči koren (onosma stellulata), kraški šetrjaj (satureja montana), ametistasta možina (eryngium amethystinum), navadni ožep (hyssopus officinalis) in gorski luk (allium senescens). Spoznali bodo tudi strategije, ki se jih poslužujejo rastline, da lahko uspevajo v težkih razmerah,



kot so območja, na katerih jih teptajo in se z njimi hranijo živali.

Druga pobuda bo v nedeljo, 26. oktobra. Glavna tema bo voda, naslov bo »Zgodbe o vodi in življenju po strugi reke Glinščice«. Soteska te reke je namreč dolgo časa, celo do prejšnjega stoletja, poznala bogato mlinarsko dejavnost, vezano na izkoriščanje vodne sile rečnega toka in izvirov. Prva pričevanja o tej dejavnosti so iz 13. stoletja, a največje število mlinov so zabeležili konec 19. stoletja, ko jih je bilo približno trideset. Kaj je od njih ostalo? Se mogoče še najdejo sledovi o tej pomembni gospodarski dejavnosti? Katere druge gospodarske dejavnosti so se razvijale s pomočjo sladke vode? Na naravoslovno zgodovinski poti bo mogoče odgovoriti na ta vprašanja, na sporedu bo tudi obisk Sprejemnega centra Naravnega rezervata doline Glinščice.

V nedeljo, 9. novembra, bo na vrsti raziskovanje notranjega dela rezervata z odkrivanjem »zgodbe o ledu«. Na nekaterih kraških območjih - v okolici Peska in Drage - so še vidni sledovi ekonomske dejavnosti, ki je bila zelo razširjena do začetka prejšnjega stoletja: proizvodnja ledu od vode kraških kalov. Kali in z njimi povezane ledenice so predstavljale enovit sistem proizvodnje in shranjevanja dragocenega ledu, ki je služil mestu Trst - predvsem za blago, ki je iz pristanišča potovalo v svet. Te znamenitosti bodo cilj izleta, ki bo udeležence popeljal v odkrivanje kulturne dediščine gospodarskih dejavnosti iz preteklosti, ki je ne gre pozabiti.

Četrta in zadnja pobuda bo 23. novembra, ko bo na sporedu potovanje »na Daljni vzhod: v odkrivanju Goliča«, to je na najvzhodnejše območje tržaške pokrajine. Naravoslovni sprehod bo potekal ob državnem dnevu dreves, po stezi, ki pelje na Golič mimo »najbolj svežega kraškega travnika«. Sprehod bo potekal po meji med sečnim gozdom na zgornji strani in svežim pobočjem z mnogimi visokimi bukovimi drevesi na spodnji strani. Pot se vije med goščavami, travniki in majhnimi deli kraške gmajne, nekoč prevladujočega okolja, kot priča tudi ime same vzpetine: Golič.

Za sodelovanje in vsakem posameznem izletu je potrebna predhodna prijava na telefonski številki 366-9571118 (od ponedeljka do petka od 14. do 17. ure) ali s sporočilom na naslov elektronske pošte: info@riservavalrosandra-glinscica.it.

ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.



Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Lucy«; 20.30 »Tutto può cambiare«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Se chiudo gli occhi non sono più qui«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 18.00 »El Estudiante«; 21.00 »Ritratto di un imprenditore di provincia«.

FELLINI - 17.00 »Pongo il cane milionario«; 18.45, 20.30, 22.15 »Pasolini«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Perez«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Fratelli unici«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Party girl«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.10, 18.10, 20.00 »Drakula: Skrita zgodba«; 16.20 »Hrabri avtek Plodi«; 19.00, 21.00 »Lucy«; 21.20 »Mesto greha: Ženska za umret«; 16.40 »Moje poletje v Provans«; 16.15, 18.00, 20.30 »Ni je več«; 18.20 »Odpleši svoje sanje: Združene moči«; 18.40 »Plaćanci 3«; 16.00, 18.45, 20.45 »Pravičnik«; 16.20, 21.10 »Varuh spominov«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.40, 18.20 »Boxtrolls le scatole magiche«; 20.00, 21.45 »Lucy«; Dvorana 2: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Maze Runner - il labirinto«; 16.30 »Winter il delfino 2«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Una promessa«; 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Annabelle«; Dvorana 4: 18.20, 20.15, 22.15 »Sin City 2 - una donna per cui uccidere«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.05 »Tartarughe Ninja«; 18.10 »Sex tape - Finiti in rete«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Lucy«; 16.00, 20.10, 22.15 »Annabelle«; 16.15, 18.15, 20.50, 22.20 »Fratelli unici«; 16.00, 20.10 »Sin City 2 - una donna per cui uccidere«; 18.05, 22.15 »Sin City 2 - una donna per cui uccidere 3D«; 16.40, 18.45 »Boxtrolls - le scatole magiche«; 16.30, 19.00, 21.30 »Maze Runner - il labirinto«; 20.30 »Billy Elliot«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00 »Boxtrolls - le scatole magiche«; 20.00, 22.00 »Annabelle«; Dvorana 2: 17.30, 20.00, 22.10 »Maze Runner - il labirinto«; Dvorana 3: 17.20, 20.00, 22.00 »Sin City 2 - una donna per cui uccidere«; Dvorana 4: 16.00 »Boxtrolls - le scatole magiche«; 18.00, 20.30, 22.15 »Lucy«; Dvorana 5: 17.30, 20.10 »Fratelli unici«; 22.00 »Perez«.

Loterija 7. oktobra 2014

Bari	18	87	45	15	79
Cagliari	21	64	22	28	78
Firenze	12	48	88	13	73
Genova	19	80	11	37	25
Milan	80	1	61	16	55
Neapelj	71	7	46	18	3
Palermo	57	55	49	36	67
Rim	70	83	56	38	53
Turin	85	8	59	2	69
Benetke	69	43	79	45	41
Nazionale	10	85	47	25	11

Super Enalotto št. 120

7	15	17	18	26	53	jolly 59
Nagradni sklad	32.160.707,36 €					
Brez dobitnika s 6 točkami	-- €					
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €					
15 dobitnikov s 5 točkami	14.327,49 €					
952 dobitnikov s 4 točkami	227,35 €					
35.138 dobitnikov s 3 točkami	12,27 €					

Superstar

29

Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
10 dobitnikov s 4 točkami	22.735,00 €
213 dobitnikov s 3 točkami	1.227,00 €
2.686 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
15.290 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
29.391 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €



Turistične kmetije

OSMICA KOSMINA

Brje pri Komnu

odprta od 10.10. do 19.10.2014



Osmice

COLJA JOŽKO je odprl osmico v Samatorci št. 21. Tel. 040-229326.

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudo vabljeno. Tel. 040-299442.

JADRAN je odprl osmico v Ricmanjih. Tel.: 040-820223.

OSMICA KRALJIČ je odprta v Prebenu št. 99. Tel. 389-8974703.

OSMICA je odprta pri Škerku v Praprotnu. Tel. št.: 040-200156.

PRI KUSU Ul. Commerciale št. 180 je odprta osmica. Tel. št.: 040-414307.

ROBERTO ŠAVRON je v Gabrovcu št. 27 odprl osmico. Vesel bo vašega obiska! Tel. št.: 347-2511947.



Mali oglasi

GOSPA SREDNJIH LET z lastnim avtom išče kakršnokoli delo. Tel.: 329-3227075.

PSIČKE PASME angleški setter prodamo ljubiteljem živali. Tel.: 040-229224.

V DIVAČI, na lepi sončni legi v zelenem okolju s pogledom na Vremščico, po ugodni ceni prodajamo novo hišo v 3. gradbeni fazi z garažo, kletjo in vrtom. Tel.: 347-7946135 ali 00386-318089946.

V NABREŽINI centru prodamo mansardo v 2. nadstropju, 170 kv.m., potrebno preureditve. Možnost dvostanovanjskih enot. Tel.: 348-1204741.



Izleti

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje naravnega rezervata doline Glinščice, prireja prvi brezplačni vodeni izlet jesenskega ciklusa doline Glinščice »Kraška gmajna in pogled na morje« v nedeljo, 12. oktobra. Start ob 10. uri z Jezera. Prijava je obvezna. Za ostale info v slovenščini in italijanščini tel. št. 366-9571118 (ponedeljek-petek od 14. do 17. ure) ali na info@riservavalrosandra-glinščica.it

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA obvešča vse izletnike, da bo avtobus za Turin odpeljal v ponedeljek, 13. oktobra, izpred kmetijske zadruge ob 5.30 in izpred obrtniške cone na Proseku (Lanza) ob 5.40.

19. KRAŠKI KROŽNI POHOD Sela na Krasu - Jamlje - Sela na Krasu, bo v nedeljo, 19. oktobra, v priredbi AŠKD Kremenjak in TD Dren. Od 9. ure vpisovanje v Selah, ob 10. uri start, ob 11. uri malica pri AŠKD Kremenjak v Jamljah, ob 13. uri kosilo v Selah, ob 14.30 družabne igre, sledi ples. Obvezen veljavni osebni dokument. Pohod odpade ob slabem vremenu.

KLAPA 36 IZ DOLINE vabi na izlet »Potepanje po Istri« v nedeljo, 19. oktobra. Za info tel. št. 040-228896 (Nerina) ali 040-228254 (Justi).

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA organizira izlet v London z letalom iz Trsta od sobote, 25., do torka, 28. oktobra. Info na tel. št.: 00386-31866081 (Metka).



Čestitke

Draga mama VANESSA pošiljamo ti milijon poljubčkov na vsako stran in želiva ti, da bi bil danes tvoj najlepši dan, ko praznuješ svoj rojstni dan! Tvoja Matija in Isabel.

Danes se s tabo VANESSA veselimo in ti za tvoj rojstni dan iz vsega srca želimo: »Polno zdravja, sreče in veselja, naj se ti izpolni vsaka želja!« Vsi, ki te imamo radi.



Obvestila

LEKCIJE ANGLEŠČINE pri SKD Igo Gruden začnejo danes, 8. oktobra, za nadaljevalce, po naslednjem urniku: od 18.00 do 19.30.

OPZ SLOMŠEK iz Bazovice začnejo redno sezono. Prva vaja bo danes, 8. oktobra, ob 17.30. Zbor Vodi Goran Ruzzier. Toplo vabljeno stari in novi pevci.

TEČAJ ŠIVANJA: dobimo se v prostorih SKD V. Vodnik danes, 8. oktobra, ob 17.00 in šivali bomo vse, kar nas zanima. Če te veseli šivanje, se pridruži.

ACQUAFITNESS - ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo skupinska vadba začela v četrtek, 9. oktobra, na Pesku. Za ostale info in prijave na: info@melanieklein.org ali tel. 345-7733569.

GLASBENA MATICA vabi člane na redni občni zbor v četrtek, 9. oktobra, ob 8. uri v prvem in v petek, 10. oktobra, ob 19. uri v drugem sklicu, na sedežu Glasbene matice v Trstu, Ul. Montorsino 2.

GLEDALIŠKA SKUPINA za otroke in mlade bo delovala tudi letos v Finžgarjevem domu na Opčinah vsak četrtek od 16.45 do 17.45. Za informacije in prijave: manicamaver@gmail.com in tel. 334-6835217 (Manica).

LEKCIJE SLOVENŠČINE pri SKD Igo Gruden začnejo v četrtek, 9. oktobra, za nadaljevalce z uč. Ivano Ban, ob 17.30 do 19.00 in za začetnike z uč. Romino Maver v torek, 21. oktobra, od 19.00 do 20.30.

NORDIJSKA HOJA - Skupina 35-55 pri SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da se tečaj začne v petek, 10. oktobra. Vsi zainteresirani morajo v četrtek, 9. oktobra, od 19.30 do 20.00, v društveni dvorani, potrditi svojo prisotnost in plačati strošek tečaja. Info: tel. 333-3616411 (Sonja).

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestel v četrtek, 9. oktobra, ob 20. uri na svojem sedežu na Proseku 159.

SKUPINA 35-55 pri SKD France Prešeren iz Boljunca, vabi v četrtek, 9. oktobra, ob 20.30 v društveno dvorano občinskega gledališča, na predavanje živinozdravnika in lovca dr. Egona Malalana »Merjasci, nezaželeni sosedi«. S pomočjo fotografij in videoposnetkov nam bo pomagal celovito razumeti vlogo merjasa v naravi.

TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKA za vse starosti in različne stopnje predznanja pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitev v četrtek, 9. oktobra, ob 16. uri srednja šola; ob 17. uri osnovna šola (3., 4., in 5. razred); ob 18. uri višješolci; ob 19. uri odrasli. Vpisi in dodatne info na tel. št. 040-212289 (pon-pet od 10. do 14. ure) ali urad@skladmc.org.

19. KRAŠKI OKTOBERFEST v organizaciji SKD Vigred bo v Praprotnu pod šotorom od 10. do 12. oktobra. V petek, 10., ob 18.30 otvoritev z OPS in MGS Vigred, mladinski orkestrom GD Nabrežina in ansamblom Rock na Bndimi, ob 20.00 koncert dalmatinskih pesmi s klapo Semikanta, sledi ples s Kraškimi ovčarji. V soboto 11., ob 15. ex tempore, turnir v šahu in briškoli, od 16.00 do 18.00 plesna delavnica, ob 18.30 nastop Pliskinih pastirkov in plesne skupine AŠKD Vipava, sledi ples s skupino Nebojsa. V nedeljo, 12., pohod »Na Krasu je krasno« (zbirališče od 9.00 do 9.45), ob 11.00 odprtje kioskov, od 12.00 ples z ansamblom Domači zvoki, ob 15.30 koncert godbe iz Slovenije Gradca, ob 16.30 Kraški muzikfest, zvečer ples s Kraškimi muzikanti, od 12.00 do 17.00 prikaz obdelave kraškega kam-

na, od 14.00 do 17.00 taborniški kotiček. Vse tri dni na ogled razstava gob in »Suhi zidki in pastirske hišice«.

ADMINISTRACIJA za ločeno upravljanje juserskega premoženja obvešča vse upravičence, da lahko predložijo prošnje za sečnjo in pobiranje suhih drv na juserskih površinah od 10. oktobra, na sedežu odbora, Prosek št. 159. Za morebitna pojasnila lahko pokličete na tel. št. 040-251241 ali 349-6161023.

»19. KRAŠKI MUZIKFEST« - bo v Praprotnu pod šotorom v nedeljo, 12. oktobra, ob 16.30. Vabljeno muzikanti in pevci od vseh plovod, otroci in odrasli le tisti, ki so v postavi od dua do številne skupine. Prijave do petka, 10. oktobra, na tel. 380-3584580 ali tajništvo@skdvigred.org.

TEČAJ RISANJA z akademsko slikarko Katerino Kalc »Učimo se gledati in narisati« (prostor, tihožitje in portret) v organizaciji SKD Primorec bo začel v drugi polovici oktobra ob zadostnem številu udeležencev (10 oseb). Za prijave in informacije pokličite na tel. št. 339-2875603 (Sonia).

TELOVADBA V BAZENU s segreto morsko vodo, v organizaciji MD Boljunec, vsako sredo zjutraj v termalnem bazenu v Ankaranu. Odhod društvenega kombija iz Brega in iz mesta. Informacije na tel. št. 335-8045700.

V MARIJANŠČU NA OPČINAH se bo v petek, 10. oktobra, ob 20. uri s prvim predavanjem in razgovorom, pričel sklop predavanj »Sv. Pismo - knjiga življenja«. Predavanja, ki jih bo vodil dr. prof. Jože Bajzek so pospremljena v sliko in glasbo. Na ta srečanja so vabljeno vsi starši doraščajočih otrok, še posebno pa otroci v veroučnem obdobju. Naslov prvega predavanja je: Božja beseda / Pomen Svetega Pisma v življenju kristjana).

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi k vpisu v klasični in jazz balet ter korekturno gimnastiko. Vpis poteka ob torkih in četrtek med 15. in 16. uro v Kosovelovem domu (službeni vhod) Sežana. Info: na tel. št. (00386) 041-524310 in 031-341473, ali baletno.drustvo.sezana@gmail.com in na www.baletnodrustvosezana.si.

GLEDALIŠKE DELAVNICE za osnovnošolske otroke z zaključno predstavo »Alica v čudežni deželi« na pobudo ZSKD, se bodo odvijale pod mentorstvom Maruške Guštin pri SKD S. Škamperle (Vrdelska cesta 7) s pričetkom v soboto, 11. oktobra, ob 10.00 (vpisovanja do zasedbe vlog).

KOSTANJEV PRAZNIK V RODIKU - bo v soboto, 11. oktobra. V dopoldanskih urah športne aktivnosti (pohod, tek, kolesarjenje, ustvarjalne in športne delavnice za otroke). Bogato založene stojnice s kmečkimi pridelki, obrtnimi izdelki idr.

SLOVIK vabi na Dan odprtih glav, ki bo v soboto, 11. oktobra, od 9.00 do 13.00 v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici. Podelitvi diplom lanskim študentom in dijakom, ki so bili na enoletnem šolanju v Ljubljani, bodo sledila štiri kratka predavanja. Odprto za javnost. Vstop prost.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo odhod avtobusa iz Padrič za nastop na proslavi na Gračišču v soboto, 11. oktobra, ob 12.45.

ŽUPNIJA BOLJUNEC vabi v nedeljo, 12. oktobra, ob 16. uri k sv. maši na Pečah. Odhod iz Boljunca ob 15. uri.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor obveščajo, da bo ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih popoldne od 16.00 do 18.00 in ob sobotah od 10.00 do 12.00. Info: tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8.00 do 13.00.

TELOVADBA pri SKD Igo Gruden z vadiateljico Katjo Škerk je ob petkih od 17.30 do 19.00.

YOGA V ŠKC V LONJERJU - že dolgoletna srečanja bodo v tej sezoni pričela v torek, 14. oktobra, od 19.00 do 20.30. Potrditve in prijave do nedelje, 12. oktobra v večernih urah na tel. 333-5062494.

KRUT IN NŠK vabita v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki bo

v ponedeljek, 13. oktobra, ob 18. uri v čitalnici NŠK v Ul. S. Francesco 20. Prijave in dodatne informacije na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane Pokrajinskega sveta SKGZ za Tržaško in člane posameznike, da bo seja v ponedeljek, 13. oktobra, ob 19.30 v drugem sklicu, v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S. Francesco 20/II nadstropje).

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi k vpisu k vajah baleta za odrasle in baletno gimnastiko, pod vodstvom baletnega pedagoga Eugena Todorja. Vadba poteka ob torkih in četrtek od 19. do 20. ure v baletni dvorani Kosovelovega doma od oktobra do maja. Informacije in prijave na tel. 00386-41524310.

JUS OPČINE sklicuje redni občni zbor v sredo, 15. oktobra, ob 19.30 v prvem in ob 20.00 v drugem sklicanju v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah.

PRAVLJICE IZ KOVČKA - Oddelek za mlade bralce NŠK vabi na prve pravljice urice v novi sezoni, ki bodo v sredo, 15., in v četrtek, 16. oktobra, v Narodnem domu v Ul. Filzi 14. Oba dneva bosta potekali dve urici, in sicer ob 16.30 za predšolske otroke in ob 17.30 za osnovnošolce.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV HOSPICE ADRIA ONLUS vabi člane na izredni občni zbor v ponedeljek, 20. oktobra, ob 16. uri v prvem in ob 17. uri v drugem sklicu na sedežu, Ul. Mazzini 46, v Trstu.

PRAVLJIČNI GOST - Oddelek za mlade bralce NŠK je v goste povabil igralca in očka Franka Korošca, ki bo v četrtek, 23. oktobra, ob 17.00 podal pravljico malim obiskovalcem knjižnice. Toplo vabljeno!



Prireditve

FOTO RAZSTAVA Nataše Peric »Sozvočje Krasa in morja« je na ogled v gostilni G. v Zgoniku.

DRUŠTVO UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE-KRAS vabi vsak drugi četrtek v mesecu na predavanja »Živimo z zdravilnimi rastlinami« z mag. Stipetom Hečimovičem. Prva delavnica o razvijanju intelektualnih sposobnosti ali kognitivni strategiji bo v četrtek, 9. oktobra, od 15.15 do 17.30 v Domu upokojencev v Sežani. Informacije na tel. 00386-31351830.

DOBRODELNI KONCERT V DIVAČI - »Ustvarimo kotiček miru«, ki ga organizira OŠ dr. Bogomirja Magajne Divača, bo v nedeljo, 12. oktobra, ob 18. uri v telovadnici OŠ Divača. Na prireditvi, ki jo bo vodil Denis Avdič, bodo nastopili priznani pevci in glasbene skupine ter učenci divaške šole. Zbrana sredstva bodo namenili za šolski sklad za pomoč socialno šibkejšim družinam za stroške šolanja otrok.

SKD PRIMORSKO IZ MAČKOLJ in združenje VZPI-ANPI (sekcija Dolina, Mackolje in Prebeneg) vabita na 40-letnico postavitve vaškega spomenika padlim v NOB. Prireditve bo v nedeljo, 12. oktobra, ob 13.00 pred spomenikom in v Srenjski hiši v Mačkoljah. Sodelujejo: DVS Primorsko, Nonet Primorsko in Godba na piha la Breg. Slavnostna govornica: prof. Marta Ivašič. Zaželjena prisotnost društvenih praporjev.

ZADRUGA NAŠ KRAS in vinogradniško podjetje z Oslavja vabita v nedeljo, 12. oktobra, okoli 17. ure na finissage fotografske razstave »Vojna: sledi, spomini, podobe« člana Skupine75 Marka Vogriča v Kraški hiši v Repnu. Razstava bo v nedeljo, 12. oktobra, odprta od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00, ko bo predstavitev vina ob zdravici in klepetu.

MEDNARODNO ZDRUŽENJE DELAVNIC MOLITVE IN ŽIVLJENJA vabi na uvodno srečanje »Učimo se moliti, da se bomo naučili živeti« v četrtek, 16. oktobra, ob 17. uri v Finžgarjev dom, Dunajska cesta 35, na

Opčinah. Info tel. št. 040-421880 ali 340-3864889 (Branka).

Prispevki

Ob obletnici smrti dragega očeta Mariota Kozine darujeta Neva in Ada 25,00 evrov za Sklad Bubnič Magajna.

Namesto cvetja na grob Dragota Grilanca daruje družina Ivan Antonič 100,00 evrov za SKD Rdeča zvezda.

Namesto cvetja na grob Ladija Colje daruje Anica Žigon 20,00 evrov za AŠK Kras.

Ob 1. obletnici smrti najinega predragega moža in očeta Pepija Čuka darujeta Božica in Tanja 50,00 za MoPZ V. Mirk in 50,00 evrov za sekcijo VZPI-ANPI Prosek Kontovel A. Ukmar Miro.

Namesto cvetja na grob Brunota Stepančiča daruje Nadja in Mitja z družinama 40,00 evrov Danica, Iztok in Saša z družinama 50,00 evrov ter Ada in Rozana 50,00 evrov za SKD Primorsko.

Namesto cvetja na grob Dragota Grilanca daruje družina Fabrizio Štolfa 50,00 evrov za SKD Rdeča zvezda.

V spomin na dragega Dragota Grilanca daruje družina 50,00 evrov za SKD Rdeča zvezda.

V spomin na bivšega sodelavca Vojka Lavrihe darujejo uslužbenci občine Devin Nabrežina 121,00 evrov za pihalni orkester Breg.



Zapustil nas je naš dragi

Bruno Pertot



Žalostno vest sporočajo

žena Albina in ostali sorodniki.

Pokojnik bo ležal v petek, 10. oktobra, od 10. do 12. ure v ul. Costalunga. Sledila bo sv. maša v nabrežinski cerkvi in pokop na domačem pokopališču.

Cerovlje, Nabrežina, 8.10.2014

Pogrebno podjetje Alabarda

Ob izgubi dragega moža izreka Albini in sorodnikom iskreno sožalje

ŠKD Cerovlje - Mavhinje



Zapustil nas je naš dragi

Renato Babich



Žalujoči

žena Margherita, sin Davorin in ostalo sorodstvo.

Za zadnji pozdrav bo pokojnik ležal v petek, 10. oktobra, od 9.30 dalje v ulici Costalunga.

Ob 11. uri bosta sledila obred in pokop na pokopališču v Miljah.

Milje, 8. oktobra 2014

Pogrebno podjetje Alabarda

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s sabo

Snemi aplikacijo iz spletne trgovine

Available on the App Store

Google play



DSI - V gosteh tokrat diplomat Bojan Grobovšek

Brez samorefleksije ni »slovenske Švice«



Bojan Grobovšek (desno) in Bojan Brezigar med ponedeljkovim večerom v Peterlinovi dvorani

FOTODAMJA@N

Živel je v Trstu do petnajstega leta, nato se je njegova družina preselila v Avstrijo. Pot ga je dalje vodila v Italijo in na študij v tujino, nakar je prešel v novinarske vode. Bil je dopisnik z Dunaja v času osamosvajanja Slovenije, nato pa se je zaposlil v diplomaciji, in sicer kot slovenski veleposlanik najprej v Varšavi, nato Buenos Airesu, pred upokojitvijo pa še v Švici. Bojan Grobovšek je šestinideset let od svojih petinšestdesetih živel izven Slovenije, torej je imel možnost gledati nanjo z določene distance.

Eseje je začel pisati, ko se je po dvanajstih letih prvič vrnil s Poljske kot veleposlanik v Slovenijo, danes pa je pred nami njegova knjiga Zakaj Slovenija ni Švica. Kot je v Društvu slovenskih izobražencev dejal Bojan Brezigar, ki je gosta tudi predstavil, vliva naslov knjige nezaupanje, ki pa izgine takoj, ko preberemo nekaj

strani. To ni knjiga o Švici, temveč o utopiji Slovencev, ki so o sebi razmišljali kot o »jugoslovanski Švici« zaradi prepričanja, da je Slovenija nekaj več, nekaj posebnega in zanimivega. Takrat je še bilo tako.

Bojan Brezigar, ki je o knjigi napisal oceno, je ponovil njeno glavno misel: Slovencem primanjkuje samorefleksija, saj ne znajo razmišljati o samih sebi. Avtor knjige je pred petnajstimi leti ob povratku v Slovenijo opazoval določene fenomene, ki so ga čudili. To so bile predvsem mentalna zaprtost, zaničevanje jugoslovanskih sobratov in vzvišenost. Kasneje je odšel v Argentino in začeli so nastajati eseji. Ko se je leta 2005 vrnil v Slovenijo, ni vladala sloga, temveč zelo napeti politični odnosi, zaživele so stare zamere in na novo so odpirali vprašanja iz zgodovine, a on je bil kljub temu optimist.

Švica je metafora za zelo razvito državo, a pri nas do tega ni prišlo. Slovenija išče orientacijo, ker je v vrednostni, moralni in večplastni krizi. V socialistični republiki Sloveniji, ki je imela elemente pravne države, je velik del prebivalstva živel dokaj dobro in lagodno. Srednji razred je užival ugodnosti socializma. Od leta 1948 je lahko trgovala z vzhodom in zahodom, zaradi spretne Titove politike je imela veliko trgov na Bližnjem vzhodu. Ta Jugoslavija je bila biser znotraj socialističnega sveta.

»Slovenija je zaradi lokacije in odprtosti ter nagnjenosti k podjetništvu imela ugodnosti in je postala industrijska država s tovarnami, kot sta bili Gorenje in Elan. V socialističnem kozmosu je bila Slovenija nekakšna Švica, kar smo v zadnjih dvajsetih letih napravili, ker nismo sposobni prave samorefleksije,« je dejal Bojan Grobovšek. (met)

ZGODOVINA - Predavanja v palači Vivante

Tržaško vprašanje še vedno aktualno za množico ljudi

Tržaško vprašanje je bilo po drugi svetovni vojni pomembno tako za poražence kot za zmagovalce, mirovna pogodba iz leta 1947 pa ni rešila tržaškega vprašanja, je pred zelo številnim občinstvom v palači Vivante na Trgu papeža Janeza XXIII. predaval tržaški zgodovinar Raoul Pupo.

Ponedeljkovo je bilo prvo iz letošnjega cikla zgodovinskih srečanj, v sklopu katerih bodo ugledni strokovnjaki ob ponedeljkih in sredah (v avditoriju muzeja Revoltella) analizirali tržaško vprašanje in odporniško gibanje ter državljanske vojne v Evropi. Zanimanje za prvo predavanje je bilo tolikšno, da je precejšen del obiskovalcev ostal pred vrati, kjer so negodovali nad organizatorji. Tisti, ki pa so prisluhnili predavanju, so bili priča mojstrski in jedrnatih analiz zgodovinskih dogodkov. Nekdo je nekoč dejal, da dve pameti ne bi napisali enake zgodovine, tudi če bi imeli na voljo povsem enake vire. Na podlagi Pupovega predavanja lahko rečemo, da zgodovina ne more biti objektivna, lahko pa je nepristranska, če hoče biti vrhunska.

Zgodovinar je najprej analiziral žele Jugoslovanov in Italijanov po drugi svetovni vojni. »V Jugoslaviji je hrvaška komponenta zahtevala priključitev ozemelj, na katerih so živeli Hrvati, slovenski politiki pa so želeli, da bi se upoštevala etnična meja. Tudi Italijani, ki niso imeli odločujoče besede, saj so na vzhodni meji za sosedo imeli zmagovalko v vojni, so želeli etnično mejo,« je razložil predavatelj in pojasnil, da etnične meje žal ne obstajajo, saj vsak narod po svoje interpretira etnično razdelitev teritorija. Pupo je povedal, da so Italijani sicer preverili »stanje na terenu« in na koncu ocenili, da bi bil plebiscit v Julijski krajini preveč tvegan, zaradi česar so predlagali Wilsonovo črto s konca prve svetovne vojne.



Zgodovinar Raoul Pupo FOTODAMJA@N

Na drugi strani pa so o usodi Jugoslavije mešetarili Angleži, Američani, Francozi in Rusi, ki so se dogovorili, da je bolje, da Trst ne pride ne v italijanske ne v jugoslovanske roke. V nasprotju s pričakovanji Jugoslavije in Italije so sklenili, da vprašanje meje v Julijski krajini ni bilateralne narave, ampak je stvar odnosov med Angleži in Američani ter Rusi. Zaradi tega so od Jugoslavije zahtevali, da se umakne iz Trsta, 9. junija 1945 je bil podpisan sporazum o začasni vojaški upravi v Julijski krajini.

Predavatelj je omenil še drugo mešetarjenje in politične spletke pri določanju meje. »Vse skupaj se je končalo s podpisom pariškega mirovnega sporazuma 10. februarja 1947, ko je bilo v Trstu in okolici ustanovljeno Svobodno tržaško ozemlje, razdeljeno na cono A pod nadzorom zahodnih zaveznikov in cono B pod nadzorom jugoslovanske vojske,« je razložil Pupo, ki bo zgodbo nadaljeval prihodnji ponedeljek med 17.30 in 19.30. (sč)

NARODNI DOM - Zvrstili sta se že dve srečanja, na obzorju pa so še mnoga druga

Oddelek za mlade bralce že polno stopil v novo sezono

Z novim šolskim letom so se v Oddelek za mlade bralce NŠK vrnile skupine učencev in učenk tržaških osnovnih šol. Na dan zlatih knjig, 17. septembra, ko obeležujemo začetek nove sezone vseslovenskega gibanja Bralna značka, so knjižnične prostore v Narodnem domu obiskali učenci 2. r. OŠ Fran Saleški Finžgar, ki so po daljšem poletnem premoru spet prisluhnili pravljici, nato pa so si izposodili precej knjig za domače in šolsko branje.

Teden zatem, 24. septembra, so se iz Devina pripeljali učenci 3., 4. in 5. r. OŠ Josip Jurčič, ki so si sprva ogledali Narodni dom in spoznali njegovo zgodovino ter njegovo današnjo vlogo, zatem pa so jim sošolci zagrali predstavo, ki so jo pod mentorstvom izkušene lutkarice, Irene Zubalič, pripravili še na junijskem Ustvarjalnem tednu, ki že dobro desetletje v prvih počitniških dneh privablja lutkarske navdušence na sedež devinskih društev, da se preizkusijo v izdelovanju lutk in v njihovem animiranju. Rezultat letošnje delavnice je bila igra, ki je nastala na osnovi glasbene predloge Mire Voglar z naslovom Gradič. Njihov nastop so si ogledali tudi prvošolci s Katinare, ki so bili nad prikazano zgodbo navdušeni in so nato še sami izdelali svoje lutke.

Oddelek za mlade bralce je sicer v prvi vrsti namenjen izposoji knjig, vendar se vedno znova izkaže tudi kot zelo primeren prostor za druženje in skupinsko ustvarjanje. V



Devinski lutkarji in prvošolčki s Katinare ob koncu predstave Grad gradič

Narodnem domu bo veselo že v sredo, 15., in v četrtek, 16. t.m., ko bo startal niz uric s skupnim naslovom Pravljice iz kovčka. Predšolski otroci bodo oba dneva prišli na svoj račun ob 16.30, osnovnošolci pa ob 17.30.

Pri NŠK pa bi želeli spodbuditi tudi medgeneracijsko doživljanje pravljic, zato vabijo mamice, očke, tete, strice, babice in

dedke, ki bi radi podali pravljico širši skupini otrok, da se preizkusijo v tej vlogi in se zgledajo v Narodnem domu ob ponedeljkih in torških med 9. in 13. uro, od srede do petka pa med 14. in 18. uro. Prvi gost Oddelka za mlade bralce bo igralec in očka Franko Korošec, ki se bo z malimi obiskovalci knjižnice srečal v četrtek, 23. oktobra, ob 17.00.

TRST - Ob 140-letnici rojstva Razstave in srečanja v spomin na izumitelja radia Guglielma Marconija

V Trstu bodo počastili 140-letnico rojstva fizika, izumitelja in podjetnika Guglielma Marconija. Od 10. do 13. oktobra bo na sporedu niz dogodkov, v središču katerih bo človek, ki je spremenil svet komunikacije oziroma t. i. »oče radia«. Prireditelja sta Občina Trst in kulturno društvo Cinzia Vitale, častna gostja pa bo Marconijeva hči, kneginja Maria Elettra Marconi. Letos poteka tudi sto let, odkar so Marconija imenovali za senatorja ter 105 let od njegove Nobelove nagrade za fiziko.

Program so predstavili včeraj v mestnem muzeju morja. Na prefekturi na Velikem trgu bodo v petek, 10. oktobra ob 17. uri odprli razstavo v sodelovanju z muzejem morja, pod pokroviteljstvom predsednika republike bodo prvič na ogled Marconijevi predmeti in ladje-laboratorij Elettra (razstava bo na ogled v soboto in nedeljo, 11. in 12. oktobra, od 9. do 13. ter od 15. do 19. ure). V veži glavnega poštnege urada na Trgu Vittorio Veneto bodo odprli obnovljen Marconijev kotiček, v soboto, 11. oktobra ob 9. uri si ga bo ogledala Elettra Marconi. Istega dne ob 11.30 bo koncert Wireless music v sodelovanju z International Chamber Music Academy z devinskega Jadranskega zavoda združenega sveta.

V nedeljo, 12. oktobra, bo kneginja Elettra navzoča na Barcolani, naslednjega dne ob 10. uri pa bo Univerza v Trstu gostila posvet o jezikih komunikacije »od Marconijevega radia do spleta«. Sodelovali bodo številni novinarji. Istega dne opoldne pa bo, vedno na glavnem sedežu tržaške univerze, nagajevanje zmagovalca natečaja za najboljšo zamisel za ovrednotenje premca ladje Elettra (rok za sodelovanje zapade 30. septembra). Marconijevo ladjo so krstili pred natanko 110 leti, obletnic (in dogodkov) je torej res veliko.



PRIREDITVE - Predstavili spremljevalni program

Barcolana je veliko več kot »le« regata



Na levi dobro razpoloženi organizator Mitja Gialuz v družbi župana Roberta Cosolinija in podžupanje Fabiane Martinijeve; spodaj reklamni pano prireditve Fuoriregata na Borznem trgu

FOTODAMJ@N

Barcolana, 46. izdaja tradicionalne jadrane preizkušnje v Tržaškem zalivu, je praktično pred vrati, z njo pa tudi serija spremljevalnih prireditev, ki bodo od danes do nedelje skrbale za popestritev tržaškega vsakdana. Občina Trst je skupaj s partnerji včeraj predstavila bogat program dogodkov, ki jih bo mogoče obiskati tako v središču mesta kakor tudi v mestni okolici. Župan Roberto Cosolini in Mitja Gialuz, predsednik jadranskega kluba Barcola - Grignano, ki organizira Barcolano, sta pohvalila odlično sodelovanje, timsko delo in odličen trud vseh udeležencev.

Govornika sta obljubila pester program od jutri do nedelje, dobro pa bo poskrbljeno tako za najmlajše kot tiste malo starejše občane in turiste. V mestu pričakujejo naval turistov, odlično pa zaenkrat kaže tudi klubu Barcola Grignano, ki je do sinoči zabeležil nekaj več kot tisoč prijav, kar je v primerjavi s preteklimi leti rekordno število vpisov do tega dne. O dveh koncertnih poslasticah smo že pisali, danes se bo uradno začel sejem na nabrežju, ki ga bomo podrobno predstavili jutri, na včerajšnji novinarski konferenci pa so predstavili kulturne pobude, ki jih je zares veliko.

Jadralni praznik tudi v muzejih

Mestni muzeji za zgodovino in umetnost ter znanstveni muzeji so pripravili lep niz spremljevalnih dogodkov. Direktorica prvih Maria Masau Dan je spomnila, da bo muzeje to nedeljo mogoče obiskati brezplačno, v petek in soboto pa bo na razpolago dvodnevna vstopnica za 10 evrov. Ob tem je Masau Danova še dodala, da bodo v palači Gopčević danes odprli razstavo o dvojnem jubileju državne radio-televizije Rai, ki sicer ni neposredno povezana z Barcolano, bodo pa ob tej priložnosti od tu v živo predvajali oddaje o športnem in obšportnem dogajanju okoli Barcolane. V palači Costanzi bodo ta konec tedna pripravili razstavo fotografij, iz katerih bo mogoče razbrati, kakšna je bila nekoč Barcolana. Za turiste ali dnevne obiskovalce bo dobrodošel brezplačen avtobusni prevoz, ki bo v soboto vozil na relaciji Trg Tommaseo - Vojni muzej za mir Diego de Henriquez in Naravoslovni muzej. Avtobus bo vozil vsako uro med 10. in 19. uro, z Ul. Tominz pa se bo vračal med 10.30 in 19.30.

Celo serijo pobud pripravljajo tudi v znanstvenih muzejih. Direktor Nicola Bressi je povabil občane, naj jutri in pojutrišnjem (ob 17. uri) obiščejo Pomorski muzej, kjer bo obiskovalce po zbirki vodil kapitan Walter Macovaz, ki bo pojasnil tudi, kako je človek z vesla prešel na jadra. V soboto (ob 10., 15. in 16. uri) bo v muzeju mogoče »jadрати« v angleškem jeziku, vodeni ogledi pa so namenjeni otrokom med 8. in 11. letom starosti. V akvariju bo zabavno od jutri do nedelje med 9. in 19. uro, saj je na ogled razstava o življenju morskih psov. Pe-

ster program pa pripravljajo tudi v Naravoslovnem muzeju.

Prireditve Fuoriregata

Ta prireditve spominja na milansko dogajanje ob pohištenem sejmu. Tako kot v Milanu, ko je mogoče preprosto slediti množici, ki se podaja od vrat do vrat razstavnih prostorov trgovin, birojev, podjetij, proizvajalcev in še in še, se bo dogajalo tudi v Trstu. Od jutri naprej bo pestro v različnih trgovinah in barih, ki so pristopili k pobudi, podroben program pa je mogoče

videti na Borznem trgu, kjer stoji velik reklamni pano.

Dunajski kulturni salon

Tudi v nekdanji ribarnici se dogaja zares veliko. Med 10. in 1. uro ponoči je mogoče slediti različnim dejavnostim, med drugim tudi delavnici, v sklopu katere izdelujejo leseno jadrnico, ki jo bodo v soboto dopoldne splavili v morje. V večernih urah so na sporedu predavanja, debate, degustacijski trenutki, pozno zvečer pa se nekdanja ribarnica prelevi v glasbeni klub. (sč)



NA MORJU - V nedeljo tretji dvoboj med žensko in moško posadko

»Babe« proti moškim

Ženska posadka družine Spangaro z bivšimi odbojkaricami Sloge in Zaleta Anno, Alice, Tereso in Michelo proti možu, bratu in partnerjem

Barcolana ni običajna regata. Končni rezultat in športni naboj sta samo del te zgodbe. Barcolana je včasih tudi priložnost za družinski dvoboj. In igriv pridih tega ima tudi zgodba bivših odbojkaric Sloge in Zaleta Anno, Alice, Michele in Terese Spangaro. Tretje leto zapored bodo mama in tri hčerke odjadrale skupaj regato za Jesenski pokal na manjši 10-metrski jadrnici Andersen, medtem ko bo moški del družine – oče Bruno, sin Marco in partnerji – jadral na 14-metrskem Wopsu, obe ekipi pa dopolnjujejo tudi člani družine Lantier. »V obeh družinah je veliko žensk, tako da smo si počasi kar prisvojile svojo manjšo jadrnico. Ker smo se na krovu odlično ujele in smo dosegle kar nekaj zavidljivih rezultatov, smo se odločile, da bomo v tej postavi nadaljevale,« pojasnjuje Alice, najstarejša sestra, 26 let. Z Michelo, 24 in Tereso, 21 (obe mlajši sestrice bosta šele praznovali rojstni dan) so že od mladih nog jadrale pri barkovljanskem klubu Società velica Barcola e Grignano, igranje tenis pri Gaji, ob te-



mu pa sledile mamini odbojkarški poti pri Sloge. V sezoni 2010/11 so vse tri igranje v članski ekipi Sloge v deželni ligi C.

Odbojke zdaj ne igra več nobena, jadrnanje pa jih še vedno spremlja, Barcolana prav tako. »Spominjam se regate leta 2000, ko je burja pihala na vso moč. Takrat smo na Andersenu jadrali še z očetom. Čisto pred ciljem

ZGIBANKA - Novost podjetja Trieste Trasporti

Lično zasnovan vodnik po poti openskega tramvaja

Na občinski in pokrajinski stojnici v vasi Barcolana bodo domači in tuji obiskovalci lahko dobili lično zasnovan vodnik po poti, po kateri pe-lje openski tramvaj. Podjetje Trieste Trasporti si je jadrnalno regato Barcolana izbralo za predstavitev novosti, ki jo bo marsikdo zelo cenil.

Zgibanka, v kateri je tudi zemljevid, prinaša osnovne informacije, ki so vsebinsko razdeljene v zgodovinske informacije in zanimivosti. Zemljevid je slikovito opremljen s skicami pomembnih objektov, ulic in celo drevesnih in rastlinskih vrst, ki rastejo ob progi. Avtorji mini vodnika so med drugim točno opisali tudi nekdanjo namembnost stavbe Maxa Fabiana v bližini tramvajске postaje, v kateri je, kot so zapisali, nekoč deloval Narodni dom, sedež tržaških slovenskih organizacij. Tu je še rubrika Ali ste vedeli ... , v kateri so navedene zelo zanimive informacije, na zadnji strani pa je citirano razmišljanje P.P. Pasolinija o openskem tramvaju. (sč)



SPEKTAKEL - Od jutri pred nabrežjem

Na katamaranu tudi Sivitz Košuta in Fanreti

Med najbolj atraktivnimi novostmi letošnje Barcolane nedvomno sodijo regate katamaranov Extreme 40, ki se bodo od jutri do sobote s svojimi vragolijami, skoki in obrati – seveda ob primernem vetru – predstavili čisto pred tržaškim nabrežjem in tako zagotovili neponovljiv spektakel, zagotavljajo organizatorji. Na enem izmed štirih katamaranov bosta nastopila tudi jadralca Čupe Simon Sivitz Košuta in Jaš Fanreti, ki so jih povabili v ekipo tržaških olimpijcev. Krmar bo Lorenzo Bressani, ob njem pa še Michele Paoletti, Giovanna Micol, Francesca Clapcich, Stefano Cherin, Andrea Tesi in še olimpijec Mitch Booth (iz Avstralije, a z nizozemskim potnim listom), ki je na olimpijskih igrah v Barceloni in Atlanti osvojil bron in srebro. Projekt, ki je navdušil tudi

predsednika SVBG Matijo Gialuza, finančno podpira Fincantieri in Samer&Co Shipping. S tem želita Trst in Barcolana ovrednotiti tržaške jadralske, ki se pripravljajo na olimpijske igre v Rio, potem ko so pred kratkim uspešno zaključili nastope na svetovnem prvenstvu v Santanderju.

V Trstu bodo nastopili še katamarani ekip Land Rover, RedBull in OmanSail.

Tudi »Stelle olimpiche«

Na Barcolani bodo tudi letos nastopile Stelle olimpiche, mešana ekipa olimpijcev vseh športov. Na krovu 12-metrške jadrnice bodo Chiara Calligaris, Giulia Pignolo, Ibolya Nagy, Myriam Cutolo, Luca Giustolisi, Marta Zanetti, Karen Putzer, Roberto Premier in Giovanna Micol.

Z leve: Teresa, Alice z malo Gajo, Michela, Anna in Lisa so včeraj prevzele številko 79, na bok jadrnice pa bodo nalepile tudi rdečo številko 79, torej uvrstitev, ki so jo dosegle lani na Barcolani

zultatov,« razlaga Alice. Dvoboj z moškimi je v bistvu bolj simboličen, saj nastopajo oče Bruno, brat Marco in partnerji na hitrejši tekmovalni jadrnici. Lani so bili moški absolutno 18. Visok rezultat pa je lani dosegla tudi ženska ekipa: »Sreča je bila lani na naši strani. V zelo spremenljivih razmerah smo osvojile 79. mesto. Letos ciljamo med prvih 150 jadrnic: na Barcolani so seveda v prednosti večje jadrnice, nato pa pridemo na vrsto mi,« še napoveduje naša sogovornica. Alice bo sicer letos spremljala regato s kopnega, saj je pred kratkim povila hčerko Gajo. Njeno mesto na premcu bosta prevzeli sestra Teresa ali mama Anna, ki sta sicer z ostalimi, Liso in Giulio Lantier odgovorni za jadra, krmila pa že več let ne izpusti sestra Michela.

Kot se za pravo žensko posadko spodobi, je vsaka regata tudi priložnost, da v miru, brez moških, sredi tržaškega zaliva pokramljajo o marsičem. In od tu njihov naziv v tržaškem narečju »babe«, ki bodo letos tekmovalle s številko 942. (vs)

so se raztrgala jadra in morali smo odstopiti,« se spominja sogovornica Alice. »Vselej pa ostaja Barcolana predvsem praznik, kjer je v ospredju druženje. Ker tekmujejo tudi na drugih regatah v tržaškem zalivu, je naš pristop na regati vselej resen in borben, vendar temu sledi vedno druženje v klubu SVBG, kjer skupaj z moško posadko čakamo na objavo re-



KNJIŽNA NOVOST - V petek predstavitev nove knjige Livia Isaaka Sirovicha

»To ni bila ženska, temveč banditka«

»Sior Tenente, kaj boste storili sedaj, ko ste ubili žensko?«

»Ni bila ženska, temveč banditka.«

Nekako tako je 17. septembra 1944 na hribu Comune nad Verono, po spopadu med italijanskimi oziroma nemškimi vojaki in partizani, potekal dialog med fašističnim vojakom in njegovim komandantom. Na tleh so ležala trupla ubitih partizanov, med njimi tudi 23-letne Rite Rosani - Rosenzweig. Ubijena partizanka v fašistovih očeh ni bila ženska, temveč banditka ... resnici na ljubo pa so tudi njeni soborci nanjo občasno gledali zviška. Celo Palmiro Togliatti jih ni posebno cenil in je ženskam onemogočil, da bi 25. aprila 1945 stopale v milanskem sprevedu osvoboditeljev. »Narod ne bi razumel,« naj bi bal je rekel "il Migliore" ...

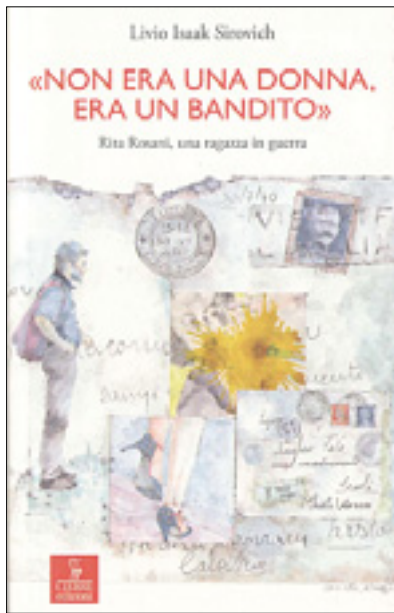
Tržaško judinjo Rito Rosani so kasneje kljub vsemu odlikovali z zlato medaljo za vojaške zasluge in velja za edino odlikovano članico »Resistenze«, ki je umrla med bojevanjem. Livio Isaak Sirovich je njeni razgibani življenj-



LIVIO ISAAK SIROVICH IN PLATNICA NJEGOVE NAJNOVEJŠE KNJIGE

ski zgodbi posvetil obsežno knjigo, ki nosi naslov »Non era una donna, era un bandito - Rita Rosani, una ragazza in guerra« in je pravkar izšla pri založbi Cierre iz Verone. V petek ob 17. uri jo bodo predstavili v avditoriju tržaškega muzeja Revoltella; z avtorjem se bo pogovarjala zgodovinarica Tullia Catalan.

Livio Isaak Sirovich, po mamini strani nemško-litovski jud, po očetu pa Dalmatince, je tržaški geolog, ki ima rad literaturo in zgodovino. Napisal je več knjig (na primer Cari, non scrivete tutto in Cime irredente),



katerih skupni imenovalec je polpretekla zgodovina. Tako je tudi v najnovejši, preko petsto strani obsežni zgod-

bi o judovski učiteljici, ki je poprijela za orožje. Ritina zgodba se prepleta s tisto njenega zaročenca Kubija, ki so ga najprej internirali v taborišča za ju-de v Kalabriji in Abrucih, nato pa še v Auschwitz, od koder se ni več vrnil. Posebno mesto pa ima v knjigi tudi polkovnik Ricca, nekoliko bizarni Ritin partner v času osvobodilnega boja. Sirovich je zgodbo rekonstruiral predvsem na podlagi številnih pisem, ki sta si jih med letoma 1940 in 1943 izmenjala Rita in Kubi; avtor je pisma in drugo gradivo skoraj čudežno našel v porušeni hiši v Abrucih ...

V Sirovichevi knjigi najdejo svoje mesto tudi Slovenci, fašistično preganjanje, poitalijančeni priimki. Med objavljenimi pričevanji je tudi tisto Mirana Corettija - Kureta iz Ricmanj, ki se spominja, kako so morali kot učenci fašističnih šol marširati po vasi ter sorodnikom in sosedom peti o tem, kako je treba »ščave« pretepati, da se bodo naučili hoditi s sklonjenimi glavami ... (pd)

Odpri razstavo Doma v Evropi - 10 let v EU

Na piranskem Tartinijevem trgu so včeraj odprli fotografsko razstavo Doma v Evropi - 10 let v EU. Na fotografijah prevladujejo prizori Slovenije z motivi narave, kulturne dediščine, arhitekturnih mojstevin ter prizori nekaterih človekovih aktivnosti. Razstavo je urad vlade za komuniciranje pripravil ob 10. obletnici vstopa Slovenije v EU. Z njo je želel slovenski in tuji javnosti predstaviti prispevek Slovenije k ohranjanju in razvoju evropskega povezovanja in skupnih vrednot. Slovenija je, ne glede na to, da je ena od manjših članic EU, skupnosti prispevala številne presežke: najstarejše kolo z osjo na svetu, eno od najvišjih stopenj biotske raznovrstnosti, največji podzemni kanjon na svetu, največje presihajoče jezero v Evropi, največji delež državnega omrežja v območjih Nature 2000, najbolj kompleksno jezikovno stičišče v Evropi.

Razstava je bila maja na ogled na Kongresnem trgu v Ljubljani, nato je junija gostovala v evropski prestolnici - na ploščadi pred stavbo Evropskega parlamenta v Bruslju, avgusta pa v središču Kopenhavna. V Piranu bo do 20. oktobra na ogled 34 gigantografij, preostale si je v času Meseca oblikovanja mogoče ogledati v prostorih Mesta oblikovanja v nekdanji tiskarni Mladinske knjige v Ljubljani.

BENETKE - Minulo soboto v sklopu projekta Biennale College - Glasba

Krstna izvedba štirih opernih enodejank mladih ustvarjalcev

V prvem vikendu glasbenega Bienala v Benetkah je rdeča nit, ki si jo je zamislil umetniški vodja Ivan Fedele, pokazala svoj večstranski ustvarjalni in vsebinski potencial. Meje, ki ne »omejujejo«, temveč odpirajo nove možnosti spoznanja in raziskovanja, ali postanejo koristna ograja umetniških letov, so se pojavile v odnosu do žanrov, oblik, kultur, zasedb.

Resnično omejeni pa so tisti, ki govorijo o mladih, ampak ne dajejo mladim besede; s to zavestjo je Fedele podprl prvo izvedbo projekta Biennale College - Glasba. Festival je naročil štirim ekipam mladih ustvarjalcev štiri kratke operne enodejanke, ki so doživele krstno izvedbo v soboto v nabito polni dvorani gledališča v beneškem Arsenalu. Umetniški vodja festivala je postavil ustvarjalce pred izziv jasnih »mej«: dvanajstminutno trajanje, vnaprej določena instrumentalna zasedba, komična vsebina. Nastale so med seboj zelo različne opere s skupnim imenovalcem navdušenja ob izjemni priložnosti in ne lahkega soočanja z obliko opere, čeprav v tako minimalnem formatu. »Stavili smo na jake, v upanju, da bomo dobili koso,« je duhovito povedal Fedele, ko je predstavil ta projekt. Potencialnih, zanimivih odkritij je bilo precej, saj so se postavili pod drobnogled festivalne sebnosti skladatelji, libretisti, režiserji, pevci, scenografi, kostumografi. Niso potrebovali pa dodatnih potrdil odlični glasbeniki Ex Novo Ensemble, ki so profesionalno priznane beneške skupine, ki jo je sklopi različne zahteve in glasbene situacije vodil Filippo Perocco. Skladatelji so poleg elektronike imeli na voljo klarinet, saksofon, violončelo, harmoniko, klaviaturo in tolkala.

Pretežno sicilijanska ekipa je v mali operi O-x-A črpala iz otoške lutkarske tradicije gledališča »dei pupi« z uprizoritvijo upora podrejenih lutk. Žal je ravno pomen odnosov med lutkarjem in lutkami v režiji Antonia di Marce ostal nedodelan, v svojih ljudskih odsevih pa je glasba Accursia Corteseja silila pevce v ekstremne položaje, z odpovedjo razumljivosti besedila. Enodejanka Magenzeit Gabrieleja Cosmija v režiji Alberta Olive pa je z uprizoritvijo grotesknega odnosa med ogromno monster-mamo in podhranjeno hčerko



Prizor iz operne enodejanke Magenzeit Gabrieleja Cosmija

prikazala na surrealen način velike kontraste spreminjajoče se družbe in neuravnoteženih družinskih odnosov. Ironična vizija mitoloških arhetipov se je posrečeno spojila s spevnostjo parodistične in humoristične, zvočno bleščeče operne izraznosti.

Opera The Myth of Homo Rudolfensis izraelskega skladatelja Yaira Klartaga je iz glasbenega vidika interpretirala operno govorico kot govorjeno paleto raznih izrazov, ki se od širjone besede razvijajo do Verdijeve Traviate. Absurdna snov je bilo dvanajstminutno izumrtje neke človeške vrste. Kratek čas na razpolago je najbolj ustvarjalno izkoristila režiserka Franziska Guggenbichler, ki je ovdnotila libreto in uglasbitev s čisto in duhovito uprizoritvijo, v kateri je na razne načine prekoračila nedoločene meje scenekega prostora, ki se je širil do dvorane, po kateri se je med publiko sprehajal pračlovek v kožuho gorile. Trodelna mala opera »Tre cose (a caso) sull'amore« Claudia Gaya pa je postavila petje na prvo mesto, čeprav na precej neizviren način, z uporabo stilnih citatov, ki so se navezovali na tri ljubezenske situacije (Cyrano, Otello, Dante). Libretistka Laura Tassi je nado-

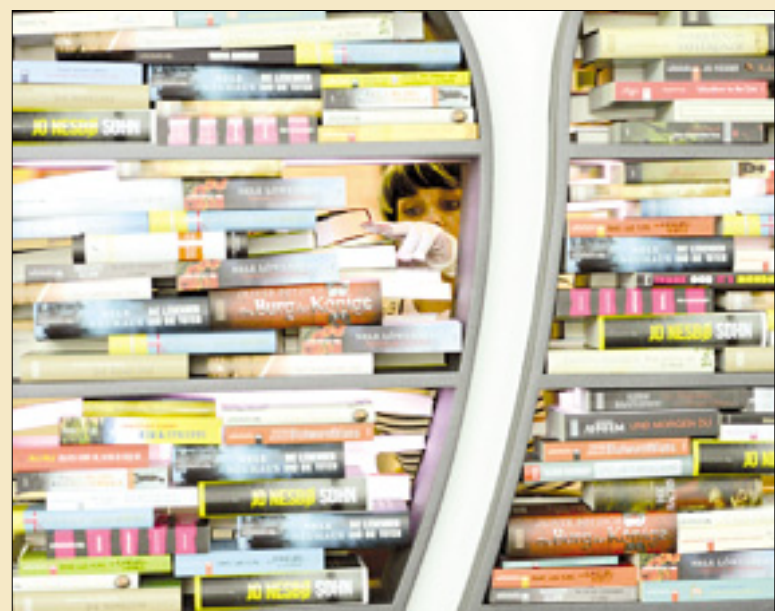
mestila izvirna pisma Kristijana, robec Desdemone in ovirano komunikacijo med pesnikom in Beatrice s sodobnim, toda izrabljenim fetišem mobilnega telefona, režiserka Chiara Passaniti pa se je dejansko odpovedala vsebinski nadgradnji prednostne vloge pevcev.

Nove opere so nosile pretežno italijansko oznako, nedeljski večerni koncert pa je združil glasbeni Mediteran s posrečenim projektom Compasso da navigare orkestra Galata Electroacoustic, ki ga sestavljajo mladi instrumentalisti evropskega študijskega projekta. Italijansko-špansko-turška zasedba je tudi skupinska kompozicijska delavnica, ki se je v Arsenalu poklonila nekdanjim trgovskim stikom med Benetkami in Turčijo z idealno plovbo osmih glasbenih »ladij«, ki so sočasno prevažale svoj zahodni in vzhodni kulturni, elektronsko-akustični tovor pod vodstvom dveh dirigentov. Bil je lep primer jasno načrtanega in skrbno oblikovanega projekta, ki je z vzornim ravnanjem ostal vedno znotraj meja eksotičnih namigov in pripovednosti in je ponudil publiko sugestivno potovanje po zvokih narave, krajev, kultur in ljudi sredozemskega območja.

ROP

KNJIŽNI SEJEM - Včeraj uradno odprtje

V Frankfurtu o prednostih in mejah samozaložništva



Letošnja častna gostja je Finska

V Frankfurtu je včeraj vrata odprl največji knjižni sejem na svetu. Častna gostja je Finska, osrednja tema pa prednosti in omejitve samozaložništva. Na sejmu se bo letos predstavilo približno 7000 razstavljalcev iz okoli 100 držav. Za slovenske predstavitve bo tudi tokrat poskrbela Javna agencija za knjigo.

Organizatorji na sejmu, ki se bo sklenil 12. oktobra, pričakujejo 300.000 obiskovalcev. Sejem, ki bo v prve delu namenjen le strokovni javnosti, bo za najširše občinstvo odprt v soboto in nedeljo.

Letošnji frankfurtski knjižni sejem bo po pisanju nemške tiskovne agencija dpa ponudil 3500 dogodkov, kar je več kot kdajkoli doslej. Na njem pričakujejo številna znana imena, kot so Ken Follett, Paulo Coelho, David Nicholls, Martin Walker, Herta Müller, Rafik Schami, Nino Haratischwilli in Alessandro Baricco. Častna gostja Finska bo na sejmu pripeljala približno 60 avtorjev.

Ena osrednjih tem letošnjega sejma bo sožitje objavljajanja na spletu in tiskanja knjig, saj se na sejmu vsako leto

več razstavljalcev posveča elektronskim knjigam in platformam, na katerih pisci sami objavljajo svoja dela.

Da bi se avtorji lahko srečevali med seboj in ne le z občinstvom, so organizatorji zasnovali Salon avtorjev, v katerega bralci in založniki ne bodo imeli vstopa, med novostmi letošnjega sejma pa je Poslovni klub, v katerem se bodo srečevali različni strokovnjaki iz branže.

Na sejmu bodo podelili okoli 50 nagrad, nova nagrada je najlepša knjiga po mnenju bralcev.

Na slovenski stojnici bo predstavljena najnovejša produkcija po izboru založnikov, s kresnikom nagrajeni avtorji Tadej Golob, Drago Jančar, Andrej E. Skubic, Goran Vojnović in Davorin Lenko ter avtorji, ki so zaradi različnih dosežkov v zadnjem obdobju ali pomembnih obletnic deležni posebne pozornosti: Gabriela Babnik, Nataša Kramberger, Frane Milčinski Ježek, Boris Pahor in Vitomil Zupan. Slovenska nacionalna stojnica bo že peto leto zapored gostila tudi mrežo Triduki. (STA)



RIM - Levica v DS napoveduje do vlade lojalno glasovanje

Danes vlada v senatu po zaupnico v zvezi z dekretom o reformi dela

RIM - Predsednik vlade Matteo Renzi se je včeraj v palači Chigi skupaj z ministrom za delo Giulianom Polettijem sestel s predstavniki sindikatov. Srečanje je kot po napovedi trajalo eno uro, Renzi pa je sindikatom obrazložil vladni predlog reforme dela, s katerim bo vlada danes v senatu šla po zaupnico.

Srečanje ni obrodilo bistvenih premikov, kot je ocenila glavna sekretarska sindikata CGIL Susanna Camuso, ki je vladni dekret ocenila kot negativen in potrdila vse napovedane protestne akcije CGIL. Sindikata CISL in UIL sta s tajnikoma Anno Mario Furlan in Luigijem Angelettijem pokazala večjo odprtost do vladnih predlogov. Kot pomembno sta ocenila dejstvo, da je vlada bolj kot v preteklosti pripravljena na soočanje.

Renzi je včeraj izrazil prepričanje, da bo bodo senatorji Demokratske stranke glasovali lojalno. To je tudi napovedal Pier Luigi Bersani, ki j sicer dejal, da je zaupnica vsiljena, vendar bo manjšina v stranki glasovala lojalno. Glasovalab o za zaupnico, čeprav s kritičnim stališčem, je dodal nekdanji minister za delo Cesare Damiano, ki je zakonu nasprotoval. Jezna pa sta bila Pippo Civati in Corradino Mineo. Slednji je celo izjavil, da Renzi predstavlja nevarnost za demokracijo in ga je zato treba ustaviti.

Renzi je po srečanju s sindikati optimistično govoril o »presenetljivih stičnih točkah«. Predsedniku vlade je veliko do tega, da se vladni dekret o delu, pa čeprav z zaupnico, danes prebije skozi senat, da bo to tudi signal državnikom Evropske unije, ki se bodo danes zbrali v Milanu na srečanju

o politiki zaposlovanja. Renzi računa, da bo o tem lahko govoril ob zaključku srečanja, ko bo javnosti govoril skupaj z nemško knclerko Angelom Merkel in francoskim predsednikom Francoisom Hollandom.

Dejansko je prvi pozitiven signal dobil že včeraj iz Berlina, kjer je

bila reforma o delu dobro ocenjena. Zraven je kanclerka dodala precizacijo, da z Rimom ni konfliktov kar zadeva politiko rasti. Pozitivno se je o vladnem predlogu reforme dela izrazil tudi glavni ekonomist Mednarodnega denarnega sklada Oliver Blanchard.



Posnetek z včerajšnjega srečanja vlada - sindikati

ANSA

ANKARA / BEJRUT - Medtem ko so obmejno mesto Kobane bojovníki ISIS že skoraj zavzeli

Turčija za kopensko vojaško operacijo proti džihadistom Islamske države

ANKARA / BEJRUT - Turški predsednik Recep Tayyip Erdogan je včeraj opozoril, da je pretežno kurdsko mesto Kobane na severu Sirije, ki ga oblegajo borci Islamske države, tik pred padcem. Ob tem je izrazil prepričanje, da je za zmago nad džihadisti potrebna kopenska operacija.

Turški parlament je sicer odobril posredovanje turške vojske Siriji in Iraku. »Terrorja ne bo konec, če ne bomo sodelovali v kopenski operaciji,« je dejal Erdogan med govorom v mestu Gaziantep in dodal, da zračni napadi na položaje Islamske države niso dovolj. »Več mesecev je minilo, rezultatov pa ni. Kobane je tik pred padcem,« je opozoril turški predsednik.

ZDA in arabske zaveznice so konec septembra začele z zračnimi napadi na džihadiste v Siriji. Iste države skupaj z več zahodnimi zaveznicami že od avgusta izvajajo napade v Iraku. Turški parlament je sicer nedavno dal vladi zeleno luč za posredovanje turške vojske proti džihadistom v Siriji in Iraku. Poslanci so podprli uporabo turške vojske v Iraku in Siriji, tujim silam, ki sodelujejo v opera-



Turški vojaki na sirski meji

ANSA

cijah proti IS, pa so tudi dovolili prehod preko turškega ozemlja.

Spopadi za nadzor Kobaneja so se nadaljevali tudi včeraj, kurdski borci pa s pomočjo zračnih napadov pod vodstvom ZDA poskušajo odbiti džihadiste. Spopadi za to mesto, ki trajajo že tri tedne, so zah-

tevali že več kot 400 smrtnih žrtev. Po včerajšnjih navedbah nevladnega Sirskega observatorija za človekove pravice naj bi bilo od 16. septembra ubitih najmanj 412 ljudi, od tega 219 džihadistov Islamske države, 173 kurdskih borcev in njihovih zaveznikov ter 20 civilistov.

A observatorij je opozoril, da bi bila dejanska številka lahko veliko višja, saj je zbiranje podatkov o smrtnih žrtvah spopadov oteženo zaradi skrivnostnosti borcev in nedostopnosti velike večine območja, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Džihadisti so pohod proti Kobaneju začeli pred tremi tedni in zavzeli več vasi okrog mesta. Spopadi so sprožili beg velikega števila lokalnih prebivalcev, okrog 186.000 pa jih je zbežalo v sosednjo Turčijo.

Medtem so se Kurdi v več evropskih državah v ponedeljek z različnimi protestnimi akcijami odzvali na spopade v mestu Kobane na sirsko-turški meji ter ofenzivo Islamske države na to mesto. Hkrati je glavna kurdska stranka v Turčiji Kurde pozvala, naj na ulicah protestirajo proti napadom IS. Ponoči je v več turških mestih prišlo do spopadov s policijo. V nemški prestolnici Berlin in drugih mestih v državi je več sto Kurdov z demonstracijami poskušalo opozoriti na razmere v mestu Kobane. V Berlinu se je v ponedeljek zvečer zbralo okoli 600 Kurdov. V Bonnu in Düsseldorfu so kurdske demonstranti vdrli v stavbo radijske postaje Westdeutsche Rundfunk oziroma Deutsche Welle. V Bonnu so odgovornim pri Deutsche Welle predali petico, v kateri zahtevajo

solidarnost s Kurdi v Kobaneju. Po navedbah tamkajšnje policije naj bi v stavbo radia vdrla okoli 100 protestnikov. (STA)

MILAN - Danes s predsedovanjem Italije

Vrh EU o zaposlovanju

MILAN - Danes se bo pod taktirko italijanskega predsedstva v Milanu odvil poseben vrh Evropske unije, posvečen ukrepom za zagon gospodarske rasti in boju proti brezposelnosti. Četudi se je zaposlenost izboljšala, namreč razmere na trgu dela še zdaleč niso rožnate.

Dogodku bo prisostvoval tudi slovenski premier Miro Cerar. To bo njegovo prvo srečanje z evropskimi kolegi. Oktobrski neformalni vrh o zaposlovanju, ki bo izpeljan na pobudo italijanskega premierja Mattea Renzija, predstavlja nadaljevanje aktivnosti EU zoper brezposelnost, njegov cilj pa je doseči, da se bo Evropa še bolj posvetila rasti in zaposlovanju.

Srečanje bo potekalo v znamenju nekaterih novih dejstev in groženj evropskemu gospodarstvu in trgu dela. Njegovo okrevanje je trenutno zelo skromno. V uniji se je bruto domači proizvod (BDP) v drugem četrtletju na ravni trimesečja okrepil za 0,2 odstotka, v območju evra pa je BDP stagniral.

Poleg tega območju skupne valute, ki pomembno vpliva na celotno EU, grozi deflacijska spirala; deflacija podjetja in potrošnike spodbuja k odlašanjju z nakupi, zmanjšuje povpraševanje in dodatno znižuje cene, posledica pa je tudi rast brezposelnosti.

Države območja evra so septembra na letni ravni zabeležile 0,3-odstotno inflacijo, kar pomeni še za 0,1 odstotne točke nižjo rast cen življenjskih potrebščin kot avgusta in najnižjo raven po oktobru 2009. Zaposlenost se je od sredine lanskega leta sicer povečevala v večini sektorjev, a brezposelnost ne glede na to marsikje ostaja blizu rekordno visokih ravni.

V osemindvajseterici je bila avgusta po sezonsko prilagojenih podatkih 10,1-odstotna, v območju evra pa 11,5-odstotna. Najhuje je v Grčiji (27 odstotkov v juniju) in Španiji (24,4 odstotka). V Sloveniji je bila brezposelnost avgusta 9,1-odstotna. Najbolj so sicer problematične dolgotrajno brezposelne osebe. Več kot leto dni je brez dela skoraj 13 milijonov Evropejcev, vsak tretji brezposelni pa je brez zaposlitve več kot dve leti.

Na evropskem trgu dela torej še ni prišlo do bistvenega napredka, voditelji pa so pod vse večjim pritiskom, naj ukrepajo. Prav gospodarska rast in delovna mesta sta sicer prioriteti prihodnjega predsednika Evropske komisije Jean-Clauda Junckerja.

Današnji dogodek v Milanu predstavlja nadaljevanje aktivnosti, ki so se na ravni EU začele lani. Tedaj je bila v ospredju predvsem brezposelnost med mladimi pod 25. letom, saj

mnogi menijo, da so prav ti največje žrtve varčevalne politike, ki so jo začele države izvajati po izbruhu krize leta 2008. V Bruslju je bil tako junija lani sprejet dogovor, da se za zaposlovanje te skupine v evropskem proračunu za obdobje 2014-2020 nameni najmanj osem milijard evrov.

Že mesec dni pozneje je nemška kanclerka Angela Merkel v Berlinu gostila prvi vrh EU na temo boja zoper brezposelnost, osredotočen prav na spodbujanje držav članic k večji aktivnosti za izboljšanje položaja mladih. Novembra lani je konferenca o zaposlovanju mladih pod vodstvom francoskega predsednika Francoisa Hollandia potekala še v Parizu. Evropski voditelji so se tedaj zavzeli za uresničitev sheme jamstva za mlade, ki jim je treba hitro ponuditi perspektivo vključitve na trg dela. Pozive k nadaljevanju prizadevanj v to smer je pričakovati tudi danes.

V EU je v zadnjem letu dni že prišlo do izboljšanja pri zaposlovanju mladih, a so številne zaposlitve sklenjene za skrajšani delovni čas ali določen čas. Poleg tega je brezposelnost v tej starostni skupini še vedno zelo visoka. Unija je avgusta med mladimi pod 25. letom zabeležila 21,6-odstotno, območje evra pa 23,3-odstotno stopnjo brezposelnosti. Najslabše je stanje v Španiji (53,7 odstotka), Grčiji (51,5 odstotka), Italiji (44,2

odstotka) in na Hrvaškem (43,9 odstotka) v drugem četrtletju.

Slovenija je program Jamstvo za mlade, ki vsaki mladi osebi do 29. leta ponuja zaposlitev (tudi s pripravništvom), usposabljanje na delovnem mestu, vključitev v formalno izobraževanje ali krajšo obliko institucionalnega ali praktičnega usposabljanja v štirih mesecih po prijavi na zavod, sprejela v začetku letošnjega leta. Na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pa pravijo, da že daje rezultate. Po njihovih podatkih se je med januarjem in koncem junija letos prek zavoda za zaposlovanje zaposlilo 42.132 brezposelnih, od tega 13.954 oz. 34 odstotkov mladih do 29. leta. V prvem polletju se je tako zaposlilo 27,2 odstotka več mladih kot v enakem obdobju lani. Primerjava mladih, vključenih v ukrepe Jamstva za mlade, z ostalimi brezposelnimi v tem obdobju kaže, da so mladi dobili 40 odstotkov več napotnic za prosta delovna mesta, kar desetkrat več srečanj z delodajalci in 70 odstotkov več vključitev v usposabljanje. V Sloveniji je stopnja brezposelnosti med mladimi pod 25. letom po zadnjih dostopnih podatkih, ki se nanašajo na junij, 19,2-odstotna.

Vrha EU v Milanu se bo udeležila večina predsednikov držav ali vlad članic EU ter ministrov, pristojnih za delo.

ZLATO (999,99 %) za kg	30.782,68	+119,42
SOD NAFTE (159 litrov)	92,19\$	-0,65
EVRO	1,2607\$	+0,30

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
7. oktobra 2014

valute	evro (povprečni tečaj)	7. 10.	6. 10.
ameriški dolar	1,2607	1,2565	
japonski jen	136,90	137,25	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	27,470	27,481	
danska krona	7,4440	7,4439	
britanski funt	0,78400	0,78575	
madžarski forint	307,92	308,27	
litovski litas	3,4528	3,4528	
poljski zlot	4,1840	4,1844	
romunski lev	4,4060	4,4090	
švedska krona	9,0668	9,0773	
švicarski frank	1,2115	1,2120	
norveška krona	8,1650	8,1575	
hrvaška kuna	7,6440	7,6415	
ruski rubel	50,3533	50,0375	
turška lira	2,8657	2,8588	
avstralski dolar	1,4329	1,4078	
braziljski real	3,0562	3,0014	
kanadski dolar	1,4054	1,4078	
kitajski juan	7,7406	7,7149	
mehiški peso	16,9022	16,8044	
južnoafriški rand	14,1425	14,1403	



GORICA - Gospodarska misija Trgovinske zbornice v sodelovanju s SDGZ

V Sloveniji iščejo poslovne partnerje

Vse več podjetij iz Furlanije Julijske krajine išče poslovne partnerje v Sloveniji. Da bi jim pomagali pri navezovanju novih poslovnih stikov, so na zvezi Unioncamere v sodelovanju s Trgovinskimi zbornicami pripravili projekt »Global competition«, ki ga je sofinancirala tudi dežela Furlanija Julijska krajina. V okviru projekta je goriška Trgovinska zbornica v ponedeljek izpeljala gospodarsko misijo v Ljubljani, pri organizaciji katere sta sodelovali zveza Confindustria in Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ).

»Z uspehom misije smo zelo zadovoljni. Sodelujoči podjetniki so vzpostavili nove poslovne stike, računamo na to, da bo prišlo tudi do novih oblik sodelovanja in do sklepanja novih pogodb,« je včeraj poudaril predsednik goriške Trgovinske zbornice Gianluca Madriz in napovedal, da bo novembra na vrsti še ena misija, od katere pričakujejo, da bo ravno tako uspešna. K uspehu ponedeljkovega srečanja je pomembno prispeval ravno SDGZ. »Na slovenski strani smo poiskali primerne sogovornike za 22 italijanskih podjetij, ki so se udeležila misije. Že pred časom smo v Sloveniji predstavili italijanska podjetja in njihovo dejavnost, potem pa smo zbirali želje še med slovenskimi podjetji. Kdor je prišel na srečanje, je tako že točno vedel, s kom se bo srečal in o čemu se bo pogovarjal,« pojasnjuje deželni podpredsednik SDGZ Robert Frandolič, ki je osebno sledil organizaciji srečanja in je na njem tudi skrbel za vzpostavitev stika med nekaterimi sodelujočimi italijanskimi in slovenskimi podjetji. Frandolič pojasnjuje, da so se v Slovenijo odpravila mala, srednja in velika podjetja iz raznih koncev Furlanije Julijske krajine iz kovinsko-predelovalnega in transportnega sektorja ter pohištvene industrije. »Na srečanju so bila prisotna tudi nekatera velika slovenska podjetja - Talum, Iskra, Slovenske železnice, Pošta Slovenije ...« našteva Frandolič, po katerem je bilo srečanje zanimivo, ker italijanska podjetja v Sloveniji niso le prodajala svojih proizvodov, temveč so se nekatera izmed njih zanimala tudi za nakup slovenskih izdelkov in za iskanje slovenskih partnerjev za razvijanje svojih dejavnosti. Med udeleženci so bila tudi tri slovenska podjetja iz Italije, ki so bila z udeležbo na srečanju ravno tako zadovoljna.



Ljubljansko srečanje med podjetniki iz Italije in Slovenije

FOTO SDGZ

SDGZ sicer vzpostavlja stike s podjetji v Sloveniji že leta, veliko izkušenj imajo tudi z ostalimi državami bivše Jugoslavije. »Pred enim letom smo bili v Gruziji, maja letošnjega leta pa v Turčiji. Prizadevamo si, da bi kot združenje nudili našim članom čim več storitev tudi v bolj oddaljenih državah,« pravi Robert Frandolič in napoveduje, da se bo 19. novembra v Ljubljano odpravilo še štirideset podjetij iz Furlanije Julijske krajine. V tem pri-

meru gre za družbe iz prehranbenega, pohištvnega in gradbenega sektorja.

Na Trgovinski zbornici so nam ob tem še povedali, da letno prireajo več gospodarskih misij, s katerimi skušajo pomagati podjetjem iz goriške pokrajine pri iskanju novih poslovnih priložnosti. Tako se bodo v kratkem s štirimi podjetji odpravili v Fort Lauderdale na Floridi, zatem bodo na vrsti Azerbajdžan, Avstralija in Senegal. (dr)

GORICA - V petek Odprta vrata in nasveti proti krizi

Trgovinska zbornica bo v petek, 10. oktobra, na stežaj odprla vrata svojega sedeža v Ulici Crispi v Gorici, da bi ljudi seznanila s svojo vlogo in s svojimi dejavnostmi. »Nagovarjali bomo tako podjetnike kot mlade in Goričane nasploh, saj želimo, da bi izvedeli, kaj se vsega dogaja na Trgovinski zbornici in kako pomagamo podjetjem iz goriške pokrajine. Posebna pozornost bo namenjena naši mednarodni in čezmejni vlogi,« napoveduje predsednik goriške Trgovinske zbornice Gianluca Madriz in pojasnjuje, da se bo petkov dan odprtih vrat začel ob 9.45, ko bosta spregovorili državna podpredsednica zveze Unioncamere Tiziana Pompei in izvedenka za pridobivanje kreditov Germana Di Falco. Ob tem bo novinar Roberto Collini vodil pogovor s petim krajevnimi podjetniki. Ob 14. uri bo srečanje o urbanih nakupovalnih središčih, ob 14.45 bo govor o navtičnem sektorju, ob 15.30 pa bo okrogla miza o vodi in namakanju, ki jo bo vodil predsednik konzorcija za bonifikacijo posoške ravnine Enzo Lorenzon. Med soprireditelji okrogle mize je tudi Kmečka zveza. Ob 16.30 bodo spregovorili o vzpostavljanju sodelovanja med gostinci. Ob 17.15 bo na vrsti srečanje z nekaterimi goriškimi podjetniki, ki uspešno kljubujejo svetovni krizi; ob 18.30 se bodo pogovarjali o ponarejanju blagovnih znamk. Ob 11. in 16. uri bo voden ogled palače De Bassa, prijave zbirajo na telefonskih številkah 0481-384285 in 0481-384220. Ob 11. uri bo na dvorišču palače degustacija oljčnih olj. Vsa srečanja so odprta javnosti in s prostim vstopom.

KRMIN - Dežela

Skoraj 300 milijonov za razvoj kmetijstva

»Nočemo ustvarjati pričakovanj, ki jih ne bo mogoče uresničiti. To je ena izmed prvenstvenih nalog, ki smo si jih zadali v pripravljani fazi deželnega programa za kmetijski razvoj za obdobje 2013-2020.« Tako je podpredsednik dežele Sergio Bolzonello poudaril med včerajšnjim srečanjem na sedežu konzorcija Collio v Krmini, kjer je potekala predstavitev deželnega programa za kmetijski razvoj za sedemletno obdobje, ki gre od leta 2013 do leta 2020.

»V prihodnjih letih si bomo še posebej prizadevali, da bo vsak evro pametno uporabljen,« napoveduje Bolzonello in pojasnjuje, da imajo na voljo v primerjavi s prejšnjim programskim obdobjem približno deset odstotkov več sredstev. Od leta 2006 do leta 2013 je bilo namreč na razpolago 265 milijonov evrov, zdaj pa je na voljo 296 milijonov evrov. Dežela Furlanija Julijska krajina bo začetno razpolagala s sedemdesetimi odstotki vseh sredstev, sicer pa predvidevajo, da bo prva sredstva mogoče koristiti čez tri leta. Pri njihovem koriščenju bo posebna pozornost namenjena spremembam na svetovnem tržišču, tako da bodo sprejeti ukrepi čim uspešnejši.

Med krminskim srečanjem, ki ga je vodil Stefano Cosma, je Bolzonello poudaril, da bodo skušali preko programa za kmetijski razvoj rešiti vrsto težav, ki zavirajo rast kmetijskih podjetij. Kot prvo izmed težav je Bolzonello omenil nizko težo kmetijstva na zaposlitveni bilanci (le 3,2 odstotka), zatem pa je opozoril še na visoko srednjo starost kmetov iz Furlanije Julijske krajine in na nizko število lastnikov kmetijskih podjetij z univerzitetno izobrazbo. Bolzonello je tudi napovedal, da bodo sredstva iz programa lahko koristile tudi občine iz hribovitih in goratih območij, ki niso vključena v program Leader.

Na včerajšnjem srečanju v Krmini so posebno pozornost namenili vinogradništvu, ki je kot znano v Brdih glavna kmetijska dejavnost. Povedano je bilo, da bodo med drugim s sredstvi iz programa spodbujali zasajanje vinogradov s travo, kar omejuje možnost onesnaževanja podtalnice z uporabo umetnih gnojil.

GORICA - Begunci »Minister naj ustanovi še eno komisijo«

Politične polemike, povezane s šotoriščem za begunce v Ulici Brass, ni še konec. Pokrajinski tajnik Demokratske stranke Marco Rossi se je na zagotovila ministra Angelina Alfana, da šotorišče postopno odstranjujejo, odzval z zahtevo, naj minister raje poskrbi za ustanovitev vsaj še ene komisije v Venetu za obravnavo prošelj azila, drugače bodo v Gorico še najprej prihajali begunci z vsega italijanskega severo-vzhoda. Rossi še napoveduje, da bodo v kratkem begunce lahko nastanili v odsluženih vojašnicah, za kar si prizadeva dežela, »ki je očitno učinkovitejša od ministra«.

GORIŠKA - Razlog visoke incidenčne stopnje je še nepojasnjen

Občutno več raka dojk



Zbolevajo ženske vseh starosti

K.M.

Oktober je posvečen tudi mesecu boja proti raku dojk, ki je najpogostejša oblika raka pri ženskah. V Sloveniji vsako leto na novo zbolijo več kot 1.100 žensk, od tega jih okoli 400 umre. »Iz ne povsem jasnega razloga je na Goriškem odstotek žensk, ki obolevajo za rakom dojk, občutno višji od slovenskega povprečja,« pojasnjuje Marko Vudrag, predsednik društva Goriška proti raku.

Statistični podatki njegove besede žal potrjujejo. Dostopni podatki o pogostosti raka na dojkah med letoma 2000 in 2009 kažejo, da je na Goriškem vsa leta incidenčna stopnja te oblike raka precej višja kot v državi. Leta 2008, na primer, je bilo na ravni države pod 120 primerov raka na

dojkah na 100.000 žensk, v goriški statistični regiji pa krepko nad 140. Ker pa je rak dojk v visokem odstotku ozdravljiv, če je odkrit dovolj zgodaj, pri društvu veliko truda vlagajo v ozaveščanje žensk, saj prav one lahko največ naredijo zase z rednim samopregledovanjem. Čeprav je glavnina obolenih starih nad 60 let, zbolevalo tudi mlajše, celo zelo mlade ženske.

Za čim zgodnejše odkrivanje raka dojk v Sloveniji deluje nacionalni presejalni program za zgodnje odkrivanje rakavih sprememb na dojkah, imenovan Dora. Vanj so vključene ženske v starosti med 50 in 69 let. Odzivnost na povabilo k slikanju dojk v programu Dora je veliko, okoli 65 odstotkov. Cilj programa je zmanjšati umrljivost

žensk za to obliko raka za 25 do 30 odstotkov. Pogoj za uspešnost programa pa je vsaj 70-odstotna odzivnost žensk. Dosežena bo v primeru, da bo program deloval po vsej državi. Zaradi nekaterih organizacijskih zapletov namreč še vedno ni razširjen na vso Slovenijo. Med regijami, kjer ta program ženskam še ni dosegljiv, je tudi Goriška. »Tudi zato bo društvo Goriška proti raku in Nacionalni inštitut za javno zdravje območna enota Nova Gorica ob letošnjem "rožnatem oktobru" organiziralo delovni sestanek, na katerem bodo vsi pomembni deležniki z nacionalne in regionalne ravni pretehtali možnosti, da program Dora končno zaživi tudi na Goriškem,« opozarja Vudrag. (km)



FOLJAN - Po železniškem nadvozu ni peljal niti en vlak

Končno rušijo pošast



ro se je rušenje železniškega nadvoza tudi uradno začelo. »Ko sem se rodil, je bil nadvoz že zgrajen in je že delil vas na dva dela,« je pa povedal župan občine Foljan-Redipulja Antonio Calligaris in pojasnil, da bo med rušenjem državna cesta št. 305 vseskozi odprta. »Začetno bodo porušili stranski del nadvoza, kjer bodo nato uredili obvoz. Šele zatem bo na vrsti rušenje glavnega dela nadvoza nad državno cesto,« pravi Calligaris. Poleg njega in Gherghette se je včerajšnjega začetka rušenja udeležila tudi deželna odbornica Sara Vito.

Za porušenje nadvoza so se na pokrajini zavzeli še za časa uprave predsednika Giorgia Brandolina. Pred štirimi leti je družba Rfi prodala nadvoz pokrajini za simbolno ceno enega evra. Februarja leta 2012 so pokrajina, občina Foljan-Redipulja in družba FVG strade podpisale konvencijo za rušenje nadvoza, občina Foljan-Redipulja pa je tudi sprejela potrebno varianto k prostorskemu načrtu. Rušenje nadvoza bo stalo 600.000 evrov, od katerih jih bo 464.000 šlo za izvedbo del. Od teh bo goriška pokrajina prispevala 270.000 evrov, preostalih 330.000 evrov pa družba FVG Strade, upraviteljica državne ceste št. 305, ki teče pod nadvozom.

Prebivalci Foljana so seveda zadovoljni, da bodo končno nadvoz porušili, hkrati pa so tudi malce zaskrbljeni, saj še ni jasno, kaj bo stalo na njegovem mestu. »Upamo, da ne bo območje zapuščeno prihodnjih trideset let. Regulacijski načrt dopušča gradnjo novih hiš, vendar upamo na spremembo. Prireditveni prostor ob nadvozu bo še naprej namenjen prirejanju praznikov, za ostali del območja bomo skušali poiskati čim boljše rešitev,« pravi predsednik združenja Pro Loco iz Foljana Franco Visintin.

V Foljanu se je končno začelo rušenje betonske »pošasti« - železniškega nadvoza, ki je več desetletij vas delil na dva dela. Železniško progo med Redipuljo in Krminom so zgradili leta 1962 z namenom skrajšati pot tovornim vlakom na progi Videm-Trst, vendar je niso nikoli dokončali in po njej ni nikoli peljal noben vlak.

»Dvajset let sem čakal na ta trenutek. Leta 1998 sem kot pokrajinski svetnik napovedal rušenje nadvoza in končno uresničujem takratno obljubo,« je poudaril predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, ki se je včeraj udeležil krajše svečanosti, med kate-



Calligaris, Gherghetta in Sara Vito (levo) rušijo železniški nadvoz

BUMBACA

GORICA - Turizem

Goriška pepelka

Na deželni ravni je med poletjem goriška pokrajina doživela največji upad števila turistov. To izhaja iz poročila o poletni turistični sezoni, ki ga je včeraj v Vidmu predstavil podpredsednik deželne vlade Sergio Bolzonello. V deželi je število turistov naraslo za en odstotek, število nočitev pa je upadlo za 2,8 odstotka. V goriški pokrajini je število turistov upadlo za 9,9 odstotka, število nočitev pa se je znižalo za kar 14,2 odstotka; upad je bil še zlasti občuten na Trziškem in je vezan na nižje število poslovnih oz. uslužbencev najrazličnejših podjetij, ki se mudijo v Trziču zaradi dela. V Gradežu je število turistov naraslo za 3,4 odstotka, medtem ko je število nočitev upadlo za 4,1 odstotka.

»Podatki, ki so jih predstavili v Vidmu, so pokrajinskega značaja, zato je vsak komentar izredno težaven. Kar se tiče goriške občine, smo med poletjem zabeležili rast števila obiskovalcev v goriškem gradu in v vseh občinskih muzejskih strukturah,« je goriški župan Ettore Romoli komentiral upad števila turistov v goriški pokrajini. »Poleg tega je treba upoštevati, da bi bil obračun števila turistov v goriški občini še boljši, če bi upoštevali tudi praznik Okusi na meji, ki ga je obiskalo 400.000 ljudi,« še poudarja goriški župan.

VRH - Dobrodelni večer pri Devetakovich

Spomin poraja pomoč

V ospredju skrb za obolele za amiotrofično lateralno sklerozo - Razstavlja Irina Ganičeva

Ponedeljkov dobrodelni večer, ki so ga v spomin na drago osebo že petnajstič zapored priredili v Lokandi Devetak z naslovom »Težka izguba naj lajša tegobe«, je na Vrh privabil množico človekoljubno čutečih ljudi. V gostinskem lokalu občasno potekajo dogodki z najrazličnejšo vsebino. Tokrat so pripravili srečanje z zdravnikom Domenicom Calojem in Dinom Zotterjem, podpredsednikom deželnega združenja AISLA, ki se posveča obolelim za amiotrofično lateralno sklerozo (ALS). K organizaciji je tudi letos pristopilo združenje krvojavcev iz Sovodenj, ki ga je zastopal predsednik Štefan Tomasič, ob njem je sedela županja Alenka Florenin.

Amiotrofična lateralna sklerozo je k sreči redka bolezen, za katero pa še vedno niso našli ustrezne pomoči in ji niso ugotovili vzroka. Bolezen zadane motonevronske celice v možganih in hrbteničnem mozgu, kar povzroči naglo odmiranje za življenje pomembnih organov z izjemo čutov, ki kljub popolni ohromelosti telesa so pri bolniku še vedno prisotni. Vsi poskusi zdravljenja bolezni so bili doslej neuspešni, s pravilno nego pa lahko bolniku lajšamo muke. Oboleli za amiotrofično lateralno sklerozo potrebujejo 24-urno nego, kar predstavlja za družine resen problem, saj morajo poskrbeti, da vseskozi stoji bolniku nekdo ob strani.

Zdravnik Calò, ki živi na Vrh, in Zotter, goriški referent društva AISLA, sta o bolezni spregovorila z različnih zornih kotov. Pojasnila sta, da prizadene ljudi nad dvajsetim letom starosti ne glede na spol. V Italiji je trenutno 5.000 obolelih, razna dobrodelna združenja pa zbirajo sredstva za kritje stroškov medicinskih raziskav, katerih cilj je premagati bolezen, prispevajo pa tudi za stroške družin, ki bolnika oskrbujejo doma. Med vrhovskim srečanjem so torej nabirali denar in včlanjevali osebe, pripravljene pomagati bolnikom in njihovim družinam.

Prvi del ponedeljkovega večera je imel kulturni predznak. V prostorih Lokande so namreč odprli razstavo del likovne ustvarjalke Irine Ganičeve, ki živi v Gabrjah. Priselila se je iz Rusije, s svojim likovnim delom pa je že nastopala po Evropi in ZDA. Predstavil ko je kulturni delavec Vili Prinčič, ki je o njej



Calò in Zotter med publiko (zgoraj), Prinčič in Irina Ganičeva

FOTO L.K., VIP



dejal, da je njen slog preprost in obenem vznemirljiv. Na Vrh izstopa njen ciklus, ki je posvečen vodi: voda kot sneg, kot deževnica, kot mlaka, v kateri se zrcali nebo, kot morje, kot oblaki. Njene slike bodo na ogled do konca meseca.

Zbrane na Vrh je pozdravil tudi

Štefan Tommasi, ki se je zahvalil Lokandi Devetak za pozornost, ki jo namenja jo nelahkim temam, kot so bolezni in zdravstvena nega. Izpostavil je še zasluge dobrodelnih sredin, ki lahko veliko pomagajo pri lažšanju tegob bolnika in bremea za družine.

TRŽIČ - »Unescov« Kras

Vse večja podpora uvrstitvi na seznam

Predstavniki okoljevarstvenih organizacij Legambiente in WWF ter italijanskega planinskega društva CAI so včeraj podprli zahtevo občin Tržič, Devin-Nabrežina, Buje in Postojna po uvrstitvi Krasa na Unescov seznam svetovne dediščine.

»Vaša podpora je izredno dobrodošla, še zlasti pomemben je vaš doprinos iz strokovnega in znanstvenega vidika,« je podpisnike na trziškem županstvu nagovorila županja Silvia Altran, ki bo danes čezmejno zamisel predstavila na bruseljski pobudi Open Days skupaj z županom devinsko-nabrežinske občine Vladimirjem Kukanjo.

Po okoljevarstvenih in planincih bodo v prihodnje uvrstili v prizadevanja za vključitev Krasa na Unescov seznam tudi slovenska društva, kmete in na slovenski strani tudi ministrstvo za kmetijstvo.



Podpis zahteve

BONAVENTURA



GORICA - V Kulturnem domu o Winklerju

Zagovorniki rabe slovenskega jezika so dobili vzornika

Že desetletja občudujem, kako jezikovno večinski del Gorice in spodnjega Posočja s simpoziji, esei, ploščami, obletnicami in pokloni spretno uspeva ovrednotiti vrsto osebnosti, ki so tod živele in bile dejavne na področju politike, slovstva, likovne umetnosti, gospodarstva, arhitekture ... Tistemu delu se tudi samoumevno zdi, da si tu pa tam prisvoji drugačno izvirno jezikovno in celo narodno istovetnost katerega od »odličnežev«, da o prilaganju pisne in zvočne fonetike niti ne govorimo.

Ko pa skušamo manjšinci zasidrati korenine na svoje »izjemnike«, se zaradi manjšega občutka za »reklamo« in manjših možnosti objavljanja ter posedovanja stavb, na katere bi brez birokratskih dolgoletnih zapletov nameščali napise, plošče in oznake, omejimo na dva Gregorčiča, Kocijančiča, Tumo, Gabrščka, Sedeja in ... že nam zmanjka domišljije ali skoraj. Potem se pripeti, da izide knjiga o baronu Andreju Winklerju, in odpre se nam povsem neznan in z zgoraj opisanega gledanja hvalen svet. Zaslugo za to ima Jože Šušmelj iz Nove Gorice, ki nam je svojega sokrajana s Trnovske planote prikazal na 240 straneh debeli knjigi. Gre za četrti zvezek iz niza Besede s planote, ki ga je izdalo Društvo ljubiteljev narave Planota.

Na prvem srečanju z avtorji v pravkar začeti sezoni, ki je potekalo minuli teden v goriškem Kulturnem domu, sta se po pozdravu gostitelja Igorja Komela o Andreju Winklerju pogovarjala avtor Jože Šušmelj ter časninar in politik Dimitrij Volcic. Ta je doslej širši publiki skoraj neznan o osebnost okviril časovno in družbeno za poldrugo stoletje v preteklost, ko se je iz gozdarskega naselja pri Nemcih dobesedno izstrelil v nekaj desetletjih na odgovorne politične in upravne položaje znotraj avstro-ogrske monarhije. Izjemen je bil po tem, če gledamo nanj iz jezikovnega vidika, da je izredno vplival na uporabo slovenskega jezika znotraj cesarsko avstrijskega upravnega aparata, v okviru katerega se je uspel povzpeti do zavirljivih javnih položajev. Ker je bil tudi izredno zdrav in žilav in se je upokojil šele pri 91. letu starosti, si lahko predstavljamo, da je v času službovanja marsikaj postoril.

Jože Šušmelj je Andreja Winklerja umestil najprej v otroštvo, ki ga je prebil med potomci tistih sedmih ali osmih družin, ki jih je Dunaj naselil v Trnovskem gozdu, ker so bile strokovno dobro podkovane v gozdarskih opravilih. Poslovenile so se in bodoči baron je zrasel s slovenskimi kulturnimi osnovami. Kasneje se je navdihoval v ilirizmu in v gibanju za Zedinjeno Slovenijo. Ni bil to čas za samostojno državo, temveč za povezavo vseh razdrobljenih pokrajin z namenom, da bi na Dunaju kaj več odtehtale.

V Gorici je poučeval, ustanovil je Slavlansko bralno društvo, napisal je nov slovenski »besednik« - slovar. Jezikovno je bil purist in Fran Levec, ki je bil prevajalec v deželnem zboru, priča o prebedenih nočeh zaradi piljenja besedil. Virtualno se je spopadel z goriškim Judom, jezikoslovcem Graziadiom Isaio Ascolijem, ki je Slovence zamejeval na mestno obrobje oziroma kar na pobočja in planote ... Kot glavar je zahteval od podrejenih občin, da so si z glavarstvom dopisovale v slovenščini. Zavzemal se je, da bi se število odbornikov po narodnosti uravnovesilo, kar se je leta 1866 z novim volilnim zakonom tudi uresničilo. Razmerje 14:7 v prid italijansko furlanski večini se je premaknilo na 11:10! Njegov slog obnašanja je bil prijazen, vselej je bil za dialog, kar mu je pomagalo na poti k uspehom: z italijanskimi politiki se je povezoval, da so skupaj nastopali na Dunaju v prid Posočja in Goriške. Sicer pa si je tudi oblikoval povezave in poznanstva, saj je bil za glavarja v Tolminu in Krmini, poslanec v deželnem zboru za Goriško in Gradišcanško, poslanec v državnem zboru na Dunaju in tudi predsednik dežele Kranjske.

In še o sami knjigi: za izdajo je bilo potrebnih 1.500 evrov. Mestna občina Nova Gorica je imela na razpolago dve tretjini, eno tretjino pa je z razumevanjem dala goriška pokrajina, saj je bil Andrej Winkler politik tedaj povezanega ozemlja. Od prejšnjega tedna je na pročelju hiše pri Nemcih nameščena plošča v njegov spomin. Med vožnjo v središče Trnovskega gozda si jo bomo lahko ogledali, knjiga pa nam bo v pomoč, da ozavestimo še eno pomembno osebnost tega prostora. (ar)



Jože Šušmelj in Dimitrij Volcic

BUMBACA

RAFAEL NEMEC

Razstava na dveh prizoriščih

Ob letošnji stoti obletnici rojstva akademskega slikarja, restavradorja in pedagoga Rafaela Nemca odpirajo v Goriškem muzeju v sodelovanju s Pokrajinskim arhivom Nova Gorica pregledno razstavo, posvečeno Nemčevemu likovnemu opusu in njegovemu delovanju na področju kulture ter izobraževanja. Razstava bo vzporedno potekala na dveh razstaviščih. Zgodnejša dela bodo razstavljena v Coroninijevem dvorcu v Šempetru pri Gorici, kasnejši opus pa na gradu Kromberk pri Novi Gorici.

V Coroninijevem dvorcu bo odprtje jutri, 9. oktobra, ob 19. uri. Po pozdravnem nagovoru župana občine Šempeter-Vrtojba Milana Turka bosta življenje in delo Rafaela Nemca predstavili arhivska svetovalka Ivanka Uršič in kustosinja za umetnostno zgodovino Katarina Brešan. Na gradu Kromberk bo odprtje dan kasneje, 10. oktobra, ob 20. uri. Pozdravni nagovor bosta prispevala župan mestne občine Nova Gorica Matej Arčon in direktor Goriškega muzeja Matjaž Breclj, o Rafaelu Nemcu pa bosta spregovorili Ivanka Uršič in Katarina Brešan.

Razstava, ki sta jo finančno podprli tudi mestna občina Nova Gorica in občina Šempeter-Vrtojba, bo na ogled do konca januarja prihodnjega leta.

DOBERDOB - Jutri bodo pripeljali žaro

Cela vas se bo poklonila spomenu na Otona Jarca

Lepaki naznanjajo, da sta sestra Helena in Marija po sedemdesetih letih pripeljali domov ljubljene brata

FOTO V.T.



V Doberdob bo jutri prispela žara s posmrtnimi ostanke Otona Jarca, ki se po sedemdesetih letih vrača v rojstno vas. Umrli je 27. februarja 1945 v nacističnem koncentracijskem taborišču v kraju Leonberg pri Stuttgartu, ko je imel le šestnajst let. Po smrti so ga najprej pokopali v pokopališče v Leonbergu, nakar so leta 1951 njegove posmrtni ostanke prekopali na italijansko vojaško pokopališče v Münchnu. Sorodniki za datum smrti in kraj pokopa niso vedeli vse do letošnje pomladi, ko je na doberdobsko občino prispelo pismo iz kraja Montorio Veronese. Poslal ga je Roberto Zamboni, ki že leta raziskuje usodo italijanskih državljanov, za katerimi se je vsaka sled izgubila v Nemčiji.

Jutri bodo žaro s posmrtnimi ostanke Otona Jarca pričakali vsi sorodniki, prisotni bodo tudi predstavniki borčevske zveze, občinski upravitelji in vaški karabinjerji. Oton Jarc je imel še šest bratov

in sester; v partizanih je umrl njegov brat Zvonko, medtem ko sta še živeči sestra Maria in Helena, bivša partizanska kurirka, ki sta si takoj po prejemu Zambonijevega pisma želeli, da bi se njun brat vrnil domov. V petek, 10. oktobra, ob 16. ure dalje bo žara v cerkvi sv. Martina, kjer bo ob 18. uri maša za dušnico. V soboto, 11. oktobra, ob 10. uri bo spominska seja občinskega sveta. Spregovoril bo župan Fabio Vizintin, Jurij Lavrenčič bo zaigral na violončelo. V spremstvu godbe na pihala Kras bodo nato žaro ponesli na dvorišče Telarjeve domačije, kjer se je Oton rodil. Spregovorila bosta Mario Lavrenčič v imenu VZPI-ANPI in Riccardo Goruppi v imenu zveze političnih deportancev ANED. Ob pozdravu svojcev bo zapel moški pevski zbor Jezero. Otona bodo nato pospremili na doberdobsko pokopališče, kjer bodo žaro položili v družinski grob.

SOVODNJE - Darinka Marusič 90-letnica

Uglajena, razgledana in navdušena bralka

V Sovodnjah danes praznuje 90. rojstni dan Darinka Marusič. Rodila se je 8. oktobra 1924 pri Grabcu v Mirnu, in sicer v zadnjih hiši, ki še spada pod gabsko župnijo. V njeni družini so bili priznani kolarji, tako tudi njen ded, medtem ko je bil oče zidarski mojster. Imela je še brata Cirila. Med drugo svetovno vojno je bil najprej v italijanski vojski, po porazu Italije se je vključil v partizane in v boju tudi umrl. Darinka se je med vojno odpravila v Lanciano v Abrucih, kjer se je pridružila prijateljici; tam je delala v lekarni, a se je kmalu vrnila domov. Po vojni se je poročila s Franjom Tomsičem iz Sovodenj, kjer sta si uredila dom. V zakonu sta se jima rodila sin Bruno in hči Franka. Darinka se je izučila za šiviljo in poklic opravljala na domu. Dolga leta je bila tudi varuška otrok in nato hišna pomočnica barona Bianchija, ki je živel v Rubijskem gradu. Darinkin mož Franjo je bil zaposlen v tržiški ladjedelnici kot nekoč številni Sovodenjci, umrl je pred desetinami leti.

Darinka Marusič je sicer zelo uglajena, razgledana in polna energij. Veliko be-



Darinka Marusič

re, zlasti knjige in redno tudi naš dnevnik. V mladih letih je vozila najprej motorno kolo, bila pa je tudi med prvimi Sovodenjkami z vozniškim dovoljenjem. Avto je vozila do lanskega leta, nakar po 45 letih vozniškega dovoljenja ni obnovila. Čestitkam, ki jih bo ob današnjem jubileju deležna, se pridružuje tudi naš dnevnik.

GORICA-NOVA GORICA - Mednarodni festival Jazz & Wine

Kulturna domova skupaj vabita privrženca jazzovske glasbe

Nastopila bosta Uroš Perić - Perry in Karlheinz Carlitos Miklin s kvintetom Argentina

Gorica in Nova Gorica bosta prizorišči dveh atraktivnih dogodkov za ljubitelje jazz glasbe, ki bosta obenem rezultat sinergij med kulturnima domovima iz sosednjih mest. Njuno sodelovanje je že utečeno in bogati goriško sceno s prvovrstnimi pobudami. Iz leta v leto dobiva nove razsežnosti in vsebine. V letošnji sezoni sta se omenjena domova vključila v program mednarodnega festivala Jazz & Wine, ki ga z velikim odmevom prireja združenje Controtempo iz Krmina.

V goriškem Kulturnem domu bo v četrtek, 23. oktobra, ob 20.30 koncert slovenskega pevca in pianista Uroša Perića - Perryja, ki je postal znan zaradi svojih

odličnih interpretacij skladb iz zlate dobe bluesa, soula in jazza. Med glasbeniki, ki so nanj najbolj vplivali, je legendarni Ray Charles. Perić je s svojimi nastopi že navdušil občinstva na treh kontinentih: v Evropi, ZDA in Afriki. V Kulturnem domu v Novi Gorici pa bo v soboto, 25. oktobra, ob 11. uri nastopil avstrijski jazz saksofonist Karlheinz Carlitos Miklin ob spremljavi kvinteta Argentina, ki obeležuje letos svoj trideseti jubilej.

Predprodaja vstopnic za koncerta poteka v obeh kulturnih domovih. Organizatorji računajo, da bosta dogodka pritegnila pozornost občinstva iz širše Goriške kot tudi iz Avstrije, Furlanije Julijske krajine in Slovenije.



Uroš Perić - Perry



Starosta mali princ

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško bo svoje člane v nedeljo, 12. oktobra, odpeljalo na tradicionalno pevsko revijo »Starosta mali princ« v Kopru. Odhod z avtobusom bo ob 12. uri s Trga Medaglie d'oro - na Goriščku v Gorici; postanki bodo pri vagi v Pevmi, v Podgori, Štandrežu na Pilošču, v Sovodnjah pri lekarni in cerkvi ter nato v Doberdobu. Pred koncertom, ki bo ob 17. uri, si bodo udeleženci ogledali zanimivosti Kopra. Na avtobusu je še nekaj prostih mest; prijave sprejemajo samo še danes na tel. 0481-532092.

Lišaji in onesnaženost

V dvorani naravovarstvene organizacije WWF v Ulici Valentinis v Trziču bo drevi ob 20.30 srečanje z docentom botanike na tržaški univerzi Maurom Tretiacchom; govoril bo o nedavni raziskavi, ki jo je deželna okoljska agencija ARPA opravila na Trziškem, kjer so stopnjo onesnaženosti ugotavljali s pomočjo lišajev.

Trojica pisateljev

V mali dvorani mestnega gledališča Verdi v Gorici bo danes ob 18. uri srečanje s tremi pisatelji; Giorgio Mosetti bo predstavil svojo knjigo »Chiamatemi Frank«, Igor Damilano in Cinzia Lacalamita pa knjigo »Solo per i miei occhi«, ki sta jo napisala skupaj. Srečanje s trojico bo vodila novinarka Francesca Santoro.

Napoleonski kataster

V državnem arhivu v Gorici bo danes ob 14. uri javno srečanje, med katerim bo Lucia Pillon spregovorila o napoleonskem katastru. Srečanje prireja institut za socialno in versko zgodovino v sodelovanju z bejaškim kulturnim društvom.

Dela Davida Tremletta

V občinski knjižnici v Trziču bo danes ob 12. uri predstavitev razstave papirnatih del Davida Tremletta; o njem bosta spregovorili občinska odbornica Paola Benes in knjižničarka Vania Gransinigh.

Podpora mornarjema

V prejšnjih dneh je pred goriškim županstvom potekal shod, med katerim so izrazili podporo italijanskima mornarjema, ki sta zaprta v Indiji, ker sta odgovorna za smrt dveh ribičev. Navzoče pred občino sta nagovorila župan Ettore Romoli in občinski svetnik Francesco Piscopo.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALLANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Gledališče

GLEDALIŠČE VERDI obvešča, da poteka prodaja novih izrednih tematskih abonmajev, od 11. oktobra pa bo začela predprodaja vstopnic za vse predstave; do 23. oktobra bo odprta blagajna v Ul. Garibaldi 2/a (tel. 0481-383601) od ponedeljka do sobote 10.00-13.00 in 16.00-20.00, zaprta bo 10. oktobra. 23. oktobra ob 20.45 bo iz niza »Eventi comic« nastopil komik Angelo Pintus s predstavo »50 sfumature di... Pintus«. Od 24. oktobra bo delovala blagajna na Korzu Italia (tel. 0481-383602) od po-

nedeljka do sobote 17.00-19.00, zaprta bo od 24. do 28. decembra; več na www3.comune.gorizia.it/teatro.

OBČINSKO GLEDALIŠČE V GRADIŠČU obvešča, da je pri blagajni gledališča v Ul. Ciotti 1 (tel. 0481-969753) do 8. novembra (vsak torek med 18. in 20. uro in vsako soboto med 10.30 in 12.30) možen nakup novih abonmajev in posameznih vstopnic. 10. novembra ob 21. uri bo gledališka predstava »Sissi a Miramar« (Alessandro Fullin), nastopajo Ariella Reggio, Alessandro Fullin, Marzia Postrogn, Adriano Braidotti, Paolo Fagiolo; več na www.artistiassociaitgorizia.it.

OBČINSKO GLEDALIŠČE V TRZIČU obvešča, da poteka prodaja novih abonmajev pri blagajni gledališča v Trziču (od ponedeljka do sobote 10.00-12.00, 16.30-19.30), tel. 0481-494664 in v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici, tel. 0481-30212. 22. oktobra ob 20.45 bo koncert pianista Louisa Lortieja; več na www.teatromonfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 9., 11., 22. in 24. oktobra ob 20. uri »Nora Gregor - skriti kontinent spomina / il continente nascosto della memoria / ein verborgener Kontinent der Erinnerung« (Neda R. Bric); informacije in predprodaja vstopnic na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Izleti

19. KRAŠKI KROŽNI POHOD Sela na Krasu - Jamlje - Sela na Krasu bo v nedeljo, 19. oktobra, v priredbi AŠKD Kremenjak in TD Dren. Od 9. ure vpisovanje v Selah, ob 10. uri start, ob 11. uri malica pri AŠKD Kremenjak v Jamljah, ob 13. uri kosilo v Selah, ob 14.30 družabne igre, sledi ples. Obvezen veljaven osebni dokument. Pohod odpade ob slabem vremenu.

SPDG organizira v četrtek, 9. oktobra, v sodelovanju z goriško sekcijo CAI - a nočni kolesarski izlet MTB po goriškem Krasu. Zbirališče v Doberdobu 9. oktobra ob 18.45 na parkirišču županstva; informacije po tel. 328-8292397 (Robert). Obvezni sta čelada in dobra svetilka (tudi čelna), zaželena je prijava udeležencev.

»SOBOTE V AVTOBUSU« ob prireditvi »Knjiga ob 18.03«: 11. oktobra ob 10.03 »Gorizia e i monti della Grande Guerra« vodila bosta Roberto Covaz in Pierluigi Lodi. 18. oktobra ob 9.03 »Museo all'aperto del Kolovrat. La terza linea di difesa italiana«, vodil bo Lucio Fabi. 25. oktobra ob 10.03 »Il Carso del 1915. San Martino San Michele«, vodila bosta Gianfranco Simonit in Marino Visintin. Odhod iz Trga Martiri Libertà d'Italia, rezervacije od ponedeljka do petka 9.00-12.00, tel. 0481-593506, info@illibrodel1803.it.

VSAKOLETNA DRUŽABNOST OB KOSTANJU, ki jo prireja Slovensko planinsko društvo Gorica, bo v nedeljo, 12. oktobra, pri Štekarjevih na Valerišču v Števerjanu. Ob prazniku sta organizirana še pohodniški in kolesarski izlet z zbirališčem ob 9.45 pri športni hali v Podgori. Obvezni sta spremstvo za mla-

Šolske vesti

ŠOLA MATEMATIKE - družinski center Hiša pravljic prireja šolo matematike za osnovnošolce in nižješolce. Učenci in dijaki utrjujejo šolsko snov in se naučijo pravilnega reševanja nalog; informacije na hispavljic@gmail.com ali 334-1243766 (Martina).

LUDOTEKA PIKANOGAVIČKA bo tudi letos delovala v Dijaškem domu v Gorici. Otrokom 2. in 3. letnika vrtca ponuja bogat program glasbene vzgoje in animacije, ki ju bo vodila Damjana Golavšek, priznana glasbenica in gledališka igralka. Ludoteka bo delovala vsako sredo od 15.30 do 17. ure, prvo srečanje bo 15. oktobra; vpisovanje do 8. oktobra oz. do zasedbe mest po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

Čestitke

Štorklja je končno razprla krila in Matildi bratca v naročje položila. Mali SAMUEL je priokal na svet, čestitamo mamic Federici, očku Ales-sandru in noni Dariji.

Danes praznuje 90. rojstni dan DARINKA MARUSIČ. Še na mnoga zdrava leta ji želijo sin Bruno, hči Franca z družinama, vnuk Diego, vnukinji Eleonora in Margaret in vsi sorodniki.

Mali oglasi

PRODAM suha drva za kurjavo; tel. 335-293409.

SCOOTER APRILIA 200, letnik junij 2013, 3600 prevoženih km, prodam za 2000 evrov; tel. 335-5387249.

V MESTNEM JEDRU GORICE iščem majhno stanovanje oziroma sobo v dobrem stanju v najem za najmanj enoletno bivanje; tel. 333-6925572.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.45 »Boxtrolls - Le scatole magiche«; 22.00 »Lucy«. Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Maze Runner - Il labirinto«. Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »La trattativa«.

DANES V TRZIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 »Boxtrolls - Le scatole magiche«; 20.00 - 22.00 »Annabelle«. Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Maze Runner - Il labirinto«. Dvorana 3: 17.20 - 20.00 - 22.00 »Sin City - Una donna per cui ucciderei«. Dvorana 4: 16.00 »Boxtrolls - Le scatole magiche«; 18.00 - 20.30 - 22.15 »Lucy«. Dvorana 5: 17.30 - 20.10 »Fratelli uni-ci«; 22.00 »Perez«.

Koncerti

KONCERTNA SEZONA 2014-15 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 20.30 v organizaciji KC Lojze Bratuž in Združenja cerkvenih pevskih zborov Gorica: danes, 8. oktobra, »Klavir in orkester«, nastopata pianist Alexander Gadjev in Orkester iz Padove in Veneta. 22. decembra »In zopet prišla noč si sveta«, nastopa Slovenski komorni zbor iz Ljubljane. 6. marca 2015 ob 20.30 »Štirje pianisti za dva klavirja«, nastopajo Sijavuš Gadjev, Massimo Gon, Alexander Gadjev in Giuseppe Guarrera. 24. aprila 2105 ob 18. uri (odhod avtobusa ob 16. uri) balet Petra Iljiča Čajkovskega »Labode jezero« v SNG Opera in Balet v Ljubljani. Informacije in nakup vstopnic v KC Lojze Bratuž v Gorici (tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org).

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 8. novembra, v gostišču Šterk pri Novi Gorici. Vpisujejo po tel. 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej F.), 0481-78138 (Sonja S.). Na račun 20 evrov.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici obvešča, da je odprta od ponedeljka do petka 10.00-18.00.

KNJIŽNICA V SOVODNJAH je odprta ob ponedeljkih 10.00-13.00, ob torkih 16.00-18.00, ob četrtek 15.00-18.00 in ob petkih 8.30-10.30.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO obvešča, da bo v kratkem na razpolago barvni stenski koledar za leto 2015 s planinskimi motivi in vabi k prednaročilu. Koledar bodo naročniki predvidoma dvignili že 12. oktobra, na družabnosti ob kosanju. Prednaročila: vsak četrtek med 19. in 20. uro

na društvenem sedežu, Verdijev Korzo 51/int., tel. 0481-532358 ter neposredno pri odbornikih društva.

PRI AŠZ DOM GORICA vpisujejo za športno sezono 2014-15: športni vrtec (letniki 2010-2011) - ponedeljek in četrtek od 15. do 16. ure, vodi prof. Dražen Grbac; mikrobasket - novost - (letniki 2007-2008-2009) - ponedeljek in četrtek od 16. do 17. ure, vodi prof. Dražen Grbac; minibasket (letniki 2004-2005-2006) - torek od 16.30 do 18. ure, sredo od 16. do 17. ure, petek od 18. ure do 19.30, vodi prof. Andrej Vremec; under 13 (letniki 2002-2003) - ponedeljek od 17. ure do 18.30, torek od 18. ure do 19.30, četrtek od 17. ure do 18.30; under 15 (letniki 2000-2001) - torek od 19. ure do 20.30, sredo od 18.30 do 20. ure, četrtek od 18.30 do 20. ure; cheerleading za osnovnošolce/ke - sredo od 17. ure do 18.30; petek od 16.30 do 18. ure. Za otroke vrtcev v Ul. Brolo, v Pevmi in v Ul. Max Fabiani v Gorici ter za tiste, ki obiskujejo dijaške domove, je poskrbljen prevoz do telovadnice; informacije in vpisovanja po tel. 0481-33288, 329-2718115 (David Ambrožič) ali domgorica@gmail.com.

SOVODENJSKI DAVČNI URAD nudi pomoč pri izračunu davka TASI v četrtek, 9. oktobra, med 8.30 in 11. uro ter v torek, 14. oktobra, med 8.30 in 10.30. S seboj je treba imeti katastrski izpis. Prvi rok plačila je treba poravnati do 16. oktobra, saldo pa do 16. decembra. Višino davka Tasi se lahko izračuna s pomočjo računalniškega programa »Calcolo Iuc«, ki je na spletni strani www.riscotel.it/calcoloiuc2014 (dosegljiva tudi preko spletne strani občine Sovodnje); informacije nudijo tudi v centrih CAAF.

KULTURNO DRUŠTVO KULTURHAUS GOERZ prireja jezikovne tečaje nemškega, slovenskega, madžarskega in francoskega jezika za otroke in odrasle; vpisovanje do 10. oktobra, informacije na spletni strani www.kulturhaus-go.it ali po tel. 338-1319344 (od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro).

VADBE V DOMU A. BUDAL V ŠTANDREŽU: pilates - ponedeljek, 19.00-20.00; jutranji pilates - četrtek, 9.00-10.00; spinning - ponedeljek, 20.00-21.00 in 21.00-22.00 ter sredo, 20.00-21.00; zumba - torek in četrtek, 20.00-21.00; trebušni plesi - torek, 19.00-20.00 (od 14. oktobra dalje); Perfect Body Workout - ponedeljek, 18.00-19.00 in četrtek, 19.00-20.00; informacije in prijave: pilates, spinning, zumba, Perfect Body Workout po tel. 347-8800556 (Sara); jutranji pilates tel. 00386-40477967 (Damjana); trebušni plesi tel. 340-3814478 (Antonella).

KD SOVODNJE ob urejanju društvene arhiva vabi vse člane, občane in prijatelje, ki hranijo doma članke, slike ali katerikoli drugi material v zvezi z delovanjem Kulturnega društva Sovodnje, sovodenskim kulturnim domom ali o Jožefu Češčutu, bivšemu županu in podpredsedniku društva, da stopijo v kontakt s predstavniki društva, da bi lahko ta material poslikali ali fotokopirali; informacije po tel. 349-3666161 (Erik).

LETNIKI 1974 bodo skupaj praznovali v soboto, 25. oktobra, ob 20. uri v gostilni Turri v Štandrežu. Tisti, ki se bodo udeležili praznovanja, naj se vpišejo in pustijo predujem 15 evrov v gostilni pri Turriju do srede 22. oktobra; informacije po tel. 348-5856972 (Katja) ali 338-7501181 (Tamara).

GORIŠKA POKRAJINA prireja v sodelovanju s karabinjerji niz srečanj, na katerih bodo še zlasti starejšim občanom pojasnili, kako naj se izognejo goljufom in tatovom. Srečanje bo jutri, 9. oktobra, ob 17.30 v avditoriju Biagio Marin v Gradežu.

Prireditve

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici bo danes, 8. oktobra, ob 18. uri bo predstavitev knjige »Fuori fuoco« Chiare Carminati; vstop prost.

V NOVOGORIŠKI KNJIŽNICI FRANCESCA BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici bo ob Tednu otroka danes, 8. oktobra, ob 17. uri gledališka predstava v izvedbi gledališča Smejček z naslovom »Indijanci v deželi miru«.

»KNJIGA OB 18.03« v dvorani APT železniške postaje v Gorici: 9. oktobra bo predstavitev knjige »Il Male non dimentica« Roberta Costantiniija, predstavil jo bo Maurizio Cattaruzza; 10. oktobra se bo Lucio Fabi pogovarjal z Giorgiom Milocom o svoji knjigi »Soldati d'Italia«.

V PILONOV GALERIJI V AJDOVŠČINI bo v četrtek, 9. oktobra, ob 18. uri predavanje fotografa Andreja Perka o letošnjem 45. fotografskem srečanju »Rencontres d'Arles«, ki je potekalo med 7. julijem in 21. septembrom v Arlesu.

KRAJEVNA SKUPNOST PEVMAŠTMAVER-OSLAVJE in društvo Naš prapor Pevma-Oslavje-Štmaver vabita na slovesnost v gozdu Hrušca na Oslavju v soboto, 11. oktobra, ob 11. uri ob predstavitvi obnovljenega avstroogrškega spomenika. Nastopili bodo člani Tik-Tak teatra, pevski zbor Štmaver. Sledilo bo družabno srečanje v oslavske vinski kleti.

PETI »POHOD PO GREGORČIČEVI POTI« bo v soboto, 11. oktobra, ob 10. uri in ga organizirata društvo za kulturo, turizem in razvoj Renče in društvo Gradiščovci. Od 9.30 dalje prijave udeležencev pri prvi spominski tabli ob spomeniku renškim zidarjem v Renčah, ob 10. uri začetek pohoda iz Renč mimo Oševljeke na Gradišče s povratkom skozi Arčone do Renč. V kulturnem sporedu na Gradišču sodelujejo učenci osnovne šole Renče, Gradiški slavčki, plesna skupina Tandem krajani Renč in Gradišča. Pohod se bo zaključil v Kulturni dvorani v Renčah, kjer bo ob 13. uri Vasja Klavora predstavil svojo knjigo »Fajti hrib«, zapeli bodo pevci moškega pevskega zbora Provox.

SLOVIK vabi na »Dan odprtih glav« v soboto, 11. oktobra, od 9. do 13. ure v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici. Podelitvi diplom lanskim študentom in dijakom, ki so bili na enoletnem šolanju v Ljubljani, bodo sledila štiri kratka predavanja: »Kaj bo jutri vseč delodajalcem« (A. Stanič); »Nuvolak: čezmejni portal za "podjetnike-začetnike"« (S. Laporšek); »Zakaj dobri govorniki še vedno razturajo« (A. Mirjanič); »Kaj pomeni biti dobra ekipa« (A. Juričko). Odprto za javnost. Vstop prost.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ DOBERDOBA vabi v soboto, 11. oktobra, ob 19.45 na tradicionalno dobrodelno baklado za vzdrževanje hospica »Via di Natale«, ki se nahaja ob onkološkem centru v Avianu. Povorko bo spremljala godba na pihala Kras iz Dobre-roba. Ob zaključku baklade bo v župnijski dvorani popestril večer mešan pevskega zbor Hrast. Sledila bo družabnost.

SKRD JEZERO iz Doberdoba vabi v petek, 24. oktobra, ob 20. uri v društvene prostore na odprtje razstave, ki jo je pripravil nevrokirurg Tomaž Velmar iz Maribora »Saniteta v prvi svetovni vojni«. V drugem delu večera bo David Erik Pipan predstavil svojo knjigo »Tako značko nosim jaz«. Večer bo povezoval raziskovalec preteklosti Vili Prinčič. Nastopila bosta tudi moški in ženki pevskega zbor Jezero.

Pogrebi

DANES V LOČNIKU: 9.10, Tullio Vorsi (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču; 11.10, Sergio Modula (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

DANES V ŠLOVRENCU: 14.00, Antonio (Renzo) Flocco (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V BEGLIANU: 14.00, Dorino Cettul (iz Trbiža) v cerkvi, sledila bo upepelitev.



Lelja Rehar Sancin



RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna
Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.10 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.30, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **9.35** Linea Verde **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco **14.05** Talent show: Dolci dopo il Tiggì **14.40** Show: Torto o ragione? **16.00** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.15** Serija: Velvet **22.45** Serija: Miss Fisher – Delitti e misteri **23.40** Talk show: Porta a porta

RAI2

7.00 Nad.: Heartland **7.40** Nad.: Le sorelle McLeod **9.05** Nad.: Pasion Prohibida **9.50** Rubrika **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 23.35 Dnevnik, vreme in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Castle **17.00** SuperMax Tv **18.00** Športna rubrika **18.50** Serija: N.C.I.S. – Los Angeles **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL



21.10 Film: The Amazing Spider-Man (fant., '12, i. A. Garfield, E. Stone) **23.50** Emozioni

RAI3

6.30 Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **12.00** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Cultura – Il tempo e la storia **15.10** Nad.: Terra nostra **15.55** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **20.00** Variete: Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

11.25 16.10 La vita segreta di una teenager americana **12.10** 17.05 Joan of Arcadia **13.05** Heroes **13.50** 20.15 Stargate Atlantis **14.40** 19.30 Doctor Who **15.25** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.30** One Tree Hill **17.00** Novice **17.50** Robin Hood **18.40** The Lost World **21.10** Dexter **23.05** Film: Blind (triler)

RAIS

12.40 I visionari **13.10** Mediterraneo mare nostrum **13.55** Mari del sud **14.50** Film: Finalmente domenica (kom.) **16.35** Novice **16.40** 23.00 David Letterman Show **17.20** I giardini più belli del mondo **18.20** Jewish and the City **19.15** Passepartout **21.15** Inventare il tempo **22.05** Cult Book **22.35** Ubiqu – Metropoli **23.50** Ghiaccio bollente

RAI MOVIE

14.00 Film: Fratelli nella notte (akk.) **15.50** Film: Tuffo nel buio (dram.) **17.25** Novice **17.30** Film: Corri uomo corri (vestern) **19.35** Film: Luna di miele in tre (kom., It., '76) **21.15** Film: Ladykillers (kom., '04, i. T. Hanks) **23.05** Film: Lezioni d'amore (dram., '08, i. P. Cruz)

RAI PREMIUM

12.15 19.15 Nad.: Terra Nostra **13.10** Nad.: Betty la Fea **14.00** Serija: La nave dei sogni **15.40** Aktualno: Anica – Appuntamento al

SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (7. oktobra 2014)

Vodoravno: apologija, Al, Kaas, metodologija, osla, Ato, rz, hrga, Inter, re, madona, oktana, Vojko, ars, ruda, ci, aurora, obor, Kremenjak, taktik, Resen, ot, Nose, jar, ata, Ian Thorpe, Ale, jarica, Ira, enačaj, A.R., bar, T.H., net, Na; **na sliki:** Vojko Cesar.

cinema **15.45** Rubrika **15.55** Serija: Il commissario Rex **17.40** 0.45 Novice **17.45** Nad.: Potere e passione **18.30** Nad.: Topazio **20.10** Nad.: Un medico in famiglia **21.10** Serija: L'ispettore Coliandro **23.00** Serija: 14° Distretto **23.55** Autoritratti

RETE4

6.50 Nad.: Zorro **7.20** Serija: Hunter **8.15** Nad.: Cuore ribelle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Rubrika: Ricette all'italiana **11.30** 18.50 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Ieri e oggi in Tv **16.50** Film: Air Force – Aquile d'acciaio (akk.) **19.35** Nad.: Il segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Serija: The Mentalist **23.05** Serija: Bones

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.15** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Nad.: Il segreto **17.00** Show: Pomeriggi cinque **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.40** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indigenza **21.10** Film: Angeli – Una storia d'amore (rom.)



23.40 Film: Don't Say a Word (triler, '01, i. M. Douglas)

ITALIA1

7.05 Nan.: La vita secondo Jim **7.30** Nan.: Mike & Molly **8.25** Serija: The Closer **10.25** Serija: Person of Interest **12.20** Ciak Speciale **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.00** Šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nan.: 2 Broke Girls **15.50** Nan.: The Big Bang Theory **16.45** Serija: Chuck **19.20** Serija: C.S.I. - New York **21.10** Show: Le Iene Show **0.00** Show: Invincibili

IRIS

11.40 Film: Due mafiosi contro Al Capone (kom.) **13.35** 19.10 Serija: Hazzard **15.45** Film: Ciakmull, l'uomo della vendetta (vestern) **17.30** Film: La valle dell'eco tonante (pust.) **21.00** Film: Il velo dipinto (dram., '06, i. N. Watts, E. Norton) **23.50** Film: Revolutionary Road (dram., '08, r. S. Mendes, i. K. Winslet, L. DiCaprio)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.50 Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.30** Film: La libreria del mistero **18.10** Serija: Il commissario Cordier **20.30** Otto e mezzo **21.10** Nad.: Grey's Anatomy

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.40** 14.05 The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 13.05 I menù di Benedetta **10.00** 19.00 Cuochi e fiamme **16.50** 21.10 SOS Tata **0.10** La mala educaxxion

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** 12.55 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Luoghi magici **12.45** Italia economia e meteo **13.15** Fede, perché no **13.45** Košarka **18.00** 19.00, 23.50 Trieste in diretta **18.30** 20.00 Aspettando la Barcolana **21.00** Azzurro Italia **23.30** Peccati in tavola

LAEFFE

13.40 16.55, 20.05 Al cinema con LaEffe **13.45** 19.45 Novice **14.00** 17.55 Serija: Jamie – Ricette a 5 euro **15.00** Serija: L'archeologo di tesori **15.30** Serija: Il cercatore

di tesori **16.00** Grand Designs **17.00** 20.15 Serija: Racconti dalle città di mare **18.50** Serija: Bourdain – Cucine segrete **19.55** Dalla A a LaEffe **21.10** Rete padrona **21.20** Dok.: Anonymous – L'esercito degli hacktivisti **23.00** Film: Il sarto di Panama

CIELO

12.00 Hell's Kitchen **13.00** 14.30, 15.30 MasterChef **13.30** 17.30 Buying & Selling **15.15** Novice **16.30** 18.30 Fratelli in affari **19.15** Serija: Affari al buio **20.15** Serija: Affari di famiglia **21.10** Film: Takers (akk., '10, i. P. Walker) **23.15** Dok.: Le case chiuse del Canton Ticino

DMAX

12.20 17.40 Chi offre di più? **13.15** Come andrà a finire? **14.05** 20.20, 23.40 Banco dei pugni **15.00** Turtleman **15.50** Dual Survival **16.45** Airport Security **18.35** Property Wars **19.30** Affari a tutti i costi **21.10** Acquari di famiglia



22.00 I peggiori tatuaggi d'America **22.50** Te l'avevo detto **0.35** 1000 modi per morire

SLOVENIJA1

6.00 Kultura **6.05** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.35** Posebna ponudba **11.00** Osmi dan **11.55** Dok. odd.: Kafka – zadnji proces **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Tednik **14.20** Globus **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** Dok. serija: Village Folk **16.00** 18.40 Otroški program: OP! **16.05** Kviz: Male sive celice **17.25** 23.35 Turbulenca **17.55** 23.05 Točka preloma **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Kvartet (dram.) **22.00** Odmevi

SLOVENIJA2

6.00 9.00, 0.25 Infokanal **7.00** Otroški program: OP! **8.50** Infodrom **11.35** Dobro jutro **14.30** 19.00, 23.40 Točka **15.35** O živilih in ljudeh **16.00** Na vrtu **16.30** Glasnik **16.55** Mostovi – Hidak **17.45** Evropski magazin **18.05** Nedeljsko popoldne z Ulo **19.50** Žrebanje lota **20.00** Športni izziv **20.30** Film: Cape Epic 2014 (šport.) **21.30** Odd.: Bleščica **22.00** Film: Na sledi očetu (dram., '10, i. J. Lawrence)

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Meridiani **15.30** Dok. odd. **16.00** Dok. odd.: K2 **16.25** Boben **17.25** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Na obisku **18.25** Spomini **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.15 Vsedanes – dnevnik, sledi šport **19.25** Šport **19.30** Ciak jutro **20.00** Slovenski magazin **20.30** Gio **21.15** Dok.: Tomos **22.30** Artevisione **23.00** Najlepše besede **23.30** Potopisi

TV PRIMORKA

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** Pravljica **8.45** 11.30, 13.00, 14.30 Videostrani **12.00** Vedeževanje **17.30** Ob vašem polišču **19.10** Besede miru **20.00** Lokalne verižice **20.14** **20.30** Alfi in muzikanti Evrope **22.05** Glasbeni večer, Tv prodajno okno in Videostrani

POP TV

6.00 Risanke in otr. serije **7.25** 13.55 Serija: Lepo je biti sosed **8.20** 9.30, 10.40, 11.50 TV prodaja **8.35** 14.50 Serija: Queen Latifah show **9.45** 15.45 Nad.: Barva strasti **10.55** 16.45 Nad.: Sila **12.05** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **13.00** 22.45 Serija: Mentalist **17.00** 18.55, 21.20 Novice in vreme **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.50** Serija: Gasilci v Chicagu **23.40** Serija: Na robu znanosti

KANAL A

6.50 13.00 Risanke **8.25** 18.50 Serija: Alarm



Sreda, 8. oktobra
Rete 4, ob 03.05

Così ridevano

Italija 1998
Režija: Gianni Amelio
Igrajo: Enrico Lo Verso, Francesco Giuffrida, Fabrizio Giusfanti in Rosaria Danzè

Ameliov film je na beneški Mostri zmagal zlatega leva. Protagonista sta brata Giovanni in Pietro, mlada fanta, ki sta se iz sončnega in toplega juga, na začetku petdesetih let, preselila v megleni in mrzli Turin. Starejši brat Giovanni bi namreč rad s svojim trdnim delom omogočil mlajšemu bratu Pietru, da bi se naučil pisati in brati in bi nato nastopil učiteljski poklic. Njegova največja želja bi namreč bila ta, da bi mu kdo pripovedoval o neskončnih zakladih, zabeleženih v debelih knjigah, ki pa jih sam ne zna brati.

VREDNO OGLEDA



za Kbro 11 **9.20** 13.55 Serija: Revolucija **10.10** 16.35 Serija: Dva moža in pol **10.40** 17.05 Serija: Naša mala klinika **11.30** Serija: Kamp razvajencev **12.30** 13.40 Tv prodaja **14.45** Film: Ljubezen je dolgo potovanje **18.00** 19.50 Svet **20.05** Film: Brata Solomon (kom.) **21.55** Film: Daredevil (fant., '03, i. B. Affleck, J. Garner, C. Farrell) **23.50** Film: Mož z lune

PLANET TV

11.00 13.20 Tv prodaja **11.15** Nan.: Prijatelji **11.45** 16.40 Nad.: Talenti v belem **12.30** Modni oblikovalci Heidi Klum **13.35** 21.00 Kmetija – Nov začetek **14.40** Nad.: Sulejman Velikašni **15.40** Ellen **17.35** Nan.: Preiskovalci na delu **18.25** 18.55 Danes **18.30** Zvezde Danes **19.30** Predvolilno soočenje **20.00** Serija: Castle **22.00** Odd.: Bognedaj, da bi crknu televizor **23.00** Nan.: Prijatelji **23.30** Nan.: Pod lupo pravice

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena, Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena, Ana Praček Krasna – Slovenska v Ameriki; 11.00 Studio D; 11.15 Srečanja z Alojzom Rebulo; 12.15 To je narava; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Moj Sv. Ivan; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music box; 17.30 Odprta knjiga: Ivan Cankar: Gospa Judit – 18. nad., sledi Music box; 18.00 Glasbeni magazin, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditve; 10.00 Živalski blues; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Ob enajstih; 12.30 Opol-dnevnik; 13.30 Na rešet; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Koncertna prizorišča; 21.00 Radio Live; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa; 0.00 Nočna kronika.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Nel paese delle donne; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Glasbena lestvica; 11.00, 18.00 Economia e dintorni; 11.35 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Commento in studio; 13.35 Glasba; 14.00, 23.00 Finestra sul Friuli Venezia Giulia; 14.35 Glasba; 15.00 McGuffin; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Glasba; 21.00 Sonoricamente Puglia; 22.00 Classicamente/Liricamente; 22.30 Sonoramente classici; 0.00 Nottetempo.



Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

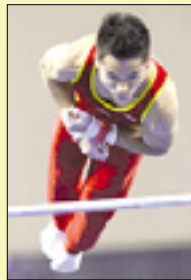
KOMERCIJALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844



Kitajci ekipno »zlati«

NANNING - Kitajska je na SP v športni gimnastiki osvojila šesto zaporedno zlato medaljo v ekipni konkurenci. Gostitelji prvenstva so za seboj pustili Japonsko, ki je zbrala le desetinko točke manj, bron pa so osvojile ZDA. Slovenija v ekipni konkurenci ni nastopila. Njen edini finalist, Sašo Bertoncelj, bo svoj nastop na konju z ročaji opravil v soboto zjutraj po slovenskem času. V današnjem finalu žensk bo s 5. mesta stopila tudi Italija, Vanessa Ferrari in Erika Fasana pa sta (nedeljski) finalistki na parterju.



Trener Schalkeja je zdaj Di Matteo

GELSENKIRCHEN - Italijan Roberto Di Matteo je novi trener Schalkeja, na tem mestu pa je zamenjal Jensa Kellerja. Schalke je porazno začel sezono 2014/15, po sedmih krogih v elitnem nemškem prvenstvu je z osmimi točkami na skromnem enajstem mestu, v ligi prvakov pa je na uvodnih dveh tekmah dvakrat igral neodločeno - z angleškim Chelseajem v gosteh in Mariborom na domačem igrišču. Di Matteo je zaslovel leta 2012, ko je Chelsea popeljal do zmagoslavja v ligi prvakov.

NOGOMET - Carlo Tavecchio zaradi rasističnih komentarjev šest mesecev iz Uefa

Kazen brez posledic



Carlo Tavecchio

ANSA

BERLIN - Evropska nogometna zveza (Uefa) je predsednika Italijanske nogometne zveze Carla Tavecchia kaznovala s šestimi meseci prepovedi udeleževanja v telesih Uefa zaradi rasističnih komentarjev, ki jih je izrekel v času kandidature za predsednika zveze. Kazen je mila, vendar so jo izrekli, kljub temu pa se bo Tavecchio, z njim pa italijanski nogometni establišment, nanjo poživžgal.

«V Angliji izbirajo igralce na podlagi njihovega profesionalizma in porekla, pri nas pa je 'Opti Poba', ki je pred tem jedel banane in je zdaj postal prvi igralec Lazia,» je stavek, ki ga je izrekel Tavecchio. Čeprav se je nanj vsul plaz ob-

tožb, je bil sredi avgusta izbran za predsednika italijanske nogometne zveze.

Od včerajšnjega dne pa šest mesecev ne bo smel opravljati nobenih nalog. Tako se tudi ne bo smel udeležiti kongresa Uefa konec marca 2015, hkrati pa si bo moral javno prizadevati za boj proti rasizmu.

Za Tavecchiov odstop se je zavzela Demokratska stranka, v nogometnem svetu pa se za zdaj zgraža samo predstavnik poklicnih nogometašev Damiano Tommasi: »Odločitev Uefa me ne čudi, čudi me, da se že prej ni zgodilo nič v Italiji, me ne pa čudi, da se nič ne bo zgodilo niti zdaj,» je dejal.

ODBOJKA - Žensko SP v Milanu

Italija danes v 3. fazi proti reprezentanci ZDA



Italija med tekmo proti Kitajski

ANSA

MILAN - Po dveh dneh počitka se bo nadaljevalo svetovno prvenstvo v ženski odbojki. Tretja faza poteka v dveh skupinah v obliki troboja, po katerih dve ekipi napredujeta v polfinale. Italija v skupini z ZDA in Rusijo čaka težko delo. Njihov prvi nasprotnik bodo drevi ob 20. uri Američanke, ki jih trenira legenda Karch Kiraly. ZDA so doslej na SP izgubile le proti Braziliji, njihova igra pa je mešanica moči in hitrosti. Tekma bo pokazala, ali se Italija lahko poteguje za medalje.

SPORED 3. FAZE

Skupina G: Italija, ZDA, Rusija

Skupina H: Brazilija, Kitajska in Dominikanska republika.

Danes: 17.30 Brazilija - Kitajska, 20.00 ZDA - Italija;

Jutri: 17.30 Kitajska - Dominikanska republika, 20.00 ZDA - Rusija

Petek: 17.30 Brazilija - Dominikanska republika; 20.00 Italija - Rusija.

Sobota: 17.30 1. G - 2. H; 20.00 1. H - 2. G

Nedelja: 17.30 za 3. mesto; 20.00 finale

KOLESARSTVO - Marko Kump, zmagovalac Trofeje ZSŠDI 2010, opustil najvišji poklicni razred

»To življenje ni zame«

NOVO MESTO - Novomeščan Marko Kump se je leta 2010 v zgodovino kolesarske dirke KK Adria za Trofejo ZSŠDI vpisal kot prvi slovenski zmagovalac. Takrat so mu mnogi napovedovali uspešno kariero, saj je dirka s ciljem nad Lonjerjem svoje zmagovalce skoraj vedno »izstrelila« visoko v kolesarski svet. In res, 26-letni Kump je kmalu prestopil med profesionalce, v zadnjih dveh sezonah pa tekmoval za eno najboljši ekip na svetu, dansko oziroma rusko ekipo Tinkoff Saxo. Vendar kaže, da prav do vrha mu ne bo več uspelo, saj se je ob koncu letošnje sezone, ko mu je zapadla pogodba, odločil za vrnitev domov. Odslej bo tekmoval za novomeški klub Adria Mobil.

»Spoznal sem, da nastopanje v tako veliki ekipi ni zame. Poleg kvalitete se moraš sprijazniti z načinom življenja profesionalca. Jaz se nisem. Dirke, potovanja, priprave so si sledile iz dneva v dan. Počitka skoraj da ni bilo. Ko se mi je rodil otrok je bilo vse še težje. Pred leti sem se v Adrii počutil odlično in vem, da je to ekipa zame. Želim si več miru in bolj umirjeno življenje ter želim si preživeti več časa s sinom. V tako dobri ekipi, kot je Tinkoff Saxo, se je težko dokazati, ker je vedno v ekipi nekaj kolesarjev, ki so boljši. Nekajkrat sem bil med prvo deseterico. Največji uspeh letos je bilo tretje mesto na dirki Criterium International HC cat,» je za splet-

no stran Novomeščanov povedal Kump.

Kump je v zdaj že bivši ekipi sodeloval s španskim asom Contadorjem, ki se mu zaradi težav z dopingom odzvali naslova zmagovalca dirke po Francije leta 2010 in dirke po Italiji leta 2011, letos pa je osvojil naslov skupnega zmagovalca slovite španske pentlje Vuelte. «Ga občudujem. Ves dan je zaseden tako na pripravah kot na dirkah. Z njim je vedno njegov piar in kar naprej ima obveznosti. Sicer je neverjetno motiviran in od ekipe zahteva veliko. Včasih je kar malo naporen in nervozen, ker hoče imeti stoo odstotno podporo. Po dirki zelo ceni delo pomočnikov in to tudi na glas pove. Neverjetno je, kako je borben in motiviran. Zanj ni izgubljene dirke. Bori se do konca čeprav vsi vemo, da je dirka izgubljena.»

Adria Mobil bo s Kumpom imela najmočnejšo ekipo doslej. Novomeščani so tako že sestavili okostje ekipe za naslednjo tekmovalno sezono. Pred dnevi so pogodbe podaljšali Kristjan Fajt, Primož Roglič, Klemen Stimulak in Radoslav Rogina. «Krvavo smo potrebovali kolesarja, kot je Kump. Manjkal nam je sprinter in sedaj je ekipa popolna. Vsi v klubu vemo, kakšnega kolesarja smo dobili in če bo motiviran, kot ga poznamo, lahko rečem, da imamo sanjsko ekipo. Vsi kolesarji so ga veselili in so ga lepo sprejeli,» je za klubsko spletno stran dejal trener Boštjan Mervar.



Marko Kump na zmagovalnem odru v Lonjerju leta 2010

FORMULA 1

Z Bianchijem hudo, Schumacher pa bo živel normalno

ŽENEVA - Možganska poškodba Julesa Bianchija, žrtve strahovite nesreče na nedeljski dirki formule ena v Suzuki na Japonskem, je izjemno huda. Povzročila je prekinitev električnih impulzov med nevroni. Zanj ne obstaja nobena prava terapija razen če ni zanjo kriva samo krvavitev. Kot kaže, pa je bilo za Bianchija usodno predvsem izjemno hitro zmanjšanje hitrosti in ustavitve po trčenju v dvigalo, ki je s proge odnašalo vozilo Adriana Sutila. V Mie General Medical center, kjer leži Bianchi, je včeraj prisel tudi nevrokirurg Gerard Saillant, ki je spremljal primer Michala Schumacherja po tragični nesreči decembra lani med smučanjem v Meribelu.

Prav glede Nemca je predsednik Mednarodne avtomobilistične zveze Fia Jean Todt jv pogovoru za belgijski RTL dejal, da bo sedemkratni svetovni prvak v formuli 1 v kratkem času zaživel relativno normalno življenje, čeprav verjetno nikoli več ne bo vozil dirkalnika formule 1. Med zadnjim obiskom pred veliko nagrado Japonske v Suzuki na njegovem domu v Švici se je lahko na lastne oči prepričal o napredku pri rehabilitaciji po hudi poškodbi in dvakratni operaciji glave.

«Michael se bori, njegovo zdravstveno stanje se izboljšuje, kar je v tem trenutku najbolj pomembno, kot tudi dejstvo, da okreva na svojem domu obkrožen z najbližjimi,» je še dejal Todt.

VIDAL - Juventus je ostro kaznoval svojega člana, Čilenca Arturja Vidala, zaradi nešportnega življenja. Nogometaš se je namreč prejšnji teden v nekem nočnem klubu zapletel v pretep in naslednji dan zamudil trening. Zato bo plačal 100.000 evrov. Priče pravijo, da so Vidala videle ob šestih zjutraj, ko se je v močno alkoholiziranim stanju tepel v nočnem klubu.

REKORDER - Zvezdnik madridskega Realu, Valižan Gareth Bale je prejel še četrto zaporedno nagrado za najboljšega velškega nogometaša leta. Nekdanji napadalec Manchester Uniteda Mark Hughes in nekdanji napadalec Arsenalu John Hartson sta prejela po tri nagrade Nogometne zveze Walesa (FAW), Bale je prvi, ki mu je to uspelo štirikrat.

SLOVENEK V ZDA - Slovenski ultra-maratonski kolesar Marko Baloh je zmagal na 31. dirki Silver State 508. 817 km dolgo dirko z okoli 7000 m višinske razlike je prevozil v 26 ur in 24 minut (povprečna hitrost 31km/h). Eden od dejavnikov, ki je otežil tekmovanje, je bilo veliko nihanje v temperaturi - od dnevnih 30 stopinj do nočnih le 3 stopinj Celzija.

KOŠARKA - Liga ABA: Union Olimpija - Cedevita Zagreb 77:67 (16:17, 37:32, 61:46). Union Olimpija: Rupnik 2 (2:2), Marinelli 1 (1:2), Salin 7 (1:2), Muric 4 (0:4), Begić 11 (1:1), Nikolov 14 (1:2), Mahkovic 17 (4:7), Omić 8 (2:6), Marinović 9 (1:3), Kanacević 4.

Obvestila

AŠK KRAS organizira vadbene ure za starejše občane/občanke v telovadnici v Zgoniku ob torkih in petkih od 8.30 do 9.30. Vadbna bo potekala pod vodstvom prof. Martine Milič.

19. POHOD »Na Krasu je krasno« bo v nedeljo, 12. oktobra, z zbirališčem od 9.00 do 9.45 v Praprotru.

ZSŠDI sklicuje skupščino predsednikov včlanjenih društev, ki bo jutri, 9. oktobra, v dvorani ZKB na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2 ob 19.00 programske informacije izvršnega odbora ZSŠDI ob 19.30: predstavitev zbornika Naša pot - spregovorila bosta urednik Tomaž Pavlin in zgodovinar Milan Pahor.



NAŠ POGOVOR - Jaro Furlani, poklicni jadrallec

»Obvladati moraš vse jadralne veščine«

Jaro Furlani je svojo jadralno dimenzijo našel na krovih večjih jadrnic. Lani je postal svetovni prvak v razredu RC44, kot profesionalni jadrallec pa nastopa po vsem svetu. V nedeljo je za krmilom RC44 Magia-Illyteca Miljčana Marina Quaiata, kjer posadko sestavlja tudi zamejci Sandi Šuc, Matija Ugrin in Maurizio Benčić, nastopil na pokalu Berneti in osvojil drugo mesto za Esimitom, čaka pa ga tudi nastop na letošnji Barcolani.

Nastopaš v razredu, ki ima običuten slovenski pridih. Pod slovensko zastavo si lani celo osvojil svetovno prvenstvo, projektant jadrnic RC44 pa je ob legendarnemu Russellu Couttsu Slovenec Andrej Justin. Katere so značilnosti teh jadrnic?

Nekoč sem slišal zgodbo, da je Couttsu zelo ležal dizajn Maxi Jene, ki je nastala vedno iz svinčnika Andreja Justina. Sodelovanje med njima se je res začelo z izgradnjo prvega modela v Portorožu, nato so produkcijo preselili na Madžarsko. To je v glavnem jadrnica za

»match race«, vendar je zelo praktično plovilo, ki se hitro razstavi in sestavi. Ni treba jo tovoriti na večje tovornjake, zlahka vse skupaj spraviš v kontejner. Na tak način lahko nastopaš praktično povsod in bistveno znižaš stroške prevoza.

Tvoja pot se je v tem razredu začela leta 2007 na jadrnici Slovenca Igorja Laha. Z njegovim Team Ceeref si lani osvojil svetovno prvenstvo, po več letih pa si prestopil v posadko Charisma, ki sicer nastopa pod zastavo monaške kneževine ...

Letos sem dobil priložnost v posadki Nizozemca Nica Poonsa. Sicer se prve etape regat razreda RC 44 nismo udeležili, ciljali pa smo na svetovno prvenstvo. Match race smo opravljali bolj za vadbo skupinskih regat. Naslov smo žal zgrešili le za las, saj smo bili na svetovnem prvenstvu v švedskem Marstrandu drugi.

Razred RC 44 spada med najbolj kakovostne razrede, kjer nastopajo enake jadrnice. Kako pa sploh gledaš na jadralsko formulo ena, ki jo predstavlja Pokal Amerike?

To ni več dogodek, ki smo ga bili videli v devetdesetih letih ali še v Valencii, ko je nastopilo 12 posadk. Izgubil je tisto privlačnost, tudi med ladjarji. Iz 12 jadrnic smo prešli na štiri, na naslednji bodo nastopili v petih. Postal je nek zaprti krožek. Prireditelji so želeli zvišati raven spektakla najbolj odmevnega jadralskega dogodka, a so dosegli obraten učinek. Zdaj nobenemu ljubitelju jadrnanja ne pride na misel, da bi se zbuhal sredi noči in sledil dogajanju na Novi Zelandiji.

Tudi sam pa si že del tega elitnega jadralskega gibanja. Omenil si že Russella Couttsa, stike imaš s Cayardom, kako je tekmovati s tako smetano?

Ta imena, ki so krojila predvsem usodo jadrnic Pokala Amerike, so druga liga, za nekatere skoraj pravi rokovski zvezdniki. V resnici z njimi nimam veliko česa opraviti. Spoznal pa sem mlajše jadralce, med temi predvsem že priznanega Avstralca Toma Slingsbyja, ki je zmagal zlato kolajno v Londonu na laserju, hkrati pa Pokal Amerike na Oraclu.

Težko je imeti nekega botra v tem okolju. Veliko več si pomagamo med mlajšimi jadralci, predvsem pri izmenjavi stikov, saj je menjava posadke povsem običajna stvar.

Se v tem svetu lahko preživljaš kot poklicni jadrallec?

Od tega lahko živiš, čeprav je križa tudi v jadrnanju.

Kdo pa trenutno največ vlaga v ta šport?

Kapital prihaja predvsem iz Rusije, saj je vse več ruskih jadralcev. V Italiji trenutno izstopa Roberto Tomasini Grinover. Za krmilom njegove Robertissime v razredu Megles 32 stoji Tržačan Vasco Vascotto. Rusi pa trenutno res izstopajo.

Napis ruskega plinskega velikana na jadrnu Esimita torej ni razviden samo na Barcolani.

Vse bolj je prisoten na številnih jadrnicah večjega formata. Ob tem pa želijo Rusi podati zamisel, da je to zeleno podjetje z obzirom do okolja.

Kako pa bi ocenil zadnje izvedbe Barcolane?

Težko bi govoril o športnem vidiku, saj je to prej jadralski praznik kot športni dogodek. Pred leti se je pozornosti dajalo rekordom udeležbe, nato se je število udeležencev zmanjšalo. Je vsekako enkratni dogodek za mesto Trst in če sem doma, rade volje nastopim. S tem, da so vsi dnevi pred osrednjim dogod-

Jaro Furlani (na sliki zadaj s stisnjeno pestjo) je leta 2013 na Kanarskih otokih osvojil naslov svetovnega prvaka v razredu RC44



kom zapolnjeni z jadralskimi dogodki in regatami pa dokazuje tudi dobro organizacijsko sposobnost prirediteljev.

Kaj pa tržaško jadralsko gibanje?

Nisem dovolj prisoten v tržaškem okolju, je pa tu še vedno veliko talentov, nekateri tudi priznanih, kot je Vasco Vascotto. Problem tržaških oziroma predvsem italijanskih jadralcev je, da so premalo aktivni na mednarodnem nivoju.

Kako to misliš?

Jadrnanje je anglosaški šport. Izvira iz angleške kulture, če ne poznaš angleščine si odrezan od osrednjega dogajanja. Problem je tudi v komunikaciji. Svoje izkušnje bi težko doživel brez obvladavanja angleščine.

Obžaluješ izbiro, da si zapustil olimpijske razrede?

Doživel sem zahteven trenutek, po katerem sem se odločil, da zapustim olimpijske jadrnice, tako da sem nazadnje zaključil z 49erjem. Moram priznati, da mi je še danes nekoliko žal in pogrešam olimpijsko jadrnanje. Razmišljal sem tudi o vrnitvi, vendar sem zelo verjetno zamudil svojo priložnost.

Si pa kdaj razmišljal o trenerski poti?

Včasih sem treniral tudi otroke na optimistih, vendar mi figura trenerja ni pisana na kožo.

Tvoja prihodnost je torej na večjih plovilih. Vidiš dodatne priložnosti in razvoj teh prvenstev?

Že naslednje leto se bo dodatno razvila klasa TP 52. To so v glavnem dvainpetdeset čevljev dolga plovila prvenstva MedCup. Dobil sem že nekaj ponudb, predvsem pa me navdušujeta tip jadrnice in nastopanje s samimi profesionalci. Potem pa bi nadaljeval tudi z nastopanjem na mini maxijih, ki pa so nekoliko večja plovila in dosegajo dolžino dvaindesetih čevljev.

Vse te ponudbe pa izhajajo iz dejstva, da si univerzalen jadrallec in obvladaš skoraj vse vloge na krovu ...

Če želiš biti uspešen, moraš obvladati vse jadralne veščine. Letos sem se med enim nastopom in drugim že premaknil iz zadnjega v sprednji del jadrnice. Lahko skrbim za glavno jadro, lahko sem trimmer, kar pa mi je seveda najbolj všeč, je stati za krmilom.

Kaj pa si obetaš v bližnji prihodnosti?

Želel bi se uveljaviti v kaki posadki med plovili TP52 in nadaljevati v razredu RC44. Ko bi me angžirali še pri nekem manjšem projektu, bi imel jadrlni kolektar primerno natrpan.

Življenje profesionalnega jadralca kljub vsemu zgleda zelo prekerno ...

Življenje jadralca je vedno negotovo. Težko lahko delaš dolgoročne plane, nekdo te lahko pokliče tudi sredi sezone. Predvsem pa je odvisno od volje, saj je treba stalno potovati in vztrajati.

Andrej Marušič

ODBOJKA - Olympia Delovni turnir potrdil, da so na pravi poti

Delovni turnir, ki ga je uprava združene ekipe Olympia organizirala preteklo nedeljo v Slovenskem športnem centru v Gorici, je potrdil, da je naša ekipa, ki se pripravlja na svoj krstni nastop v ligi B2, na pravi poti. To je bil troboj med tremi novinci v ligi, Olympia pa je prepričljivo premagala oba nasprotnika. Bassano je v primerjavi z nastopom na turnirju Bazoviških junakov, nastopil v popolni postavi, kljub temu pa je bil tudi tokrat v podrejenem položaju. Ekipa Pallavolo Padova pa je mladinska vrsta tamkajšnjega prvotligaša. Razen enega igralca letnika 1995, so vsi mlajši (1996 in 1997), so visoki in dobro pripravljeni (zelo dober je libero), tudi nevarni, če nanje ne pritiskaš, toda hkrati še neizkušeni. Razpoložena združena ekipa jim ni pustila do sape.

»Igrali smo na polno, disciplinirano in zagnano, in pokazali napredek v primerjavi s turnirjem v Repnu. Pozna se, da veliko treniramo in da smo že v dobri formi, ker želimo že od vsega začetka osvojiti čim več točk, ne vem pa, na kateri stopnji pripravljenosti so bili nasprotniki,« je povedal športni vodja Andrej Vogrič.

Izidi: Olympia - Bassano 3:0 (25:20, 25:18, 25:14); Olympia - Pallavolo Padova 3:0 (25:19, 25:18, 25:17); Pallavolo Padova - Bassano 3:2 (12:25, 26:24, (25:22, 22:25, 15:11)

2. EKIPA SLOGE TABOR Boljšim so se upirali

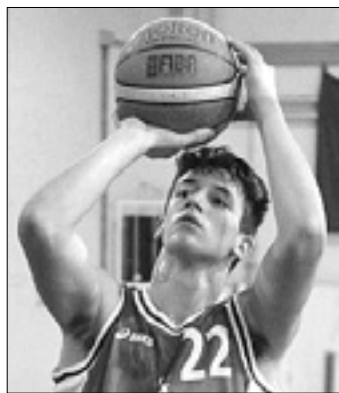
Tržaški Volley Club je v nedeljo priredil predprvenstveni turnir, ki so se ga udeležili, poleg organizatorja, še tržaška Hammer in Ferro Alluminio ter D ligaška postava Sloge Tabor.

Naše društvo se je vabilu z veseljem odzvalo, čeprav je bilo jasno, da bodo njegovi nasprotniki premočni, saj bodo vsi letos nastopali v višji ligi. Za trenerja Berlota je šlo vsekakor za nadvse pozitivni test pred bližajočim se prvenstvom. Preizkusili so se vsi igralci, tudi najmlajši, ki so bili prvič v članski postavi in so se, ne glede na rezultat, dobro odrezali. Po tekmah so nagradili ekipe in najboljše posameznike, med katerimi je bil tudi libero Sloge Tabor Matija Rauber.

Izidi Sloge Tabor: Ferro Alluminio - Sloge Tabor 2:0 (25:17, 25:18), Volley Club - Sloge Tabor 2:0 (27:25, 25:16), Hammer - Sloge Tabor 2:0 (25:13, 25:8) Vrstni red: 1. Ferro Alluminio, 2. Volley Club, 3. Hammer, 4. Sloge Tabor.

Sloga Tabor: Antoni, Guštin, Jerič, Krečič, Milič, Rauber, Reggente, Škerk, Taučer, Trento. Trener Danilo Berlot

MLAD. KOŠARKA Zmagi jadrancovcev pri Pall. TS



V prvenstvu Under 19 elite, v katerem so svoje nastope začeli mladinci Jadrana, bodo nastopali tudi slovenski košarkarji Aleksander Daneu, Simon Cettolo (fotodamj@n) in Samuel Zidarič. Vsi trije, ki so sicer jadrancovi in so začeli svojo košarkarsko pot pri Sokolu in Kontovelu, so že tretjo sezono zapored vključeni v tržaški projekta Team 98, ki deluje pod okriljem Basketrieste, satelitskega kluba Pallacanestro Trieste 2004, in zbira najperspektivnejše košarkarje iz Trsta in dežele letnikov 1998 in 1999. Vsi trije so tudi člani članske ekip: Zidarič trenira s člansko ekipo Pallacanestro Trieste v ligi A Gold, Cettolo in Daneu pa redno trenirajo s člansko ekipo Jadrana (liga B). Ob tem vsi trije nastopajo v prvenstvu Under 19 elite, kjer nastopa tudi Jadran. Na prvi tekmi so varovanci trenerja Camuzzza premagali Falconstar s 44:58. Daneu je dosegel 9 točk, Cettolo pa je vstopil, a ni zadel koša, Zidarič pa ni nastopil, ker si je na nedeljski tekmi poškodoval gleženj. Derbi proti Jadrnu ZKB bo v ponedeljek, 8. decembra, pri Briščikih ob 19.30.

Vsi trije nastopajo tudi v državnem prvenstvu Under 17. V prvem krogu tega mladinskega prvenstva so v nedeljo zmagali 31:62 proti Torre Basket. Cettolo in Daneu sta dosegla vsak po 16 točk, Zidarič pa 4.

GORICA Italijanska knjiga, prikaz iz Argentine

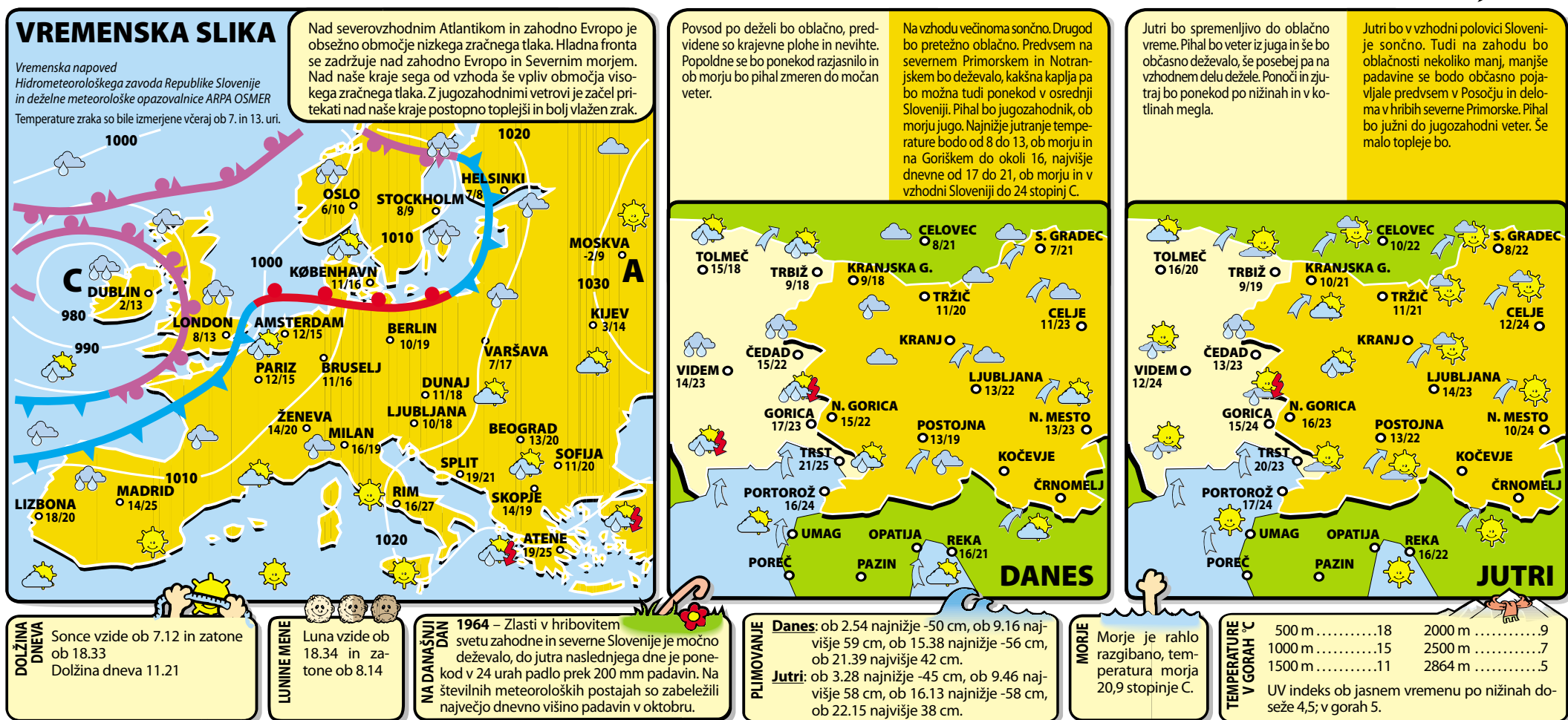
Mladi košarkarji Doma so se v prejšnjem tednu udeležili treh posebnih treningov. Ob sponzorstvu Andreja Vremca sta jih v Kulturnem domu obiskala dva argentinska športna strokovnjaka, in sicer profesorja Esteban Astroven in Quique Edelstein, ki sta se v naši deželi mudila za promocijo knjige »Attività motorio-cognitiva nella scuola primaria. Pause attive in aula e all'aperto« (Motorično-kognitivne dejavnosti v osnovni šoli. Aktivni odmori v učilnici in na prostem), ki jo je napisal italijanski odbojgarski strokovnjak in trener Carmelo Pittera, nastala pa je pod pokroviteljstvom Conija, Fundacije goriške hranilnice in Deželne šolskega urada (Miur). Publi-



Košarkarji Doma s trenerjem Vremcem in inštruktorjema

kacija obravnava tematiko osnovne motorike, predvsem pa spodbuja mlade h gibanju med raznoraznimi trenutki dneva. Profesorja Astroven in Edelstein sta tako mladim domovcem v praksi predstavila alternative treninge, ki so lahko dobra podlaga za vse igre z žogo, osredotočila pa sta se predvsem na košar-

ko in na odbojko. Za mlade košarkarje je bila ta zelo zanimiva izkušnja, saj so ti treningi za naše pojme nekoliko revolucionarni, zanimivo pa je bilo tudi poslušati profesorja Astrovena, ki je vaje razlagal po angleško in špansko, medtem ko profesor Edelstein odlično obvlada italijanščino. (av)



Pri Sotheby's na dražbi redke Mozartov portret

LONDON - Pri avkcijki hiši Sotheby's bodo novembra dali na dražbo redke portret skladatelja Wolfganga Amadeusa Mozarta. Na miniaturni upodobitvi, ki jo je neznani umetnik v tehniki akvarela na slonovino naslikal leta 1777, so Mozartove obrazne poteze prikazane z izjemno natančnostjo. Portret je skladatelj poslal svoji prvi ljubezni Marii Anni Thekli Mozart, s katero je sprva gojil le pisemsko korespondenco, njun odnos pa je pozneje prerasel v ljubezenskega. Miniatura slika v višino meri le štiri centimetre in je nastala, ko je bilo Mozartu 21 let. Umetnina sodi med zgolj ducat skladateljevih upodobitev, ki so nastale v času njegovega življenja. Prav zato je po mnenju predstavnika oddelka za knjige in rokopise pri Sotheby's Stephenja Reoja njena vrednost izjemna.

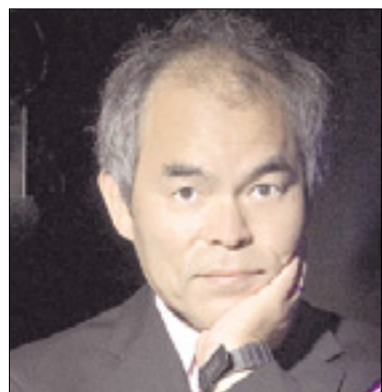
V udaru strele v Kolumbiji umrlo 11 ljudi, 15 jih je bilo poškodovanih



BOGOTA - V odročnem goratem predelu Kolumbije na severu države je v udaru strele umrlo najmanj 11 ljudi, 15 je bilo poškodovanih. Strela je udarila med srečanjem duhovnih voditeljev plemena Wiwa. »Plemenski voditelji so bili ubiti v trenutku, ko se je zgodil ta naravni fenomen,« so ob tem po poročanju francoske tiskovne agencije AFP sporočili kolumbijske oblasti. Poškodovane, večino med njimi z opeklinami druge ali tretje stopnje, pa so pripadniki vojske odpeljali v različne bolnišnice. Pripadniki plemena Wiwa so izvajali »duhovni obred harmonizacije«, ko je udarila strela. Njihovi rituali vključujejo petje pesmi in ure dolge refleksije, s čimer želijo odbiti negativno energijo.

STOCKHOLM - Za izum modrih LED diod

Nobel za fiziko Japoncema in Američanu japonskega rodu



Šuji Nakamura



Isamu Akashi



Hiroshi Amano

STOCKHOLM / TOKIO - Letošnjo Nobelovo nagrado za fiziko bodo prejeli Japonca Isamu Akashi, Hiroshi Amano in Američan japonskega rodu Šuji Nakamura za izum modrih LED diod, je včeraj v Stockholmu sporočil Karolinska Institut. Kot so ob tem pojasnili v Stockholmu, so letošnji nagradenci Nobelovo nagrado za fiziko dobili za razvoj diod, ki oddajajo modro svetlobo, njihovo sevanje pa je svetlejšje od običajnih diod, hkrati so LED diode energijsko varčnejše.

»Z izumom modrih LED diod smo dobili dlje trajajočo in učinkovitejšo alternativo starejšim virom svetlobe,« so ob tem še navedli v Stockholmu. Kot so zapisali v sporočilu za javnost, je trojici uspelo nekaj, kar pred tem ni uspelo še nikomur, saj so bile modre LED diode izziv za več kot tri desetletja.

Rdeče in zelene diode so bile že dlje časa na voljo, a brez modre svetlobe, je bilo nemogoče ustvariti bele žarnice. Prav zaradi tega pomeni izum omenjene trojice »revolucijo« in če so »žarnice svetile v 20. stoletju, bodo 21.

stoletje razsvetljevale LED žarnice (...) LED žarnice v sebi tudi nosijo obljubo o boljšem življenju za več kot 1,5 milijarde ljudi po svetu, ki nimajo dostopa do velikih električnih omrežij, saj za LED žarnice zadostuje cenovno ugodna lokalna zadostna energija. Izum modrih LED diod je star samo 20 let, a je že prispeval k svetlejšemu svetu na povsem nov način v dobrobit vseh nas,« so še zapisali v sporočilu za javnost.

Nobelova nagrada za fiziko je vredna osem milijonov švedskih kron (880.000 evrov), ki si jo bodo letos razdelili trije dobitniki. Nakamura se je včeraj na novico, da je letošnji dobitnik Nobelove nagrade za fiziko, odzval zelo presenečeno. »Neverjetno,« je bil njegov kratek odziv. Nakamura živi v Ameriki in je zaposlen kot profesor na kalifornijski univerzi. Novico o nagradi so mu sporočili včeraj ob 3. uri zjutraj po lokalnem času.

Akasaki je v odzivu dejal, da ni večje časti kot Nobelova nagrada. Ob tem se je na novinarski konferenci, ki so jo pripravili včeraj popoldan po lokalnem času in jo je japonska televizija prenašala v

živu, zahvalil za podporo na številnih delovnih mestih. Ob tem je omenil včerajšnji koncert elektronike Panasonic (nekoč Macušita), univerzo Nagoja ter univerzo Meijo, kjer je zaposlen danes. Amano se na novico o nagradi še ni odzval. Predstavniki Karolinskega Instituta še ni uspelo navezati stika z njim, saj je na letalu iz Japonske v Francijo.

Lani sta Nobelovo nagrado za fiziko prejela Belgijec Francois Englert in Britanec Peter Higgs za teoretična spoznanja v zvezi s Higgsovim bozonom, »božjim delcem«, ki velja za zadnji manjkajoči delec v standardnem modelu vesolja. Že v ponedeljek so razglasili letošnje dobitnike Nobelove nagrade za medicino. Letos so jo prejeli ameriški nevrobiolog John O'Keefe ter Norvežana May-Britt Moser in Edvard I. Moser za odkritje celic, ki določajo sistem pozicioniranja v možganih.

Slovesna podelitev letošnjih Nobelovih nagrad bo tradicionalno 10. decembra v Stockholmu, na obletnico smrti ustanovitelja nagradnega sklada Alfreda Nobela. STA

NEW YORK - Kapital nima nacionalnosti

Znameniti hotel Waldorf Astoria so kupili Kitajci

NEW YORK - Hotel-sko podjetje Hilton Worldwide se je odločilo za prodajo najznamenitejšega hotela v New Yorku Waldorf Astoria kitajski zavarovalnici Anbang, in sicer za 1,95 milijarde dolarjev. Kitajci bodo lastniki, Hilton bo pa še naprej upravljal s hotelom za naslednjih 100 let. Takratni milijonar William Waldorf Astor je leta 1893 na 5. aveniji in 33. ulici odprl 13-nadstropni hotel Waldorf. Štiri leta kasneje je njegov sorodnik John Jacob Astor v bližini odprl 17-nadstropni hotel Astoria.

Hotela so povezali s hodnikom in nastal je Waldorf-Astoria. Tam so med drugim aprila leta 1912 odprli senatna zaslišanja o nesreči potniške križarke Titanic. Dinastija Waldorf-Astoria je potem v 20. letih prejšnjega stoletja hotel prodala snovalcem nove legendarne zgradbe New Yorka Empire State Building. Leta 1931 pa so na aveniji Park severno od postaje Grand Central odprli Waldorf Astoria, kjer stoji še danes. Leta 1993 so poslople tudi spomeniško zaščitili.

Hotel je med drugim znan po tem, da ima rezidenco veleposlanika ZDA pri ZN, kjer v času splošne razprave vsakoletnega zasedanja Generalne skupščine ZN bivajo predsedniki ZDA. Center moči je tako privlačen, da si tudi drugi svetovni voditelji prizadevajo za bivanje v Waldorf Astorii, ne glede na ceno. Med njimi je bil pogosto tudi nekdanji predsednik in premier Slovenije Janez Drnovšek.

Tudi brez politikov je hotel vedno poln znanih osebnosti iz ZDA in sveta - od športnikov do filmskih igralcev, ki v dvorani recepcije ob znameniti uri delajo družbo navadnim smrtnikom nekoliko globljih žepov. Tam si je med drugimi odpočil tudi slovenski plavalec Martin Strel, ko je leta 2002 preplaval največjo reko v ZDA Mississippi.

Hotel pa se je zapisal v zgodovino tudi po svoji znameniti waldorfski solati, ki jo je leta 1896 ustvaril takratni glavni natak Oscar Tschirky. Solata je sestavljena iz jabolk, orehov, grozdja, zelene in prelive na osnovi majoneze. Premore pa tudi tri znamenite restavracije Oscar's, Bull and Bear in Peacock Alley.

